

Значи ти си Грк, а?

**Борбата на еден човек да го открие својот
идентитет**

Роман

Ристо Стефов

**Преведено од англиски на македонски со помош на „Google
Translate“**

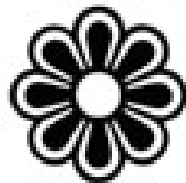
Значи ти си Грк, а?

Борбата на еден човек да го открие својот идентитет

Роман

Published by:

Risto Stefov

Publications
Toronto, Canada

Copyright © 2024 by Risto Stefov

rstefov@hotmail.com

e-book edition

January 21, 2024

Содржина

Дел 1 – Значи ти си Грк, а?.....	4
Дел 2 - Јас се викам Стефче!	13
Дел 3 - Проширување на можностите	22
Дел 4 - Општ преглед на настаните	31
Дел 5 – Објаснет „спорот за името“ – Накратко	36
Дел 6 - Од почеток	41
Дел 7 - Повеќе за вештачка Грција.....	49
Дел 8 – За Македонија	60
Дел 9 - Доведе до Граѓанската војна во Грција.....	70
Дел 10 – За Граѓанската војна во Грција	82
Дел 11 – Животот во селото по Граѓанската војна во Грција	93
Дел 12 – Кои се Гркомани?	110
Дел 13 – Решен проблем.....	120
Дел 14 – Животот во Австралија	124

Дел 1 – Значи ти си Грк, а?

Еден ден, едно лице по име Стефанос ми пријде на улица барајќи информации. „Моето име е Стефанос Георгопулос. Јас сум Грк“, рече тој. „По потекло сум од Флорина, Грција. Сега сум во доцните педесетти години и живеам во Канада од кога бев многу мало дете. Татко ми, верувам, беше од „Оцима“, но не знам што е тоа или каде е? Разбирам дека си историчар и можеби би можел да ми помогнеш. Барам информации за Флорина“.

Морам да бидам искрен со тебе. Во последните дваесетина години ме заплашуваа, ми се закануваа со телесни повреди, ми се закануваа со смрт, ме навредуваа, ме исмеваа, ме нарекуваа лажго и ред други работи од Грците, но никогаш, никогаш не сум бил „искрено“ побарана помош. О, освен еднаш еден грчки дипломат ми се заблагодари за моите написи што ги ставив достапни на Интернет. Она што го напишав во тие написи што ги кажа, му даде поинаква перспектива на македонската и грчката историја, нешто за што тој не беше свесен и што тој призна дека го заинтригира. Леташе од Грција со млазен авион во друга земја за да присуствува на состанок и, поради некоја причина, реши да „гугла“ нешто за Грција и налета на моите написи на Интернет. Од она што го кажа, сакаше да знае што мислат другите луѓе, не-Грци, за Грција и сакаше да биде подготвен доколку има прашања на неговата средба. Она што беше смешно во врска со ова е тоа што ме праша „Каде да ги набавам овие работи? (извори за моите написи) затоа што не можеше да го најде на ниту една од грчките веб-страници. Мој пријател, како што можеби знаеш, Грција не го признава македонскиот народ или неговата историја. Грција дури и не ја признава сопствената „вистинска“ историја. Грција живее во фантастичен свет каде што сите во Грција се Грци и потекнуваат од Грците од античко време (од пред 2700 години). И Грција верува и јасно стави до знаење на сите во светот дека Македонците не постојат. Така, природно, нема да најдете „ваков вид“ информации на грчките веб-локации.

Така, кога ќе се вратам на мојата приказна, кога Стефанос Георгопулос ми пријде, со оглед на моето минато искуство со Грците, можете да замислите колку работи ми поминаа низ умот токму во моментот кога овој човек ме побара од мене за помош! Дали ова беше поставување? Замка? Заплеткување? Или „искрено“ бараше помош од мене? Не знаев што да направам од тоа.

Мојот прв инстинкт беше да се налутам и да му кажам. Но јас зазедов поинаков пристап. Реков: „Значи ти си Грк, а...?“

„Па, тоа ми го кажуваат моите родители...“, одговори тој.
„Моите родители не ми кажуваат многу, но кога ќе се појави темата велат дека сме Грци“.

„И што те тера да мислиш дека можам да ти помогнам?“

„Па, размислував да ја напишам мојата автобиографија“, рече тој, „па побарав информации и се појави твоето име“.

Бев целосно запрепастен од неговиот одговор и мојот гнев и сомнеж се претворија во сочувство. Ми беше жал за човекот затоа што, очигледно, беше Македонец, изгубена душа, но сепак македонска изгубена душа која не беше виновна за тоа што му се случи. Згора на тоа, татко му беше од „Оцима“ или како што ние Ошчимјаните го нарекуваме „Ошчима“, моето село. Но, очигледно тој не го знаеше тоа. Или тој?!

„Ќе ти помогнам“, реков, „но мора да разбереш, прво не сум историчар по акредитација, а второ можеби нема да ти се допадне тоа што ти го кажувам“.

Ме погледна чудно и рече: „Доста е фер! Но... некој рече дека си историчар...“

„Јас ја познавам историјата во тој дел од светот“, реков, „но немам формално образование или диплома по историја“.

"Зошто да не?" праша тој испитувачки.

Не ми се допадна каде оди ова. Дали бев наместен за нешто?
Или оваа личност беше искрено испитувачка?

Дозволете ми да се објаснам овде. Сум бил на овој пат со Грци десетина пати. Грците кои се однесуваа како Стефанос, преправајќи се дека се наивни, ми пријдоа, барајќи од мене информации и откако со месеци истражував и се обидував да им помогнам, се вртеа и ми забодea нож во грб. Првично мислев дека го направија ова за да ме исмеваат и фрустрираат, но подоцна почнав да се сомневам дека сакаат да знаат „што“ и „колку“ знам. Тие навистина не се грижеа за тоа колку знам за постоечкиот материјал до кој лесно може да се пристапи во книги или на интернет. Тие беа заинтересирани да знаат дали знам нешто повеќе од тоа, нови и штетни информации за Грција.

Еднаш еден тип ми пиша и ми рече дека е професор по историја кој предава историја некаде во Јужна Америка и дека очажно сакал да дознае повеќе за македонската историја... но имал проблем. Тој не веруваше дека Македонците постојат пред времето на Тито.

Тој рече: „Ако можете да ми испратите доказ дека Македонците постоеле пред времето на Тито, јас ќе прифатам се што ќе кажете и сте напишале во вашите историски книги...“

Откако потрошив значително време на собирање информации, преку 100 страници од нив, кои докажаа дека Македонците постојат и го користеле името „Македонец“ уште од 16-те стотини, мислев дека освоив барем еден професор во светот. Исто така, треба да напоменам дека информациите што ги собрав беа напишани од многу немакедонци, вклучително и странски кралеви кои го признаа македонскиот идентитет и македонскиот народ пред времето на Тито. За повеќе информации погледнете го мојот есеј со наслов: 'Доказ за постоењето на Македонците низ вековите', лоциран на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Evidence-of-the-Existence-of-Macedonians-Throughout-the-Ages.pdf>.

Но, кога на наводниот „професор“ му го дадов мојот есеј, последните зборови на човекот кон мене, во знак на благодарност за сета оваа работа беа: „Македонија е грчка“. Така, можете да видите зошто се двоумев да им помогнам на Грците, вклучувајќи го и Стефанос. Мојам да ви кажам дека не беше лесно чувството што го имав во тој момент... Дали ќе ме натераа да изгледам како клупа... повторно? Или бев за малку да извршам морално злосторство со игнорирање на молбата на човекот за помош кога му беше потребна? За да бидам на безбедна страна, честопати напаѓав на второто, и без исклучок станав жртва на потсмев... Така, можете да ме наречете цицач за казна. И овој пат решив да му помогнам.

Реков: „Јас не сум акредитиран историчар по избор бидејќи не сакам да бидам дел од историјата што не го признава мојот идентитет. Не можам вистински да се претплатам на историјата која тврди дека Македонците не постојат и дека тие се креација на Тито... Не можам да прифатам историја што ме нарекува лажго и измамник...“

Стефанос ме погледна како да сум некој изрод, бабација... таков за кој го предупредиле неговите родители... и му рекле да се држи подалеку од него. Ме гледаше како да сум „сè“ што не е во ред во неговиот „грчки живот“! Бев чудовиште што се криеше зад грмушките, демнејќи, сиркајќи во него и чекајќи прилика да скокне врз него и да му ја одземе „скапоцената“ Македонија, како што му рекоа неговите родители. Да, тој беше предупреден за „суштества“ токму како ова... како мене... и не му се допадна малку. Но! Но, ова беше токму тестот што ми требаше. Да видам дали е вистински или некој друг претендент се обидува да ми го губи времето и, на крајот, да ме измами.

Се сврте и без да ме погледне рече: „Извини, згрешив... мислев дека си некој друг...“ и почна да си оди.

„Стефанос, чекај...“ викнав. „Што? Дали се плашиш од вистината? Зарем не сакате да ја слушнете другата страна на приказната? Не сакаш да дознаеш дека твоите родители те лажат цел живот?“ Но, немаше ништо што реков што можеше

да го одврати од бегство. Потоа со силен глас викнав: „Не сакаш ли да дознаеш дека си Македонец!“

Тоа го спречи. Сега беше лут... видно лут. Сигурно му го притиснав црвеното копче и тој требаше да експлодира. Продолжив со зборовите...

„Точно знаеш што ти кажале твоите родители. Знаеш што ти рекоа грчките свештеници... Знаеш што ти рекоа грчките учители... Што ти кажа грчкото општество... а сепак можам да видам дека се бориш да го прифатиш сето тоа... одбивајќи да веруваш во ништо! Но, тогаш си велите себеси „дека вие лично мора да имате проблем... Како може толку многу луѓе да грешат... ве лажат...? Особено свештениците... Божјиот народ... Не можете да го прифатите ниту тоа затоа што верувате дека свештениците и учителите секогаш ја кажуваат вистината...? Ова е вашата дилема... нели? Но, еве си, во педесеттите години, и сè уште имаш дилема, не можеш да ја отргнеш... дека може да бидеш...“

„Доволно! Која е вашата поента!“ ми возврати без да ме погледне.

„Те молам Стефанос, слушни ме... Не сакав да те налутам. Само слушнете ме... Ќе ви ја кажам мојата страна на приказната и вие сами ќе одлучите! Ти си возрасен човек над ерата на корупција и нема начин на земјата да ти ставам „идеи“ во кои не сакаш да веруваш... Тоа се само зборови...“ реков молејќи го да ми даде шанса да се објаснам. Знаев што чувствува затоа што многу Македонци поминале низ ваков процес за да откријат кои се тие навистина и никогаш не било пријатно. Всушност, тоа беше ужасно... семејствата се распаднаа поради тоа. Децата биле „отфрлени“ од нивните родители...

„Дали сакате да знаете што ме мачи?“ викна тој. „Ќе ви кажам што ме мачи! Ова не е прв пат да налетам на некој како тебе, но сите сте исти, внесувате поделби кај нашиот народ, ни кажувате дека не сме Грци, не терате да се мразиме... Велите дека тоа се само зборови... но... не, пријателе, тоа не се само зборови... тие се владетели, стапови и појаси... Кога бев дете налетав на други

деца кои тврдеа дека се Македонци како тебе... но кога дојдов дома и им кажав на моите родители, и двајцата рекоа „неможе да се Македонци затоа што Македонци не постојат!!! Разбираш ли!?“ Но не... глупав јас... инсистирав дека се Македонци. Тогаш татко ми го извади појасот и ме појасна... многу пати... сè уште ја чувствувам болката. Ова е она што го добив за „само зборови“...!“ рече тој и погледна надолу.

„И ова не ми е лесно. Ова го добивам од секој Грк со кој зборувам... и уште полошо... Физичката болка лечи, но психичкото мачење продолжува и ве јаде. Не добивам ништо друго освен болка од тоа... Но чувствувам дека морам да го сторам тоа... Затоа што се грижам...! Ме јаде ако не го сторам тоа. Не е во ред да се оддалечам од тебе... од никого... Кога некој ќе ми побара помош, се чувствувам принуден да му помогнам... Но... но во исто време нема да те лажам за да ги поштедам твоите чувства и додадете навреда...”

"Добро! Добро! Жал ми е што и јас постапив на овој начин... Но, го имам овој проблем... оваа фобија од овие работи... што ме гуши. Ќе ти кажам што ме мачи...“ го прекина, викајќи и гледајќи на другата страна.

И двајцата престанавме да зборуваме. Тој одвои еден момент да се смири, а потоа се сврте, тргна кон мене, ме погледна во очи и рече: „Гледаш... тука е проблемот. Повеќепати ми кажаа дека ние сме Грци и дека сме Грци илјадници години. Ми кажаа дека потекнуваме од голем грчки град и, пред да ја напуштиме Грција, никогаш не сме биле надвор од Грција. Ми кажаа дека сите Грци се родени Грци и дека го зборувале грчкиот јазик од памтивек. Сите ми го кажаа ова... Да, вклучително и грчките свештеници и грчките учители во моето грчко училиште. Но, тука е работата... Кога бев мало дете, јас и мојата помала сестра ги слушавме нашите родители како се караат во нивната соба... тие зборуваа друг јазик... Се викаа еден на друг на друг јазик! Па, ако сме Грци и само Грци, тогаш каде го научиле овој друг јазик? Ми велат дека нашето семејство никогаш не било надвор од Грција, па каде го научиле овој друг јазик!? Не знам затоа што се плашев да ги прашам. Никогаш не сте зборувале за овие работи во нашиот дом... И двајцата ќе ме врзаа со појас само за

да прашам... Кога бевме во грчката црква слушав како Грците зборуваат друг јазик. И не, тоа не беше англиски. Повеќето од овие луѓе, особено старите дами, воопшто не зборуваа англиски. Потоа, кога свештеникот дојде наоколу, престанаа да зборуваат, се насмевнаа и одмавнаа со главите... дури и кога свештеникот им поставуваше прашања... Не му одговараа... како да не разбраа што прашува... Да се Грци, како Моите родители тврдеа, тогаш зошто да не зборуваме грчки... зошто да зборуваме странски јазик... и во црква на сите места. И кој јазик беше ова? Еднаш млад пар од Атина беше во посета на нашата црква. Тие беа добро облечени и изгледаа истакнато. Татко ми едвај чекаше да се претстави. Им ги кажа нашите имиња и рече дека сме многу горди и патриотски Грци. Сите се насмеавме. Мажот и жената се погледнаа. Кога тргнавме, ги слушнав како велат: „Какви Грци се тие? Тие не можат да го зборуваат ни грчкиот јазик правилно“. Потоа беа децата во грчкото училиште... Сите беа Грци... Така им рекоа нивните родители... Некои од нив зборуваа друг јазик... сличен на јазикот што моите родители го зборуваа тајно. Кога ги прашав кој јазик е тоа... што зборуваат... тие инсистираа дека е грчки! Но, тоа не беше грчко. Еден од нив ја нарекол баба си „Баба“ наместо „Гијагија“, што е грчки збор за баба... На кој јазик бабата се вика „Баба“...?“

Во моментот кога Стефанос го кажа зборот „Баба“ нешто ми кликна во мозокот и ја изгубив концентрацијата. Неговите зборови почнаа да звучат придушено и повеќе не можев да разберам што зборува. Мојот ум беше преокупиран и ме врати... многу назад... во друго време и место... до пред педесет години.

"ТЕ ЗНАМ! ТЕ ПОЗНАВАМ ОД ДАМНА!!!" Извикав одеднаш, прекинувајќи ја неговата приказна. Ме погледна чудно и престана да зборува.

„Како можеше да ме знаеш, штотуку се сретнавме за прв пат денес. Јас дојдов од Грција, а вие од... Од каде дојде?“

„И јас дојдов од Грција, од Ошчима... од селото на татко ти... а ти си Стефче. Те познавам... Мислам дека те познавав кога беше мало момче... две години...“

Тој ме погледна со збунет поглед на лицето и рече:

„Невозможно... Дојдовме од голем град... не село... а ти... не можеш да си Грк... Не си Грк... Како можеш да тврдиш дека дојдовте од Грција... Не сте Грк!“ додаде тој и потоа погледна надолу во земјата чувствувајќи секакви емоции.

„Стефанос верувај ми кога ќе ти кажам дека те познавам. Ти си на Леко, на Александар, синот Стефче. Ти беше именуван по дедо ти Стефо. Баба ти се викаше Чона. Не се сеќавам на името на мајка ти; таа не е од Ошчима... селото во кое сте родени. Моето семејство ја напушти Ошчима и замина во Канада во есента 1966 година. Вашето семејство замина околу два месеци пред ние. Вашите баба и дедо останаа и умреа таму. Сестра ти мора да е три години помлада од тебе затоа што мајка ти била бремена кога си заминал од селото“.

Не знаев што друго да кажам, па престанав да зборувам. Ние двајца стоевме таму на тротоарот на една улица во Торонто како неколку кукли; тој гледа надолу... а јас го гледам. Стоевме таму неколку непријатни моменти. Но, се чинеше како цела вечност.

„Моето име е Стефче! шепна тој едвај чујно. „МОЕТО ИМЕ Е СТЕФЧЕ!!!“ викна гласно како луд човек.

Потоа ме погледна и ми рече: „Тетка ми, која сега живее во Австралија, ме викаше Стефче. Кога дојде во Торонто да не посети, постојано ме викаше Стефче. Кога ја прашав зошто Стефче, таа рече дека сум именуван по нејзиниот татко Стефо, татко на татко ми, дедо ми. Татко ми се противеше да ми се јави на Стефче, но таа му кажа дека личам на дедо ми и ја потсетувам на него. Таа беше најстарата сестра на мојот татко“, заклучи тој, а потоа широко се насмевна, ме погледна, ми подаде рака, ми се заблагодари и си замина.

„За што ми се заблагодаруваш?“ Прашав.

„Ќе се видиме пак...“ викна тој и исчезна во далечината изгледајќи среќен... Изгледаше како штотуку да е ослободен од долга затворска казна.

„ШТО СО ИНФОРМАЦИИТЕ ЗА ЛЕРИН?“ викнав.

Ја крена раката високо над главата и мавташе неколку пати пред да исчезне зад зградата.

Бев задоволен од тоа како се одвиваа работите со Стефанос... Мислам на Стефче... но не можев а да не го сожалам... Не поради товарот што го носеше цел живот, туку поради она со што требаше да се соочи. Новите информации што ги имал кога ги открил на сопственото семејство и на грчката заедница. Да се биде лојален Грк и столб на грчката заедница со години, а потоа да се признае дека си бил „измамник“ од најлош вид, Македонец, би имало тешки последици за него...

Ако Стефче мислеше дека е тешко да се живее со неколку „аномалии“ во животот, како што сакаат да ги нарекуваат Грците, тогаш не можам да замислам како би се чувствувал да излезе и да им признае на сите дека сите овие години бил измамник. ... дека бил Македонец, не само што се преправал дека е Грк, туку и признал дека е Македонец... голем непријател на Грците... скопјанец... еден од агентите на Тито, кој е заспан... Словен, стар Бугарин... Со други зборови, најлошиот вид човечко суштество што може да оди по земјата.

Дел 2 - Јас се викам Стефче!

За малку ќе забравив на Стефче се додека едно неделно попладне не добив мејл од некој со името Стефче Гиоргиевски во насловот. Добивам многу мејлови, главно несакана пошта, но вниманието ми го привлекоа зборовите „Порака од Стефче Гиоргиевски“ во насловот. Веднаш помислив на Стефанос и го отворив. На мое изненадување, тоа беше Стефче од неколку месеци претходно. Тој рече дека сака да се сретне со мене... Имаше многу прашања... Читаше за Македонија на интернет... и најде многу од моите материјали, вклучително и моите книги, на веб-страниците на Македонското историско друштво и Политекон Публикации. Тој рече дека чита нешто за Ошчима, што му отвори многу прашања... Сакаше да се сретне со мене во главното лоби на одреден плоштад во Мисисага во петок навечер во 19 часот, следниот петок. Тој рече дека вечерата е на него...

Нормално, се согласив и му вратив. Во мојот одговор реков: „Убаво е што слушнав од тебе... Ќе бидам таму...“

Како што одминуваа деновите, во мојот ум постојано се појавуваа десетици прашања. Што би прашал? Што би му кажал? Како би почнал? Беше заморно да размислувам за тоа, па како што се приближуваше времето, решив да му дозволам да го преземе водството и само да одговори на неговите прашања... едно по едно... и да видам каде води.

Не знаејќи каде е местото во Мисисага, решив да ја напуштам мојата куќа порано и да одвојам време барајќи го плоштадот. Стигнав четириесет и пет минути порано. Се изгубив, но само на кратко. Случајно го поминав плоштадот и морав да се свртам. Сообраќајот во тој час беше убиство... но сепак рано стигнав до мојата дестинација. Седнав на клупа во главното лоби на плоштадот, стратешка точка од каде што можев да ги видам двата ходници што водеа до излезните врати. На секои неколку минути гледав во мојот часовник и во големиот

часовник на сидот од лобито. Конечно беше 19 часот... но немаше Стефче... пет по седум и без Стефче... десет по седум и сè уште немаше Стефче. Во седум и четвртина почнав да се сомневам во оваа средба. Мојата сомнителна страна веќе ме обвинуваше дека сум будала... цицач за болка и понижување... Но мојата рационална страна постојано ми велеше дека има и други објаснувања... сообраќајот на пример... Оддалеку слушнав глас од далечина како вика „Ристо, еј Ристо“! Го кренав погледот и таму тој се спушташе по ескалаторот. Без размислување, погледнав во часовникот. Беше 19:20 часот. Стефче ме виде и, додека трчаше кон мене, се извини што доцни. Тој рече дека работел горе на овој плоштад и неговиот шеф го навел да заврши некоја работа што требаше да се заврши... затоа и доцни.

Во моментот кога го видов Стефче, сите мои стравови и сомнежи испари и се почувствував како да запознавам одамна изгубен роднина, кого долго време го немав видено. Но, ми пречеше оставајќи му впечаток дека сум вознемирен што доцни...

Се ракувавме и тој рече: „Дојди, да одиме горе во кафетеријата“.

Тој се урна по ескалаторот и јас го следев. Избра маса во аголот на големата соба и седна на стол со грбот на сидот. Седнав до него со грб до соседниот (нормален) сид. Седевме рамо до рамо како да очекуваме друштво. Вака ќе му изгледаше на некој што не гледа. И двајцата имавме целосен поглед на целата кафетерија, а грбот ни беше заштитен... Вака ќе му изгледаше на некој друг да не гледа. Ова место и маса, како што се испостави, ќе бидат местото каде што многу работи ќе се дискутираат и ќе се хашираат.

По некое молчење, тој прв проговори. Сè уште се чувствував разочаран од себе што го погледнав часовникот. "Како си?" тој ме праша.

„Добро сум, а ти како си?“ Потоа го погледнав и му реков: „Дали разговаравте за ова со некој друг...“

„Не!“ - одговори тој и го сврте погледот.

„Ниту со семејството?“ Прашав.

„Не! Рај, не!“ Тој одговори, застапа за момент и додаде: „Тоа би било глупаво... Моите родители би се одрекле од мене. Моите деца би се одрекле од мене... ако кажам нешто за...“

Изгледаше тажно. Се чинеше дека тој многу размислуваше за ова. Тој го сврте погледот и рече: „И и моите деца се фанатични Грци, знаеш... Им дозволив на моите родители да ги отруја... Жена ми е секогаш вознемирена од мене затоа што сум толку мрзлив... Таа постојано ми вели да им кажам да престанат, но јас немаат храброст. Мојата сопруга е Канаѓанка и не се грижи многу за овие работи. Таа мисли дека целата идеја да се биде Грк во Канада е глупава. Мислам погледнете... се омажив за Канаѓанка... А што е таа? Делумно е Англичанка, дел Шкотска, дел Кинеска, дел Африканка, дел Германка, дел италијанка... и Бог знае што друго? А што се моите деца? „Чисто Грк“... според моите родители... јас самиот не сум Грк... Како може моите деца да бидат Грци? И моите родители не се Грци, како што дознавам... но обидете се да им го кажете тоа! Ви велам дека тоа е ноќна мора“.

Тој се сврте кон мене, ме погледна интензивно, покажа со прстот кон мене и рече: „Дојдовме во Канада и сакаме да бидеме Грци, но гледам во другите семејства кои дојдоа овде пред нас, многу порано од нас, и што правам јас? види? Во нив не остана ни трага од грчко. Целосно се стопија... во што... не знам ни! Не можам да кажам дека беа асимилирани? Асимилирани во што? Моите родители... луѓето воопшто не го разбираат ова! Оваа идеја да се биде мултикултурен во Канада... Ова не е мултикултурализам... тоа е фасада за да се чувствуваат како да припаѓаат... за неколку генерации... на што припаѓаат? Не трае! Надолу, неколку генерации подоцна, сите се топиме... стануваме изгубени души. Така моите родители ги нарекуваат оние кои се нарекуваат Канаѓани и не ја знаат својата етничка припадност. Но, се чини дека моите родители не разбираат дека борбата овде во Канада за

одржување на вашиот етнички идентитет е бескорисна... губење време... повеќето луѓе овде не знаат или се грижат за нивната етничка припадност. Никој овде не се грижи за тоа кој сте... Моите родители сакаат моите деца да се оженат со Гркинки кога ќе пораснат, но „вистинските“ Гркинки не сакаа ништо да имаат врска со нив... со нас... затоа што знаат дека не сме „вистински“ Грки. Според моите родители, би било подобро да останат сами отколку да се омажат за аутсајдери... видливи малцинства од различни светови. Господ да ни помогне ако сакаат да се венчаат со Македонци? Еве една нова идеја!“ рече тој, престана да зборува и почна да зема кратки и брзи вдишувања. Го тргнав погледот и ги забележав луѓето од соседната маса како гледаат во нас. Тие се свртеа.

Се свртев назад и го погледнав. Забележав дека ме гледа. Не знаев што да кажам... „Брате, добре дојдовте во мојот свет...“ се размрдав. Тоа беше автоматски одговор, но сепак предизвика насмевка на неговото лице. Продолжив:

„Совршено те разбираам. Ја напуштивме Грција и дојдовме во Канада да бидеме слободни како Македонци затоа што таму не прогонуваа Грците. Ова постојано го слушам од Македонци. Дојдовме во Канада за да се ослободиме од Грците за да можеме да зборуваме на нашиот јазик, да имаме свои цркви... и така натаму... точно, но... што гледам дека се случува? Ние што се доселивме овде си ја сакаме Македонија и стануваме уште пофанати Македонци. Но, што се случи со следната генерација или две? Погледнете ги само Македонците кои дојдоа овде пред две-три генерации. Ќе имате среќа да најдете еден од десет кои сè уште зборуваат македонски јазик или се грижат за земјата на својот дедо. Пријателе, живеевме во Македонија угнетени со векови, но останавме лојални Македонци додека не умревме. Потоа дојдовме во Канада да бидеме слободни и за помалку од еден век исчезнавме. Што ти кажува тоа? Но... Но, се чини дека никој не сака да зборува за тоа. Секогаш го добивам „тој изглед“ од луѓето кога кажувам вакви работи... Луѓето не сакаат да ја слушаат вистината. Сè што сакаат да слушнат е колку е голема Канада и колку слободно живееме овде во оваа таканаречена „демократска земја“... Потоа почнуваат да

зборуваат за нивните внуци кои излегуваат и стапуваат во брак со други етникуми... и колку е тоа страшно...“

Мислев дека доволно кажав за тоа и решив дека е време да го сменам правецот. Застанав за момент, го погледнав и реков: „Па, каде да одиме оттука?“

„Пред да ги поставам моите прашања, сакам да ви кажам дека решив да ги тргнам настрана моите предрасуди... Решив да оставам настрана сè што знаев и верував дека ми е блиско и драго... и да го отворам мојот ум за нови можности заради разбирање... кој сум јас. Сакам да бидам отворен за се... за се што е можно. Еднаш кога бев млад разговарав со татко ми за нешто грозно... една жена беше силувана и мачена. Го прашав „како може една личност да му го направи тоа на друга личност“. Тој се сврте кон мене и ми рече „сине, луѓето се способни да прават секакви работи, дури и зли работи... Ако е можно и може да се направи, луѓето ќе го сторат тоа.“ Ова ми остана заглавено. Се прашав себеси „дали сум способен да направам нешто толку зло“? Решив дека никогаш нема да го направам тоа без разлика на се. Но, јас сум личност исто како и другата личност што го направи тоа. Што не прави различни? Дојдов до заклучок дека тоа е делумно наш карактер, а делумно начинот на кој сме воспитани. Воспитани сме да веруваме поинаку. Значи, нашиот систем на верување, нашето програмирање од млади беше различно. Но, да претпоставиме дека сме способни да го исклучиме или надвлееме овој вредносен систем, какви луѓе ќе бевме тогаш? Дали и јас би бил злобен? Можеби! Но, поентата ми е дека од мали сме програмирани да веруваме во некои работи, а да не веруваме во други работи. Тоа се вредности што ги развиваме додека одиме во нашите рани животи. Тие се важни и не прават тоа што сме. Многу размислував за ова. Овие вредности кои ни се всадени ни дозволуваат да судиме, почитуваме, веруваме, не веруваме, мразиме, сакаме... Немав поим колку овие вредности можат да бидат силни и колку можат да нè направат слепи за многуте можности што ни се отворени... за способностите што ги може да има. Не мислам на злото, туку на добрите работи. Тие нè водат да бидеме добри луѓе... лоши луѓе... што и да е... но во исто време не ограничуваат да постигнеме одредени

потенцијали, добри или лоши. Дозволете ми да ви дадам пример. Гледам во тебе. Гледаш назад во мене и се насмевнуваш. Тоа ми кажува дека си добар човек. Следниот ден некој те обвини дека си убиец. Не би поверувал затоа што мојот систем на вредности ми кажува дека не можеш да бидеш убиец затоа што верувам дека си убав човек...“

Сигурно го гледав смешно затоа што неговите следни зборови беа: „Не веруваш на ниту еден збор што го кажав, нели?“

Не знаев што да кажам, па ги отворив рацете.

Тој ме погледна и ми рече: „Ако не ми веруваш, дозволете ми да ве прашам ова. Сите сме родени голи, нели? Па според правата не треба да ни е проблем да се шетаме во јавност голи, нели? Значи, ако не сум во право за овој вредносен систем, тогаш не би требало да имате проблем да се соблечете и да шетате голи во јавност. Но, вие нема да го направите тоа! Зошто? Затоа што ти беше кажано, те учеа и ти е „програмирано“ да се чувствуваш „срам“ да се шеташ гол во јавност. Не се согласувате?“

Кимнав во знак на согласност.

„Вашиот систем на вредности ве води во животот. Јас сум „програмиран“ да верувам дека сум Грк... но не само тоа... Ме програмираа и да верувам дека Македонците не постојат... а оние што „се преправаат“ дека се Македонци се мои смртни непријатели! Сега се обидуваат да ме убедите дека сум Македонец... и ја убедивте мојата логична страна... Јас сум Македонец. Но, како мојата емотивна страна може да се справи со ова според мојот сегашен систем на вредности? Се надевам дека можете да сфатите зошто ви го кажувам сето ова. Моето сегашно „програмирање“ не ме води добро. Затоа треба да го „заобиколам“ токму овде... токму сега...“, заклучи тој. Го погледнав и се насмевнав.

Тој возврати со насмевка и рече: „Па, многу размислував за ова и решив да го отворам мојот ум за сè што е можно... за сè што имаш да ми кажеш. Но, мојата граница завршува во тоа да имам

отворен ум... Подготвен сум да ги слушам сите страни и да донесам своја одлука... сам... Подготвен сум да имам отворен ум за се што е можно“, заклучи тој и го чекаше мојот одговор.

„Те слушам брат. Исто така, имав предизвик за искуството со мојот систем на вредности. И јас сум свесен дека луѓето ќе прават работи кои не се за верување. Моето гледиште за луѓето беше дека ако направат нешто добро... особено за мене... Мислев дека тие мора да се добри луѓе и малку што може да направи за да ме убеди во спротивното. Отсекогаш сум мислел дека Канада и САД не можат да направат штета затоа што се грижат за нас Македонците. На крајот на краиштата, ни ги отворија вратите кога бевме долу и очајни. Сите се преполнивме овде кога насилно не избркаа од нашите домови во Грција и нема ден да не им се заблагодариме на Канада и Америка за тоа. Така, за мене, Канада и Соединетите Американски Држави не можеа да направат ништо во светот што би го сметал за погрешно. Односно, сè додека луѓето не почнаа да укажуваат на Соединетите држави кои предизвикуваат проблеми на нашиот народ во Македонија. Отпрвин не верував во ништо од тоа. Некогаш велев дека Соединетите Држави се наш пријател, нè поддржуваат кога ни треба... им даде на нашите имигранти место да одат, место да се нарекуваат дома. Таа обезбедува помош за Република Македонија... Таа е подготвена да се бори за нас и да ги држи нашите непријатели надвор... За волја на Бога, Соединетите држави ја признаа Македонија по нејзиното вистинско име. Како може некој да тврди дека САД работат против нас... ни создаваат проблеми. Навистина верував дека оние кои лошо зборуваа за Соединетите држави, едноставно грешат!

Ова траеше долго време, додека еден ден седев во ресторан во Скопје и еден мој добар пријател ме седна и ми го отвори умот за „можностите“... како што ги нарекуваш. Најважното за мене беше кога го заглави лицето пред моето и тивко и нервозно рече: „Овие луѓе за кои велиш дека не можат да направат ништо лошо, како што знаеш, всушност ги бомбардираа јапонските градови, не еднаш туку двапати, со атомски бомби и убиваа илјадници на цивили... невини луѓе. Што, мислиш дека нема да ти го направат тоа? Зошто? Затоа што мислиш дека си некој

посебен? Да, ќе те убијат и тебе ако им застанеш на патот... Не е ништо лично... работа е... си ги бараат своите интереси и ќе те убијат ако им застанеш на патот... Капиш?" Тоа беше моментот за мене... и оттогаш зазедов поинаков, поширок пристап кон нештата... Сега гледам на сè без да додавам чувство на тоа... Како што рече, „Ако е можно и може да се направи, ќе се направи!“ Кралевите во Минатите и сегашните влади испраќаат милиони наши синови и сега ќерки да бидат убиени во бесмислени војни... заради небото. И како нашиот систем на вредности го толкува тоа? Не знам...? Сите мислиме дека немаме избор во оваа работа и некако да умреме во некоја земја... на другата страна на планетата... е благородна кауза. Ни велат дека се бориме да им донесеме „демократија“ на некои луѓе за кои никогаш не сме слушнале и им веруваме... и ги оставаме нашите деца да умрат. Зарем не е иронично што мајката не ги пушта своите деца да ја преминат улицата затоа што мисли дека тоа е опасно, туку ќе ги остави да војуваат и да бидат убиени. Како нејзиниот вредносен систем и го дозволува тоа?! Стефче пријателе, апсолутно си во право, нашиот систем на вредности не само што нè води во животот туку нè претвора во овци... да се убиеш дома во сообраќајна несреќа е трагедија, но да бидеш застрелан до смрт во некоја оставена од Бога на другата страна светот е некако „благороден“...“ заклучив и престанав да зборувам.

Стефче ме погледна и рече: „Сега кога се разбираме, ајде да погледнеме што ни се случува... со нашите луѓе. Зошто сме такви какви што сме...? Македонците се борат против Македонците... Македонците се преправаат дека се Грци... Зошто има таква омраза меѓу нас? Кој не натера да се мразиме? Како можеме да го промениме ова... ако е воопшто возможно...?“ Одеднаш престана да зборува и го тргна погледот... кон ресторанот... и рече: „Ајде да одмориме и да јадеме нешто. Ресторанот ќе се затвори наскоро... подобро е да земеме храна. Што би сакал да јадеш?"

„Не јадам многу надвор, па не знам што да земам. Што предлагаш?"

„Рибите и чипсот се во ред. Тие се малку мрсни во овој доцниот час, но тие се во ред“, одговори тој.

„Тогаш тоа е риба и чипс за мене!“

Исчезна неколку минути и се врати. „Серверот ќе ни ги донесе наскоро. Ах, и ни нарачав бокал пиво... Се надевам дека немаш против...?“

„Пивото е добро со мене... но само едно затоа што подоцна треба да возам...“

Седеше на истото место каде што седеше порано и ние тивко го свртевме погледот настрана чекајќи да ни пристигне вечерата.

Дел 3 - Проширување на МОЖНОСТИТЕ

Нашите риби и чипс пристигнаа релативно брзо. И двајцата јадевме брзо. Претпоставувам дека и двајцата бевме многу гладни.

Стефче ни ги наполни чашите со пиво и двајцата ги подигнавме и наздравивме... „За пошироки можности“, наздрави тој.

„До пошироки можности“, одговорив.

Ги зеде празните чинии и ги стави на решетката на послужавник. Кога се врати, седна на истото место, се насмевна, го фати мојот десен зглоб, го стисна и рече: „Ќе бевме одлични пријатели во Ошчима... Што ни се случи?“ праша тој, пуштајќи ми го зглобот.

Го погледнав и реков: „И покрај нашата десетгодишна разлика во години, сигурно ќе бевме одлични пријатели... можеби...“ Му го фатив зглобот и реков: „Стефче, нашата поделеност и несакање еден кон друг не започна во Канада; неговите корени се враќаат назад... назад во времето... во времето уште пред да се родат нашите дедовци...“

„Сакам да го знам сето тоа... Сакам да знам сè... Но има премногу информации... премногу детали... премногу контрадикторности... и ох, толку многу лаги...! Затоа се обраќам кон тебе. Се чини дека подобро ги разбирате работите. Ги погледнав вашите работи на интернет... но има толку многу од тоа... не знам од каде да почнам. Ми треба мапа... Треба да ја знам големата слика... генералности... пред да почнам да ги разбираам деталите... Само не сакам да знам што се случи... Сакам да знам зошто се случи и кој ни го направи ова..“ рече тој изгледајќи исфрустрирано и исцрпено.

Му го пуштив зглобот. „Разбирам... Стефче. Ќе дадам се од себе да ти кажам што знам, но прво да појаснам една работа...“

дозволете ми да објаснам зошто не можевме да бидеме големи пријатели во Ошчима... Вие сте воспитани да верувате дека сте Грк... и јас бев донесен да верувам дека сум Македонец... Смртни непријатели... Нели? Но, тоа не се случи само со мене и тебе. Тоа се случи многу пред да се родиме. Тоа не се случи со нашите татковци или дедовци. Тоа се случи пред Македонија да биде нападната, окупирана и поделена во 1912, 1913 година и анектирана од Грција, Србија и Бугарија. Се надевам дека знаете за ова... за тоа што се случи со Македонија... Запрете ме ако не...“

„Не, но те молам продолжи“.

„Нашата поделба започна околу 1875 година кога големите сили, главно Британија, Франција, Австро-Унгарија и Русија решија да ја поделат Македонија и да им ја дадат на Грција, Србија и Бугарија. Во тоа време Македонија била окупирана и управувана од Отоманската империја. Големите сили ја принудија Отоманската империја да дозволи странски земји да отвораат цркви; туѓи цркви во Македонија...“

„Зошто цркви... и зошто ги нарекувате туѓи цркви?“

„Како што знаете, Османлиите биле муслимани, а Македонците христијани. Османлиите, како и сите муслимани, не веруваат во влади. Всушност, нивниот правен систем беше создаден околу Серијатот кој имаше своја основа во исламот. Куранот и хадисот беа книгите од кои беа извлечени идеалите и основните принципи за изградба на нивниот правен систем. Не можеше да се донесе закон кој во принцип е во спротивност со Серијатот. Само врховниот верски водач Сејх-ул-Ислам имал право да ги толкува и оценува правните норми и тоа само од гледна точка на исламското право.

Куранот го диктираше муслиманското однесување и однесување, вклучително и казнување за злосторства. Во османлискиот ум само религијата и словото Божјо имале единствена власт над животот на народот. Религијата била официјална влада на Османлиската држава. Исламот беше единствениот признат облик на владеење што им одговараше на

муслиманите... но тој не можеше директно да се примени на немуслиманите. Така, следната најдобра работа беше да се дозволи друга религија да владее со немуслиманите. Очигледниот избор, се разбира, беше православната христијанска религија. Како резултат на тоа, Османлиите биле буквално принудени од големите сили да дозволат да се основаат странски цркви во Македонија.

Ги нарекувам туѓи цркви затоа што не беа македонски цркви. Небото знае колку напорно се трудеше македонскиот народ да отвори своја македонска црква, но имаше приговори од другите цркви... овие туѓи цркви... Тие не сакаа да се отвори македонска црква во Македонија. И бидејќи ниту една голема сила не сакала да го поддржи македонскиот народ да добие своја црква, нивните барања постојано биле одбивани од османлиските власти.

Кога овие цркви беа воведени во Македонија, македонскиот народ „конечно“ имаше христијански цркви каде што можеше да оди да се молат. Македонците имаа своја црква со векови, но таа беше забранета во 1767 година од страна на османлискиот султан. Иако исламот бил доминантна религија во Отоманската империја, на христијанството и јудаизмот исто така им било дозволено да постојат. Во Македонија моќната Охридска Архиепископија била активна до 1767 година кога била укината од османлискиот султан Мустафа III.

Не знаејќи за македонскиот народ, постоеше злобна страна на овие туѓи цркви кои дејствуваа во Македонија. Овие цркви не беа отворени во Македонија затоа што светот навистина се грижеше за македонскиот народ; тие беа формирани затоа што големите сили сакаа да го претворат македонскиот народ во Грци, Срби и Бугари и да го избришат македонскиот идентитет... засекогаш... Така започна се...“ заклучив и го погледнав.

Тој погледна назад во мене и ми рече: „Па, каква врска има тоа со нашите прадедовци?“

„Така нормално нашиот народ, македонскиот народ, вклучително и нашите прабаби и дедовци почнаа да одат во овие цркви. И покрај молитвата, многумина беа убедени да се приклучат на црквите... да станат членови. Во нашето село беше отворена грчка црква и двете наши семејства присуствуваа на молитва. Но, веднаш по нејзиното формирање, црквата почна да нуди бенефиции за оние кои сакаа да се пријават и да станат членови. Додека прадедо ми рече „не благодарам, не сакам да се мешам“, вашиот прадедо се пријави и стана член... Неговото членство, сепак, имаше услови... Тој мораше да се декларира себеси и неговото семејство „грчко“. Меѓутоа, во тоа време тоа не значеше ништо. Некои од олдтајмерите се шегуваа на тоа велејќи: „Јас сум Грк колку што е мојот коњ магаре“.

Видете, кога големите сили се одлучија да ја „поделат“ Македонија и да им ја дадат на Грција, Србија и Бугарија, немаа поим како ќе ја поделат. Така, за да бидат среќни малите кралства, Грција, Србија и Бугарија и да ги спречи постојано да бараат повеќе територија... рускиот крал им рекол дека Македонија ќе биде поделена меѓу нив и тоа ќе се направи по „национална“ линија. Тоа значеше дека македонските територии каде што Грците беа мнозинство ќе одат во Грција, македонските територии каде што Србите беа мнозинство ќе одат во Србија, македонските територии каде што Бугарите беа мнозинство ќе одат во Бугарија и така натаму. Но, по кои национални линии? Во Македонија немало ниту Грци, ниту Срби, ниту Бугари, па морале да бидат направени од македонско население! Се надевам дека сега ќе сфатите зошто Грција, Србија и Бугарија сакаа да ставаат свои цркви во Македонија. Ако немаше Грци во Македонија, тоа значеше дека Грција не може да има парче Македонија. Така, Грција... и другите... преку своите цркви, мораа да прават Грци, Срби и Бугари од Македонците. Исто така, токму затоа големите сили инсистираа да се дозволи отворање на туѓи цркви во Македонија... за да се овозможи тоа. И за да го збришат македонскиот идентитет, големите сили се погрижија на македонскиот народ да не му биде дозволено да отвори своја црква. Ниту една македонска црква во тие денови не значеше ниту една македонска земја. После тоа, големите сили сфатија

дека македонскиот народ со пропаганда и стимулации ќе се надоврзе на идејата да се „стане“ Грци, Срби и Бугари и лесно да им се заложат на странците...

И двете наши семејства беа под притисок да станат Грци. Вашиот прадедо ја зеде мамката и неговото семејство стана грчко. Моето семејство остана неутрално... Мојот прадедо, се чини, не беше авантурист и веруваше дека „ништо добро нема да излезе од сето ова“. Па нормално дека останавме Македонци.

Потоа во 1913 година кога нашето село, заедно со тој дел од Македонија, им беше дадено на Грците, вашето семејство што им беше лојално на Грците стана фаворизирано семејство... истакнато семејство. Во 1920-тите, кога грчките власти дојдоа во селата и ги менуваа имињата на луѓето, вашиот дедо беше преименуван од Стефо во Стефанос. Мислам дека вашето семејство во тоа време не беше Георгиевски, но бидејќи вашето семејство беше лојално на Грците, тие ви дадоа истакнато грчко име - Георгопулос. Георгос значи земјоделец, истакнато занимање во тоа време. Продолжението „пулос“ беше дадено само на посебни луѓе, луѓе кои беа вистински лојални на грчката држава. Ова беше направено за да може лесно да се идентификуваат овие „лојални Грци“. Така, кога еден грчки функционер кој не бил запознаен со селото, на пример, пристигнал во селото, сè што требало да направи е службеникот да праша околу имињата што го имаат наставката „пулос“. Тие знаеја дека можат да им веруваат. Видете, секој можеше да се преправа дека е Грк и да им даде на овие службеници лажни и погрешни информации. Така, Грците биле паметни и на своите најлојални поданици им давале презимиња што завршувале со „пулос“. Подоцна, дедо ти беше како што го нарекуваме „гркоман“, лојален на грчката страна. И, како што веќе знаете, заколнат непријател на Македонците... Вака започна се... Вашето семејство им служеше на Грците наместо на својот народ... понекогаш на најлош начин... Не сакам премногу да ве обесхрабрувам. Па ќе зборуваме за „грешите“ направени друг пат... И затоа, пријателе, не можевме да бидеме големи пријатели во Ошчима...“

Тој молчеше и изгледаше разочарано. Бев сигурен дека не му се допаѓа тоа што го кажав, особено за неговото семејство што им служи на Грците... наместо на Македонците.... Исто така, сигурен сум дека ќе ме праша што мислам со „на најлоши можни начини...“ Не знаев како ќе го преземе сето ова...! Сите мислат дека се „добри“ луѓе... Така им кажува нивниот систем на вредности... им го оправдува... Зошто тој да не верува во она во што отсекогаш верувал? Што му рекле неговите родители, кои го воспитале... Зошто да ми верува... странец... кој штотуку му го превртел животот...?

„Зошто рековте дека Грците не постоеле во Македонија? Како што се сеќавам, ми беше кажано дека голем дел од населението што живееше во Македонија во тие денови беше грчко. Ако таму во тоа време немало Грци, од каде дошле Грците?“ праша со сериозен тон.

„Стефче точно е, во Македонија немаше Грци затоа што грчкиот идентитет не постоеше... тој беше создаден... од Големите сили, за да им служи на нивната цел. Целата грчка држава е создадена... по таканареченото грчко востание против Османлиите во 1821 година... токму за таа цел... да им служи на интересите на Големите сили.

До пред некој месец бевте сигурни дека сте Грк. Целото твое семејство тврдеше дека е Грк и ти веруваше во тоа. Но дали вие сте Грци? Не! Има многу семејства во Македонија кои тврдат дека се Грци, но, како што дознавате... тие не се Грци. Така беше низ цела Македонија. Пред да дојдат Грците во Македонија и да не претворат во вештачки Грци, немаше Грци... ние бевме Македонци... Мнозинството... како и да е... Имаше и други етникуми, ако можам така да ги наречам... кои исто така живееше таму, вклучувајќи Власи, Турци, Албанци, Евреи, Латини и така натаму... Но нема Грци! Луѓето кои надворешниот свет често ги нарекуваше Грци беа класа на луѓе... средната класа, трговците и државните службеници кои служеа на Отоманската империја. Гледате, муслиманскиот закон не им дозволуваше на муслиманите да ја напуштат својата земја и да се осмелуваат... да работат со пари... како во банките... да зборуваат странски јазици... и така натаму. Така,

Османлиите ги користеа христијаните и Евреите за да го направат сето тоа за нив... да бидат нивни капетани на бродови, морнари, банкари, преведувачи и така натаму. Таканаречените „Грци“ беа образована класа на луѓе... Со други зборови, „класа на луѓе“, а не националност или етничка припадност! Овие луѓе дојдоа од сите краеве на империјата и од сите видови етникуми. Тие се образувале на јазикот „коине“, јазикот на Александар Македонски, кој се зборувал низ Византиската империја. И додека Османлиите ја освојувале Византиската империја, ја користеле нејзината веќе воспоставена инфраструктура, институции, мрежи и врски. Користејќи ја оваа „класа“ луѓе, Османлиите не само што ја пополниле празнината со банкари, капетани и преведувачи, Отоманите ги искористиле и постојните деловни врски и практики што ги воспоставила оваа христијанска класа. Со текот на времето, кога овие луѓе стапиле во контакт со луѓе надвор од Отоманската империја, станале познати како „Грци“. Внатре во Отоманската империја тие биле познати како Фанариоти, именувани по нивната база лоцирана во областа Фанар во Цари Град... Истанбул... Константинопол... османлискиот главен град...“

„Добро, можеби немаше Грци во Македонија, сигурно мораше да има Грци во вистинската Грција, или стара Грција... знаете... јужниот дел на Грција... Пелопонез“, рече тој, гледајќи ме фрустрирано.

„Не, и таму немаше Грци...“ одговорив.

„Како можеш да го кажеш тоа? Сакаш да ми кажеш дека цела држава е создадена врз основа на лаги?“ праша тој изгледајќи како да треба да експлодира.

„Види Стефче, не мора да ми веруваш, само слушај ме... слушни што имам да кажам и потоа одлучете сами. Верувај пријателе и јас го поминав ова... се борев со тоа и дојдов до заклучок дека многу работи, не само Грција, се лажни и лаги на овој свет... И верувај ми... многумина од нас не знаат за вистината и умираат неуки. Што е полошо е тоа што понекогаш ги жртвуваме нашите животи верувајќи во овие лаги... Ке ви кажам многу за тоа подоцна, но сега за сега да ви

кажам како дознав дека „Грците не постојат“ како етничка припадност и се создадени од уништувањето од други етникуми. Знаете дека старите Грци создадоа нови Грци со асимилирање на Македонците од Македонија. Со други зборови, Македонците биле „направени“ во Грци. Нивната грчка историја започнува кога ги „претвориле“ во Грци... Пред тоа биле Македонци. Па, патувајте назад во времето... околу 200 години наназад и ќе откриете дека истото се случило на Пелопонез. Луѓето што живеела таму... Албанци, Власи, Турци христијани, Латини, Македонци... сите беа претворени во Грци... инстант Грци. Значи, ниту старите Грци на кои се повикувате не биле Грци. Оние кои одбија да станат Грци беа исфрлени. Дали некогаш сте го погледнале првиот грчки Устав? Се вели дека секој кој е христијанин, зборува грчки и е подготвен да се бори за грчката кауза е Грк. Албанците кои зборуваа грчки беа инстант Грци, а исто така беа и Македонците, Србите, Бугарите, Романците... а особено Власите... Власите беа „најдобрите“ Грци. Прашај кој било стар Влава и види што има да каже. Власите беа столбот во градењето на Грција.

Грчкиот јазик? Не постоеше нешто како „грчки јазик“. Во почетокот, новооснованата грчка држава размислуваше со идејата да го користи албанскиот јазик како јазик на својата нова нација. Тоа беше затоа што мнозинството од грчкото население тогаш зборуваа албански. Како што реков претходно, таканаречениот грчки јазик што грчката држава го усвои и го направи јазикот на грчката нација е јазикот коине... Новите Грци беа убедени од нивните покровители, големите сили, да го отфрлат албанскиот јазик и да го усвојат Којне јазик, трговски и трговски јазик на Александар Македонски и го нарекуваат „грчки“. Овој јазик го извади Александар Македонски и го претвори во светски јазик... од наследниците на Александар... особено од Птолемаите во Египет. Јазикот коине го стекнал своето значење, не во Атина или Грција, туку во Александрија во Египет, кога бил усвоен како јазик на науката и образованието и се користел во александриската библиотека, музеј и училишта. Дури и првата Библија беше преведена од хебрејски на коине. Македонците беа одговорни за тоа... Како и да е, овде излегувам од темата... Со други

зборови, Грците во јужниот дел на Грција се создадени токму на ист начин како што се создадени Грците во Македонија... преку асимилација.

Но, постои разлика меѓу Македонците и другите етнички групи кои денес живеат во Грција кои беа асимилирани. Додека Албанците, Власите и другите етникуми беа подготвени да го прифатат својот нов идентитет... затоа што им понуди многу повеќе од она што инаку можеа да го постигнат, Македонците веќе имаа долга историја, истакнат јазик и побогата култура и многумина не сакаа да откажете се од нив... и сакав да останеме Македонци. Ова, за жал, претставуваше проблем за оние кои сакаат да се ослободат од нив. Тој проблем опстојува до ден денес и не разделува како народ. Процесот што е започнат кон крајот на 18 и 19 век, односно уништувањето на македонскиот идентитет, никогаш не престана и продолжува до денес. Големите сили и денес не сакаат Македонија и прават се за да не избришат. Зошто мислите дека Република Македонија ги има сите овие проблеми денес? Повеќето луѓе велат дека Грција е таа што стои зад сето ова... но грешат. Не е само Грција, зад неа стојат и големите сили, главно САД, Британија, Франција и Германија. Тие и дозволуваат на Грција да им ја заврши нивната валкана работа. Тие стојат зад Грција и ја охрабруваат да не злоупотребува... Повторно, се отргнувам од темата... Жал ми е... ќе зборувам за ова подоцна..." заклучив и го погледнав Стефче. Гледаше во часовникот.

„Станува ужасно доцна. Подобро да се вратам дома пред жена ми да испрати полиција да ме бара... Што велиш да го земеме следниот петок, во исто време, на истото место?“ праша и се насмевна.

„Добро е од мене... Ќе се видиме следниот петок... Ви благодариме за вечерата..." и го погледна мојот часовник. Беше 1:10 часот наутро во сабота. Додека го подигнав погледот, тој беше на половина пат до другата страна на кафетеријата мавтајќи се збогум.

Дел 4 - Општ преглед на настаните

Дојдов дома доцна таа вечер и не заспав. Размислував за тоа што го кажав. Што можев да кажам и што не требаше да кажам... Но, како што е секогаш случај, повеќето луѓе сакаат да го слушнат она што сакаат да го слушнат и да ги толкуваат работите како што сакаат да ги толкуваат. Сè што правев, размислувајќи за тоа после фактот, анализирајќи го она што го кажав само ја покажа мојата сопствена несигурност. Она што беше најважно е дека нашата прва планирана средба ја завршивме на добар белег... и имаше следниот петок...

Следниот петок пристигнав прв и седнав на вообичаеното место. Тој пристигна на време, во униформа и рече дека има што да заврши и дека ќе ми се придружи за неколку минути. Замина и се врати десет минути подоцна. Откако ме поздрави и ми подаде рака, седна на своето старо место.

„Па, за што ќе разговараме денес?“ Прашав.

„Последниот пат кога ми кажа дека грчкиот идентитет е вештачки создаден за некоја поголема цел да им служи на големите сили. И ти направи да звучи како ние Македонците да сме нешто „посебно“. Навистина би сакал да знам зошто е тоа?“ одговори тој.

Помислив на тоа за момент. Вака ли звучам кога зборувам за Македонија и Македонците? Давам ли впечаток дека сме нешто посебно? Грците зборуваат така. Всушност, овие „лажни“ Грци веруваат дека светот им должи затоа што таканаречените „стари Грци“ му дале на светот „сè“. Колку е тоа заблуда?

„Стефче, никогаш не сакав да ти оставам впечаток дека ние Македонците сме нешто посебно... Сè што сакав да кажам е дека сме верни на тоа што сме затоа што доаѓаме од богатата култура... вистинска култура... а не нешто што е направено. за поголема цел на некоја голема сила... Жал ми е за тоа...“

„Па, ако Македонците не се „посебни“, тогаш зошто би сакале да бидете Македонци?

„Тоа е добро прашање... Всушност, многу Грци ми го поставија токму тоа прашање. Искрено им кажав дека не сакам да бидам Македонец, но тоа сум. Ако сакате да бидете верни на другите, тогаш мора прво да бидете верни на себе, а ако не можете да го направите тоа, тогаш не се разликувате од Грците. Видов и доживеав мизерија поради тоа... затоа што сум Македонец... но сакал или не... таков сум... таков сум роден. Се случува Македонија да биде видно место со богата историја и култура исто како што се случи и јас да се родам Македонец. Порано велеа дека нема поголема слава од тоа да се биде војник на Македонија, а денес велат дека Македонците се толку безвредни што не треба да се спомнуваат. И од сопствените родители знаете дека тоа е вистина. Дури и тие велат „Македонците не постојат“...“

"Да тоа е вистина. Каква заебана ситуација...“ рече и ме погледна.

„Да, има многу што да се отпакува овде и едноставно не знам од каде да почнам...“, реков и погледнав надолу.

„А да ми кажете зошто Грците мислат дека Македонците не постојат?“ праша со сериозен поглед на лицето.

„Тие имаат многу причини; првото и најважно е да се прикрие митот дека сите луѓе кои живеат во Грција се Грци. Ако Грците признале дека Македонци постојат во Грција, тогаш како би можеле да ја објаснат грчката окупација на Македонија? Грците велат дека ги „ослободиле“ македонските територии од Османлиите за да ги обединат со остатокот од Грција. И зошто го направија тоа? Затоа што, според Грците, Македонија отсекогаш била грчка и луѓето што живеат во неа се Грци. Веќе повеќе од еден век Грците му кажуваат на светот „Македонија е грчка“ затоа што во Македонија живеат Грци и само Грци, што е лага.

За да признаат дека навистина Македонците живеат во Грција, тие не само што ќе треба да признаат дека Грците лажеле, туку и ќе треба да ја вратат Македонија на Македонците; вистинските сопственици на тие земји. Но, тие не сакаат да го направат тоа. Така, за да избегнат проблеми, Грците велат дека Македонците не постојат. Лесно е да се каже тоа. Ова беше планот од самиот почеток... од 1878 година, кога големите сили решија да нема Македонија и им оставија на Грците и на другите наследници на македонските земји да го избришат македонскиот народ...“

„Хмм, гледам... Зарем никој не им посочи на Грците дека овие луѓе не се Грци и не сакаа да бидат Грци?“

„Да тие имаат...“

„И?“

„Па, Грците само го бришат тоа и велат: „Овие луѓе беа под отоманска окупација толку долго што само забораваја што се“...“

„Хм...“

„Да и има уште... Кога Република Македонија се отцепи од Југославија и стана независна земја, Грците почнаа да паничат... страв дека Република Македонија може да побара Грција да го признае македонскиот народ што живее во Грција. Како што можеби знаете, Грците прогонија многу Македонци од Грција од 1912 година, од времето кога Грците ги окупираа македонските земји и многу од овие прогонети Македонци во текот на годините бараа Грција да им го врати грчкото државјанство и да им ги врати нивните земји. Многумина сега живеат во Република Македонија и се жалат на македонската влада дека Грција незаконски им ги конфискувала земјиштето и имотот и бараат од македонската влада „да направи нешто“ за да можат да си ги вратат земјиштето. Така, за да избегне проблеми, Грција направи многу обиди да ја „замолчи“ Република Македонија...“

„Како мислиш?“

„Па, сигурно сте слушнале за таканаречениот „спор за името“ меѓу Република Македонија и Грција?“

„Да, знам сè за тоа. Тие Словени... Скопјани... или како и да се нарекуваат, кои живеат на северната граница на Грција, сакаат да ја земат Македонија преправајќи се дека се Македонци... Но, не се!“

„Така ви беше кажано... нели? Но, дали верувате во тоа?“

„Па, тоа е она што го знам. Претпоставувам дека ќе ми кажеш нешто поинаку?“

„Стефче, мора да знаеш дека Македонија е многу поголема од делот што е окупиран од Грција?“

„Да, но тие делови се словенски, а не грчки...“

„Значи, според вашето разбирање која е разликата меѓу Грците, Македонците и Словените?“

„Сè што знам е дека Грците се антички народ. Македонците се Грци, а Словените дошле на Балканот во шестиот век од нашата ера“.

„Стефче, Македонците кои живеат во Грција и Македонците кои живеат во Република Македонија и Бугарија се исти луѓе. Кога Македонија беше „ослободена“, јас ја нарекувам „окупирана“ од Грција, Србија и Бугарија, македонскиот народ беше етнички еден народ пред да биде поделен со границите што му беа наметнати. Тие живееја без граници илјада години, ако не и повеќе, па како може Македонците што живеат во Грција да бидат Македонци од грчкиот вид, а оние што живеат во Република Македонија и Бугарија да бидат Словени? Зарем тие не би биле истиот народ - или Грци или Словени?“

„Претпоставувам... Но, се што знам е дека се нарекуваат Македонци затоа што живеат во географска Македонија“.

„Сите тие се исти луѓе... Тие се етнички Македонци кои зборуваат словенски јазик кој се разликува од грчкиот, бугарскиот или српскиот, што ние денес го нарекуваме македонски. Ние сме единствен народ... Македонци...“

„Имате поента... само ви го кажувам она што го знам од она што ми го кажаа Грците“.

„Сега да се вратиме на „спорот за името“. Спорот за името не е за името и тоа можам да ви го докажам. Се работи за бришење на македонскиот идентитет. Грција не сака светот да знае дека Македонците живеат во Грција и дека Македонците во Грција се исти луѓе како оние што живеат во Република Македонија и Бугарија. Значи, со тоа што не дозволува Република Македонија да го користи „Македонија“ во своето име, Грција се надева дека ќе му докаже на светот дека Македонците што живеат во Грција се „различни“ од Македонците што живеат во Република Македонија и Бугарија... Реков, во реалноста ние сме еден народ. Границите меѓу нас беа поставени таму во 1913 година. Тие се вештачки граници...“

„Слушај... станува доцна. Ајде да тргнеме и следниот петок ќе можеш да ми кажеш повеќе. Особено делот за докажување дека спорот за името не е за името...“

И со тие зборови Стефче замина набрзина.

Дел 5 – Објаснет „спорот за името“ – Накратко

Имав доволно време да размислам што ќе кажам, но ако треба да му кажам се што знам, ќе ми требаат денови, па решив да бидам селективен и да му дадам краток преглед на Стефче.

Почнав велејќи: „Она што денес се случува меѓу Грција и Република Македонија не е „спор“. Република Македонија и македонскиот народ воопшто немаат проблем да се нарекуваат Македонци и нивната мала земја, една третина од цела Македонија, Република Македонија. И како што реков, Грција е таа која се противи да се користи зборот „Македонија“ во името на Република Македонија. Значи, ова не е спор, туку приговор што доаѓа од Грција“.

„Добро, во ред... Но, зарем не е истото? Зарем тоа не е само семантика?“

„Не! Бидејќи Македонија не спори ништо, таа само реагира на грчкиот приговор. Всушност, тоа не ја оспорува ни узурпацијата на името „Македонија“ од страна на Грција. Како може Грција да има ексклузивни права на името „Македонија“ кога има други делови од историска и географска Македонија каде што живее македонски народ?“

„Чекај малку, почекај малку. Колку што знам Македонија е грчка од античко време, па зошто Грција не би се противела некој друг да го користи тоа име?“

„Стефче, Македонија не е и никогаш не била грчка во античко време, денес или во кој било друг период од нејзината историја. Секогаш им припаѓал на Македонците. Тоа треба да го знам. Напишав книга за тоа наречена „Историја на македонскиот народ од античко време до денес“ која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/html/ebooks/risto-stefov/Istoriata-Na-Makedonskiot-Narod.pdf>.

Додека сте на тоа, треба да ја прочитате и мојата книга „Македонска борба за независност“ која може да се најде на овој линк:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Makedonskata-Borba-za-Nezavisnost.pdf>. Ја напишав оваа книга како одговор на оние Грци кои ми напишаа и ми рекоа дека ако постоеле Македонци, како тоа никогаш не направиле ниту еден обид да се ослободат. Овие Грци тешко ја знаат сопствената лажна историја, не им смета историјата на македонскиот народ.

И еве уште еден шокер за вас. Никогаш немало Грција, дури во 1832 година, кога Грчкото Кралство за прв пат стана земја. Во античко време постоеле градски држави, како Атина, Спарта, Теба, итн. Освен тоа, зборот „Грција“ е латински збор. Немаше Латини кога Градските држави беа независни и функционираа како независни земји. Тие никогаш не биле единствена земја. Токму Филип II, Македонец, ги поразил во битка и, освен Спарта, ги направил македонски вазали. Всушност, ако користам грчка логика, можам да тврдам дека античките градови-држави припаѓаат на Македонија, а во модерна смисла, Грција им припаѓа на Македонците. Но, јас никогаш не сум го кажал тоа и никогаш не сум слушнал ниту еден Македонец да тврди такви тврдења. Македонскиот народ го сака само тоа што е негово.

Згора на тоа, современите Грци немаат никаква врска со таканаречените антички Грци; Веќе разговаравме за тоа... Како што реков, современите Грци се модерна креација... измислица... Народот што живеел на земјите каде што е денес Грција биле Албанци, Власи, Турци, Македонци, Латини итн. Грција е создадена. Па како може Македонија да припаѓа на тие луѓе? И ако не ми верувате, тогаш прочитајте ја мојата книга: „Кои се модерните Грци?“ која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Who-are-the-Modern-Greeks.pdf>“ и мојата книга: „A Glorious place наречена Грција“ која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/A-Glorious-Place-Called-Greece.pdf>. Повеќето информации за современите Грци во тие книги доаѓаат од прогрчки западни извори“.

„Па, во право си. Многу од книгите што ги прочитав изгледа се согласуваат со тебе. Мислам на книгите напишани од западни автори... Животот би ми бил многу полесен доколку Грција го признае сето ова за да можеме да продолжиме со животот“.

„Како што можете да видите, Грција нема право на името „Македонија“, ниту од античко, ниту од модерно време. Па зошто Грција се однесува вака? Мора да има друга причина“.

„Па, која е оваа причина? Сигурно мора да има повеќе отколку што ми кажа!“

„Грција сака да го сокрие фактот дека модерна Грција е модерна измислица и фактот дека современите Грци не се навистина Грци и немаат никаква врска со античките... Но, најважно е што Грција сака да ги скрие сите злодела што ги направи врз Македонецот, населението и сите други луѓе кои одбиле да станат Грци“.

"Како што...?"

„Па, каде да почнеме?“

„Започнете од почетокот...“

„Веќе ви кажав што правеле Грците во Македонија пред Македонија да биде нападната, окупирана и поделена за време на Балканските војни од 1912 година, 1913 година. Не ви кажав што се случи потоа.

За време на Балканските војни многу Македонци беа убиени без никаква причина, особено цивили. На грчките војници им било кажано дека во Македонија живеат Грци и дека зборуваат грчки. Сите други што не зборуваат грчки беа непријатели и знаете што значи тоа... Така, кога грчката војска се стркала во Македонија, војниците очекуваат да најдат Грци, но наместо тоа најдоа главно негрчки јазик, па ги заклаа. Ако сакате да дознаете повеќе за ова, треба да ја прочитате мојата книга: „Грчките злосторства извршени врз македонскиот народ“. Можете да го најдете на:

Веднаш откако Грција ја презеде контролата врз македонските територии, му рече на македонскиот народ дека ова е Грција сега и сите вие што ќе станете Грци можете да останете, сите други да земат онолку од вашите работи колку што можете да носите и да излезете. Многумина заминаа и отидоа на север, повеќето завршија во Бугарија. Османлиите заминале за време или веднаш по повлекувањето на османлиската војска. Подоцна Грците ги прогонија сите муслимани. Овие луѓе не биле Османлии; тоа биле Македонци кои го прифатиле исламот. И тие ги немаше.

После тоа, во текот на 1920-тите, Грција ги смени имињата на се што е македонско. Сакаа да избришат се што е македонско и да го заменат со грчко за да му покажат на светот дека Македонија е грчка. Ги уништија дури и старите македонски гробишта и го насликаа македонскиот пис на црковните икони. Тие ги менуваа имињата на луѓето, дури и презимињата кои постоеле многу генерации. Ги сменија имињата на реките, езерата, морињата, регионите, градовите, селата итн. Нашето село кое со векови се викаше Ошчима беше сменето во Тригонон, име кое нема историја. Се што беше историски поврзано со нашето македонско наследство наеднаш беше избришано.

После тоа македонскиот народ, млади и стари, беше принуден да учи грчки. Подоцна македонскиот јазик беше забранет и стана нелегално да се зборува македонски. На македонскиот народ не му беше дозволено да зборува на својот мајчин јазик во својата земја, на своите предци. Тие всушност беа казнети, ги натераа да пијат рицинус и затвораа ако зборуваат македонски. Многумина поминаа години на отслужување на затворските казни во концентрационите логори на сувите грчки острови. Само за зборување македонски... Замислете... Беше ужасно.

И ако тоа не беше доволно, по завршувањето на таканаречената Граѓанска војна во Грција, Грција ја затвори границата за сите

цивили кои избегаа од војната. И двајцата мои баба и дедо од страната на татко ми отидоа во Полска. Заминаа во 1949 година. Дедо ми почина во Полска. Никогаш не го запознав.

Оние кои побегнаа преку граница за да се спасат, до денес, никогаш не им беше дозволено да се вратат, ниту на гости. Имам напишано опширно за Граѓанската војна во Грција и ако сакате да дознаете повеќе за неа, треба да ги прочитате моите книги: „Македонците во Грција 1939-1949“ кои можете да ги најдете на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Macedonians-in-Greece-1939-1949.pdf>, и книгата: „Македонците и НЕ толку Граѓанската војна во Грција“ која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/html/ebooks/Macedonians-and-the-NOT-so-Civil-War-in-Greece.pdf>.

Ова е само мал примерок од она што Грција му го направи на македонскиот народ, што, патем, сето тоа е скриено од меѓународната јавност, дури и од грчката јавност затоа што Грција инсистира дека Македонците не постојат.

Грција сака сето ова да остане скриено и затоа го измисли таканаречениот „спор за името“ и го направи за античка историја за која никој не се грижи.“

„Тоа беше добро објаснување... но не беше доволно за целосно да ја разберам целата приказна. Треба да знам повеќе... не само за себе... туку да им го објаснам на другите... Но, ќе треба да почекам друг пат... можеби многу други пати... ако тоа е во ред со тебе...?”

„Нема проблем. Во ред е со мене.“

„Станува доцна и морам да одам. Се гледаме следниот петок... И благодарам за сето ова, ќе ги прочитам тие книги... на крајот“, рече тој и замина.

Дел 6 - Од почеток

Следниот петок се сретнавме, го најдов Стефче како ме чека на вообичаената маса. Тој пристигна прв и изгледаше вознемирено. Откако се поздравивме, тој рече:

„Она што ми го кажа минатиот петок беше тешко да се поверува... Грција е демократска земја... Светот ја гледа како скапоцен камен... Според општо сознанија, Грција на светот му даде демократија, математика, наука... Таа се смета за лулка на демократијата. Едноставно не ми се верува што кажа за Грција... Незамисливо е Грците да не се реални. Се прашувам колку луѓе во светот навистина го знаат тоа, особено самите Грци... Кој би помислил дека Грците се измамници? Ова е едноставно неверојатно... едноставно не можам да верувам во тоа“.

„Стефче, добре дојдовте во мојот свет... И тоа не е се. Не ни почнав да ви кажувам за сите зла што овие Грци ги направија врз нашиот народ за да ги задоволат нивните интереси и да ја промовираат и пропагираат оваа лага наречена хеленизам“.

„Па, положи го на мене. Ако не ме убие, ќе ме направи посилен...“

„Каде да почнам...?“

„Почнете од почеток...“

„Во ред, ќе дадам се од себе. Да почнеме со распадот на Отоманската империја.“

Кога европските големи сили почнаа да чувствуваат дека Отоманската империја полека почнува да се распаѓа, тие беа сигурни дека еден ден таа засекогаш ќе исчезне и дека териториите што ги окупираше ќе бидат ослободени... за грабнување. За жал, големите сили не си веруваа една на друга. Тие се плашеа дека ако некој ја испрати својата војска да ги грабне османлиските територии, другите ќе следат и ќе има

војна. Затоа мораа да смислат план, договор како тие територии да се добијат со избегнување војна. Но, едно нешто за кое се чинеше дека се согласија е дека отоманските територии ќе бидат заменети со многу мали земји со еднаква големина. Тие не сакаа целата отоманска територија да биде заменета со една голема христијанска земја бидејќи и таа со текот на времето ќе станеше Голема сила и тие не сакаа повеќе Големи сили во Европа, или каде било на друго место.

Идеално би било османлиските територии да бидат заменети со мали земји кои не би можеле да ги загрозат Големите сили. Сите тие би требало да бидат со еднаква големина за да не може ниту една земја да доминира или да ги окупира другите. Тие сакаа да бидат сигурни дека османлиските територии никогаш нема да се рекомбинираат. Тие, исто така, сакаа земјите-наследници да се разликуваат една од друга; да се мразат за никогаш да не се спојат. Тие, исто така, одлучија дека секоја земја ќе биде управувана од монархија. Ова беа некои од идеите за кои Големите сили можеа да се договорат додека секоја тајно подготвуваше заговор за тоа како да влијае на овие земји и да ги претвори во прокси.

Првата земја што излезе од Отоманската империја беше Србија, а потоа Грција. Најјужниот дел од Грција бил ослободен со помош на Големите сили. Мислам дека тоа беа Русија, Франција и Англија.

Потоа, со помош на Русија, следно беше ослободена Бугарија. Русија сакаше да создаде голема Бугарија во која ќе биде вклучен најголемиот дел од Македонија со цел да ја претвори во руски застапник за да може Русија да добие пристап до Средоземното Море. Но, другите големи сили не се согласија. Како што реков претходно, прво не сакаа да постои голема земја на Балканот и второ не сакаа Русија да има пристап до Средоземното Море. Конкретно Англија не сакаше Русија да има пристап бидејќи го сметаше Средоземното Море како свој „двор“.

Во 1878 година Големите сили решија да создадат помала Бугарија и да ја вратат Македонија на Османлиите. Во тоа

време големите сили решија дека нема да има Македонија. Тие одлучија Македонија да се подели и да им се даде на Грција, Србија и Бугарија. Но, прво ќе требаше да чекаат Отоманската империја дополнително да се распадне.

Македонците по 1878 година неколку пати се обиделе да се ослободат, но без помош однадвор, не успеале. Не знам дали сте слушнале за Илинденското востание во 1903 година, но ова беше време кога цела Македонија се крена да се ослободи, но не успеа. Не успеа бидејќи, како што реков претходно, не доби помош однадвор. Згора на тоа, Големите сили, преку Бугарија, се погрижија востанието да биде саботирано одвнатре. Тоа е долга приказна, не сакам да навлегувам во неа сега, но ако сакате да дознаете повеќе, имам напишано за тоа опширно во моите книги.

Потоа, кога Грција, Србија и Бугарија станаа економски и воено силни, доволно силни за да се спротивстават на распадналата Отоманска империја, Големите сили ги ослободија и им дозволија да ја нападнаат Македонија и да ги избркаат Османлиите. Токму за тоа беа балканските војни од 1912 и 1913 година. Дури и Македонците им помогнаа да ги избркаат Османлиите...”

„Зошто го направија тоа...?“

„Затоа што напаѓачите му кажаа на македонскиот народ дека тие се таму за да го ослободат... да ги ослободат нивните браќа христијани. Но, ова беше лага; тие беа таму за да ја окупираат и поделат Македонија за себе.

Во 1878 година, големите сили одлучија Македонија да биде поделена и дадена на Грција, Србија и Бугарија, но тие немаа идеја како да ја поделат. Во одреден момент беше одлучено Македонија да биде поделена по „национални линии“ кои ги пропагираат „црковните војни“, кои ги спомнав претходно каде Грците се обидоа да ги претворат сите во Македонија во Грци. И Србите и Бугарите, се разбира, го направија истото. И како што се засилуваше конкуренцијата меѓу тројцата, така се зголемуваа и нивните мерки. Прво почнаа со давање црковни

служби, потоа отворија училишта и на крајот прибегнаа кон употреба на насилство, принудувајќи ги Македонците да станат Грци, Срби и Бугари со сите можни средства, вклучително и терор. Од сите страни беа ангажирани вооружени банди за да го тероризираат народот. Ако некое село, на пример, ја прифати едната страна, да речеме бугарската страна, тогаш Грците ќе испратат свои банди да ги принудат луѓето во тоа село да ја прифатат грчката страна.“

„И ако луѓето одбијат?“

„Доколку одбија, беа казнети, па дури и убиени. Нивните домови биле ограбени и запалени, жените и девојките биле силувани, мажите биле мачени и свештениците биле убивани. Понекогаш се убиваа цели села како што беше случајот со Загоричени. Видете го поглавјето „Масакрот во Загоричени“ во мојата книга со наслов „Колективна казна“, која ќе можете да ја најдете по овој линк:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Kolektivna-Kazna-Genocid-Izvrsheni-vrz-Makedonkiot-Narod.pdf>.

Потоа, пред Грција, Србија и Бугарија да ги нападнаат Османлиите во Македонија, тие се консултирале со рускиот крал како да ја поделат Македонија бидејќи Македонија не може да се подели по национални линии. Практично немаше ниту едно село во Македонија што може да се подели по национална линија. Рускиот крал ги советува да ги нападнаат Османлиите од југ, северозапад и североисток и линиите на поделба ќе бидат поставени каде и да се сретнат нивните војски. Со други зборови, која и да е територија што ќе ја ослободат од Османлиите, ќе биде нивна. И тоа е она што тие го направија во 1912 година.

Оттаму ситуацијата стана комплицирана, ќе мора да ги читате моите книги за да дознаете што се случило. Но, едно можам да ви кажам, македонското население во тие војни скапо плати со животи и уништување имоти. Беше ужасно.

Балканските војни беа толку трауматични и толку ужасни што беше покрената истрага.

На 2 август 1913 година, непосредно пред крајот на Втората балканска војна, Фондацијата Карнеги испрати Комисија во мисија за откривање факти. Мисијата се состоеше од седум истакнати членови од САД, Велика Британија, Франција, Германија, Австро-Унгарија и Русија. За да дознаете повеќе за ова прочитајте ја мојата книга: „Колективна казна - извршени геноциди врз македонскиот народ“, можете да ја најдете на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Kolektivna-Kazna-Genocid-Izvrsheni-vrz-Makedonkiot-Narod.pdf>.

За жал, пред да бидат објавени наодите на Комисијата, изби Првата светска војна и извештајот никогаш не ја виде светлината на денот.

По завршувањето на Првата светска војна, Грците ја продолжија својата политика на асимилација на македонските територии и македонскиот народ и, како што реков претходно, оние Македонци кои одбија да се асимилираат беа протерани, многумина преку размена на население, најмногу со Бугарија.

Во сето тоа ниту еднаш Грците не прашаа што сака македонскиот народ. Тие биле третирани како животни.

Работите одеа од лошо на полошо за време на диктатурата на Метаксас во Грција непосредно пред почетокот на Втората светска војна. Во 1936 година грчката влада почна да донесува закони со кои илјадници Македонци беа апсени, затворани и протерани од нивната татковина. Еден конкретен закон (правен акт 2366) го прогласи за незаконски македонскиот јазик и им забрани на луѓето да го зборуваат со изрекување високи парични казни и затвор. Многу Македонци, за жал, не зборуваа грчки, особено старите луѓе, и немаа друг начин да комуницираат со своите семејства и пријатели. Луѓето никаде не смееја да зборуваат македонски, ни на пазар, ни дома. Згора на тоа, многу полицајци беа ангажирани да го шпионираат населението и секој што ќе се фатеше да зборува македонски беше казнет; дури и старите дами се обидуваат да купат зеленчук на пазарот.

Процент од казната им бил платен на полицајците кои ги уапсиле, па грчката полиција имала многу поттик да фати луѓе.

Замислете да ви се случи тоа?

Оваа практика продолжи и по завршувањето на диктатурата на Метаксас.

Еден од моите чичковци, од страната на мајка ми, беше претепан од полицаец затоа што едноставно одговорил на прашање на една стара дама. Тоа го поттикнало да се приклучи на партизаните и да се бори против оваа грчка неправда. Тој беше убиен за време на Граѓанската војна во Грција. Нема ниту едно македонско семејство кое не доживеало трагедија во грчки раце.

Друг човек што го сретнав во Канада ми кажа дека и тој бил претепан од грчката полиција затоа што зборувал македонски. Тој немаше татко; Не знам што се случи со неговиот татко, но неговото семејство беше многу сиромашно. Кога бил момче, мајка му му купила бела кошула, која гордо ја носел низ селото на еден празник. На пат кон црквата сретнал една старица и ѝ рекол добро утро на македонски јазик. За жал, еден полицаец кој минувал го слушнал и го искарал. На полицаецот му рекол дека старицата не зборува грчки, па морал да зборува со неа на македонски. За неговата „дрскост“ полицаецот го удрил по лицето со палката и му го скршил носот, кој искрварил по целата бела кошула и му ја уништил“.

„Тоа е сурово... Какво сурово копице...“

„Ова за жал беше нормална практика за Грците во тие денови. Но тоа не е се. Многупати беа забележани полицајци надвор од прозорците на луѓето како слушаат на кој јазик зборуваат луѓето во приватноста на нивниот дом. Ако ги слушнале како зборуваат македонски, ги казнувале. Најбезбедно нешто што требаше да го направат Македонците во тие денови беше воопшто да не зборуваат. Ако зборувале македонски, биле казнети, па дури и уапсени за повеќекратни прекршоци. Ако зборуваа грчки, Македонците ги намуртија.

Поради начинот на кој се однесуваа кон Македонците, македонскиот народ го мразеше грчкиот јазик и не сакаше да чуе некој да зборува грчки, особено кога го зборуваат нивните роднини или нивните соседи“.

„Па, како се очекуваше луѓето да комуницираат... особено оние кои не знаеја да зборуваат грчки?“ праша Стефче.

„Многу внимателно...“ реков и се насмеав, но на Стефче не му беше смешно.

„Успеаја некако да преживеат“, реков и додадов. „Знам за една старица од нашето село која беше казнета. Таа била на градскиот пазар и се обидела да купи намирници. Единствениот јазик што таа го зборуваше беше македонскиот. За жал, таа не го виде полицаецот како стои покрај неа. Нејзината казна изнесуваше повеќе отколку што заработи од продажба на земјоделски култури цела година. Тоа беше поразително за неа. Таа живееше сама. Нејзините возрасни деца биле партизани кои ја напуштиле Грција за време на војната и не им било дозволено да се вратат. И бидејќи живееле во Источна Европа, не можеле да и помогнат. Писмата што таа ги праќала и примила биле отворени од грчките власти. Постојано ја следеле нејзината пошта. Освен тоа, освен ако не можеа да и испратат американски или канадски долари, парите од источноевропските земји беа нелегални. Селаните направија наплата за да и помогнат да ја плати казната. Беше многу убава дама. Таа секогаш имаше бонбони за мене секогаш кога одев да ја посетам“.

„Човеку, тоа е страшно... немав поим...“

„И покрај тоа што ни го направија Грците во Грција, тие сега сакаат да ги замолчат сите Македонци каде и да живеат. Згора на тоа не обвинуваат за суровост и кражба. Нè обвинуваат дека сакаме да ја украдеме „нивната“ историја и наследство... Овие Грци беа и се уште се сурови луѓе и тажното во тоа е што не можеме да направиме ништо за тоа. И покрај тоа што ни го направија, светот сè уште ги поддржува...“

Само што завршив со разговорот, можев да видам дека Стефче се грижи да си оди дома, па реков: „Стефче, веќе е доцна... Треба да тргнеме... Ќе го земеме следниот петок“.

Дел 7 - Повеќе за вештачка Грција

Следниот петок кога се сретнавме, Стефче изгледаше тажно. Кога го прашав што не е во ред, тој рече: „Среќен сум што дознав дека сум Македонец, но тажен сум што го дознав ова доцна во мојот живот. Да знаев порано, ќе можев да ги спасам моите деца од труење од моите родители. Едноставно не ми се верува како станавме верници на Грците, нашите најлоши непријатели. Како можеме да се грижime за нив и да се преправаме дека сме тие по она што ни го направија. Среќен сум што сум Македонец, но сè уште не знам доволно за нас за да се соочам со оние кои ни ги ускратуваат нашите права... почнувајќи од моите родители“.

„Ако сакате да се соочите со Грците, треба да го направите тоа на нивен терен, да го оспорите нивниот идентитет како што тие го предизвикаа нашиот. Грците го убедија светот, или барем дел од светот и самите себе дека се цврста сфера од челик, со други зборови чисти Грци; потомци на античките Грци. За жал, тие се само сјајно јаболко однадвор и скапани до срж внатре. Ако ја поминете нивната сјајна кожа, ќе откриете гниење внатре“.

„Знаете дека бев бебе кога моето семејство дојде во Канада, така што речиси и не знам грчка историја...“

Во тој момент не можев а да не се насмеам гласно.

„Точно е, не се шегувам. Не знам никаква грчка историја... вистинска или лажна...“, рече тој гледајќи ме збунето.

„Извини за тоа. Не се смеев за тоа што го кажа, се смеев на идејата дека Грците имаат „вистинска“ историја. Денешната грчка историја е вештачка како и самата грчка нација. Поголемиот дел од денешната грчка историја е фикција... чиста фикција... На пример велат дека ја ослободиле Македонија... ја ослободиле од кого... од Македонците? Вистината е дека тие ја

окупираа Македонија... Велат дека ги истерале Бугарите од Македонија... Какви Бугари, луѓето што ги избркаа не беа Бугари, тие беа Македонци. Вистината е дека тие го истераа македонскиот народ од нивните земји затоа што одбија да станат Грци.

Секој збор во историјата на Грција е извртен за да одговара на модерниот наратив и интереси на Грција. Заборавете на официјалната историја на Грција и научете ја нејзината „вистинска“ историја. Денешниот грчки народ се издигна од калта, а не од некоја древна слава како што се преправаа...“

„И како да го направам тоа? Како да ја научам „вистинската“ историја на Грција?“

„Начинот на кој јас направив. Со поставување прашања, со читање книги, освен книгите за Грците итн., еве пример од она што го напишав во мојата книга „Кои се современите Грци“:

Најдобриот одговор што можам да ви го дадам во овој момент е дека НЕ се тие што велат дека се! Во неколку наврати сум обвинет дека сум „лажго“ кога станува збор за одговарање на вакви прашања, па затоа овде ќе ги искористам зборовите на Мазари;

„Мазари, пишувајќи во 1446 година, изјавил дека Грците од ова време не биле раса, туку остатоци од други раси“.

Ако Грците од 1446 година биле „остаток“ на другите раси, тогаш што се современите Грци денес, 98% чисти Грци и 2% муслимански Грци? Мислам дека не!

Ако самиот Бог дојде на земјата и им зборуваше на Грците и рече „овие луѓе овде се Македонци“, Грците немаше да му веруваат. Ако Грците почнат да веруваат дека Македонците постојат во Грција, тогаш ќе мора да веруваат и дека во Грција постојат и Словени, Албанци и Власи. Ако Македонците, Словените, Албанците и Власите постојат во Грција, тогаш Грците би прашале „кои се тогаш Грците?“ И како што дознав

во мојата потрага по „трагање по Грците“, етнички гледано, нема Грци.

Но, како може тоа да биде? Целиот свет знае дека постои земја наречена Грција, населена со 10 милиони Грци кои се 98% чисти Грци и 2% муслимански Грци!

Па да, има луѓе кои се идентификуваат како „Грци“. За жал, етнички гледано, тие не се „етнички Грци“; тие се „политички“ Грци. Дали само реков „политички Грци“? Да, тоа го направив, политички Грци. Тие се идентификуваат како Грци не затоа што „се“ етнички Грци туку затоа што „сакаат да бидат“ Грци! Тоа е прашање на избор. Како инаку може да се објаснат Словените, Албанците, Власите, Македонците, Турците христијани, Ерменците, Русите и цела група други етникуми кои СИТЕ се идентификуваат како „Грци“?

Со други зборови, секој може да биде Грк под услов да се согласува со „филхеленската индоктринација“ за тоа што е Грк. Секој што зборува грчки, тврди дека е потомок на таканаречените Антички Грци, се преправа дека е супериорен во однос на другите луѓе, тврди дека малцинствата не постојат во Грција, е арогантен и бесчувствителен кон не-Грците и фрла слогани како „Македонија е Грчка“ и „Македонци не постојат“ може да биде Грк.

И еве како дојдов до тој заклучок. За повеќе информации видете: <http://www.mlahanas.de/Greece/History/FilikiEteria.html>

Според првиот Устав на Грција напишан во 1827 година:

Покраини на Грција се сите оние што беа земени и ќе бидат преземени со оружје против Отоманската династија.

Грците се:

а. Сите оние домородни луѓе од грчката држава кои веруваат во Христа.

б. Сите оние, верници во Христа, кои под османлиското ропство дојдоа или ќе дојдат во грчката држава да се борат или да престојуваат во неа.

Грци се сите оние вонземјани, кои дошле во Грција и се запишале како граѓани.

За да станеш Грк, доволно беше да си христијанин!

Овој документ докажува дека Грците имаат многу кратка меморија. Тие не се сеќаваат како е создадена грчката држава и кои се модерните Грци.

Зошто ние Македонците треба да докажуваме дека сме Македонци уште од антиката кога Грците не мораат ништо да докажат затоа што се Грци?

Факт е дека пред околу 180 години секој што бил христијанин во грчката држава автоматски станувал Грк. Зошто тоа не им пречи на современите Грци?

Може ли малоазискиот христијански турски доселеник кој бил депониран во Македонија во 1920-тите да биде Грк? Да тие можат! Може да се и Македонец, потомок на Античките Македонци! Дали Македонецот чие семејство било идентификувано како македонско пред Грција да ја анектира Македонија во 1913 година може да се идентификува како Грк? Да, можат, под услов да ја прифатат и да се заколат во „филхеленската индоктринација“. Може ли некој од моите роднини, како мене, родени во Грција, со кои делама прабаба и прадедо, да биде Грк иако јас се идентификувам како Македонец? Да тие можат! Тие всушност можат да бидат и „полноправни“ Македонци, директни потомци на Античките Македонци!

Може ли да бидам Грк, и го поставив ова прашање, поради тоа што некои членови на моето семејство се идентификуваат како Грци? Одговорот беше целосно НЕ! И според истите „грчки власти“ кои рекоа дека никогаш не би можел да бидам Грк, јас дури и не се квалификувам да се нарекувам Македонец. Според

нив јас сум „Словен“ и „Скопјанец“ од некоја „друга“ земја наречена „Скопје“, кои допрва треба да ги најдам на ниту една „светска“ карта освен на грчките карти!

Ако сè уште не сте убедени дека грчкиот идентитет е филхеленска измислица од 19 век; идентитет „создаден“ чисто за политички цели, тогаш најдобро ја прочитавте мојата книга „Кои се модерните Грци“ спомената претходно, која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Koise-Modernite-Grtsi.pdf>. И книгата: „Славното место наречено Грција“ која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/A-Glorious-Place-Called-Greece.pdf>.

Борете се оган со оган. Грците, паметните, ќе се повлечат кога ќе го оспорите нивниот идентитет и ќе им докажете дека е вештачки... лажен... Не толку паметните ќе ви го нападат карактерот. Може дури и физички да те нападат... Затоа ќе мора да внимаваш...“

„Знам... знам... ме нападнаа затоа што размислувам поинаку... Тешко е да им кажам нешто кога не сакаат да го слушнат...“

„Стефче, настрана шегата, ваквите работи ги уништија семејните односи, така што навистина треба да внимавате како и пристапувате на оваа тема со Грците. Луѓето може многу да ви се налутат, па дури и да ви нанесат штета.

Дозволете ми да ви дадам пример што ми се случи. Со тоа што во моите книги спомнав дека христијанските доселеници и колонисти од Мала Азија кои грчката држава ги донела во нашиот дел на Македонија биле Турци, еден сонародник од селото на мајка ми многу се вознемири со мене и ме мразеше со години пред да ја прифати идејата дека тој можеби е половина Турчин. Неговата мајка била Македонка. Една од најлошите работи што можете да му ги направите на Гркот е да го наречете Турчин. Уште полошо од тоа е да го нарекуваат Бугарин. Го мразат тоа затоа што во нивните мисли Бугарите и Турците се најлошиот вид на луѓе на овој свет. Така, овој човек толку се плашеше дека „можеби е“ половина Турчин што ме

мразеше што го потсетував. Многу му пречеше и многу го вознемири кога го нареков Турчин.“

„Леле! Леле! Неверојатно! Луѓето мразат што се навистина? Тоа е неверојатно.“

„Па Стефче, зарем не мислиш дека твоите родители се мразат себеси затоа што се тоа што се?“

„Да во право си. Но, не разбираам зошто? Зошто не можат да бидат тоа што се?“

„Не можам да ви одговорам... Ќе мора да ги прашате... Сепак, можам да ви кажам што ми кажаа другите...“

„Да, би сакал тоа... Можеби ќе ми даде некоја перспектива зошто моите родители се толку фанатици...“

„Една од причините зошто Македонците или она што ние го нарекуваме „Гркомани“ им се лојални на Грците е затоа што тие дедовци или прадедовци ја прифатиле идејата за „хеленизам“ и станале Грци. Но, за да станат Грци, тие мораа да го отфрлат својот „вистински“ идентитет... Не само нивниот личен идентитет, туку и целата нивна македонска етничка припадност... Со други зборови, тие мораа да ги отфрлат сите што не беа Грци, вклучително и нивното македонско семејство, нивните соседи Македонци, македонскиот народ во нивното село и сите луѓе што биле Македонци воопшто. Во тие денови не можеше отворено да бидеш ништо друго освен Грк ако сакаш да живееш во Грција“.

„Па, како вашето семејство остана македонско?“

„Тоа не беше. Додека прадедо ти доброволно прифатил да биде Грк, мојот прадедо тоа не сакајќи го прифатил. Грците го сменија неговото презиме, неговото име, имињата на сите членови на неговото семејство... но длабоко во неговото срце тој остана Македонец и го чуваше во тајност својот вистински идентитет. Потоа со текот на времето, како што сите пораснавме и можевме да чуваме тајна, тој ни кажа дека сме

Македонци, а не Грци. Ова се пренесуваше од генерација на генерација. Од моите родители дознав дека не сум Грк. Еден ден мајка ми ми рече дека не сум Грк. Мораше да ми каже бидејќи станував непријатен. Кога почнав да одам во државно училиште во Грција, ги пеев херојските грчки песни што ги научив на час. Дури и дома ги пеев. Еден ден додека парадирав низ куќата како горд Грк викајќи дека сум роден Грк и сум подготвен да умрам за Грција, мајка ми ме тргна настрана и ми рече да престанам да го кажувам тоа. Плашејќи се да не и кажам на наставничката, таа мораше да ми каже зошто. Таа ми ја кажа целата „тајна“. Накратко, ми рече дека сме Македонци, а не Грци. Никогаш порано не го слушнав зборот „Македонци“ и ми звучеше многу чудно, но ја слушав и и ветив дека ќе престанам да пеам грчки песни и ќе ја чувам нејзината тајна“.

„А кои беа овие грчки херои за кои пеевте?“

„Тие беа насилниците убијци кои мачеа и убиваа Македонци во обид да ги претворат во Грци, за Македонија да биде грчка. Затоа, кога некој ќе ви каже „Македонија е грчка“, само запомнете колку Македонци мораа да страдаат и да умрат за Македонија да биде грчка“.

„О, човеку, тоа е сурово...“

„Она што беше уште посурово беше она што се случи со вдовиците и сираците на Македонците кои се бореа за Грција за време на Грчко-турската војна (1919-1922). Сопругите и децата на Македонците кои се бореа за Грција и беа убиени за време на таа војна не добија никаков надоместок или бенефиции за нивната жртва и беа оставени да гладуваат. Причината за тоа, според Грците, била затоа што овие луѓе не биле Грци. Според нив тие биле Бугари. Така се однесуваа Грците кон Македонците кои се жртвуваа за Грција.

Македонците не беа единствените луѓе што беа малтретирани од Грците. Слушнав приказни од двајца луѓе за тоа како се постапувале со турските христијански доселеници и колонисти од Мала Азија. Ги знаете луѓето кои беа депонирани во Македонија по размената на население меѓу Грција и Турција

што се случи во 1920-тите. И тие беа претепани од грчките власти затоа што меѓусебно зборуваа турски. Поголемиот дел од турскиот христијански народ што бил прогонет бил богат и образован. Тие изгубија сè кога беа избркани од Турција... само затоа што беа христијани. И тие мораа да трпат болка и понижување покрај Македонците. За жал, во грчката социјална скала тие беа нивоа над Македонците. Тие се сметаа за „вистински Грци“. Сега тие се „вистинските“ Македонци, потомци на античките Македонци и ние сè уште сме граѓани од трета класа без ниту едно основно човеково право“.

„Јас, едноставно не знам за сето ова... Тешко ми е да го прифатам. И ако го прифатам, никогаш нема да закрепнам од тоа...“

„Досега мора да се согласите дека е проклетство да се биде Македонец, да се знае вистината и да не можеш ништо да направиш за тоа! Многу Македонци се чувствуваа вака и оние што се осмелија да направат било што завршија мртви или прогонети... Ако твоите родители беа толку лојални на Грците и Грците толку многу ги сакаа, зошто тие заминаа во Канада?“

„Не знам...“

„Тие заминаа затоа што немаа надеж да напредуваат во Грција. Тие беа третирани исто како и сите нас, и покрај нивната лојалност. Македонецот е секогаш Македонец, тоа е нашата судбина. Еден ден, една или две генерации подоцна, вашето семејство ќе се свртеше против Грците... Тие го знаат тоа. Сигурен сум дека ќе се свртиш против Грците штом ќе дознаеш кој си и што ти направиле тебе и твојот народ. Грците не не сакаат... лојални или не...“

„Никогаш не ми објасни зошто Македонците се лојални на Грците. Кои други причини ги имаат... Дали е тоа затоа што се неуки како мене?“

„Па, некои се неуки, но многумина мислат дека можат да избегнат проблеми и понижувања ако „станат Грци“, други мислат дека можат да добијат предност пред Македонците.

Други чувствуваат дека можат да функционираат како рамноправни со Грците во грчкото општество. Но, не секогаш оди така. Ќе ви дадам неколку примери каде Македонците лојални на Грците паднаа со лице.

Еден човек од селото Трнаа, соседното село, сега на грчки наречено Прасино, им бил многу лојален на Грците до тој степен што ги информирал своите селани на грчката полиција. Тој имал син кој имал многу високи оценки во државното училиште, но кога се пријавил да оди во средно училиште бил одбиен. Училишниот одбор му кажа дека оценките на неговиот син не се доволно добри. Неговиот татко пробал сè, но не можел да го натера синот да посетува високо образование. На крајот човекот се откажал и го преселил своето семејство во Канада. Во Канада неговиот син бил еден од најдобрите ученици во неговото училиште и покрај јазичните тешкотии.

Друг човек од селото Желево, друго соседно село, сега на грчки наречен Андартикон, исто така лојален на Грците, имал паметен син кој Грците исто така го одбиле. И тој човек го преселил своето семејство во Канада. Неговиот син завршил медицинско училиште и работел како вешт хирург. За жал тој загина во сообраќајна несреќа. Неговиот татко бил уништен и починал набргу потоа.

Оваа друга приказна ја слушнав од луѓе и не знам од каде е овој млад човек, но кога беше возрасен се приклучи на грчката војска. Тој бил сирак, неговите родители биле убиени за време на Граѓанската војна во Грција и бил посвоен од грчко семејство. Не знаел дека е Македонец.

Еден ден кога грчката армија вршеше вежби над замрзнатото Преспанско Езеро на грчката страна од границата, мразот се скрши и генералот што ги водеше вежбите падна во вода и ќе се удавеше да не беше овој млад човек кој скокна на студената вода за да го спаси. Во знак на благодарност, генералот му рекол дека ако некогаш му треба нешто, може да смета на него да му помогне.

Грчката војска, за овој млад човек, беше неговото семејство и даде се од себе очекувајќи да биде унапреден... но по годините поминаа... ништо. На крајот сакаше да знае зошто му биле одбиени унапредувањата и направи многу прашања, но никој не сакаше да му каже зошто го задржуваат. Најпосле решил да оди да го види генералот кој досега бил во пензија. Генералот вети дека ќе му помогне. Нешто подоцна генералот му се јавил и му рекол дека унапредувањето му било одбиено затоа што бил син на „словени“.

Младиот човек беше уништен. Ја напуштил војската и откако дознал дека има тетка која живее во Канада, се преселил да живее кај неа. Тој не зборуваше друг јазик освен грчки, така што додека не научи англиски, тој одби да зборува грчки. Ми кажаа дека и тој се труди да научи македонски. Така ми беше кажано“.

„О, човече, ох човеку и јас мислев дека имам проблеми...“

„Пријателе, ќе имаш проблеми, во моментот кога ќе отвориш уста и ќе почнеш да им кажуваш на луѓето дека си Македонец...“

„Како го правиш? Како се справуваш со глупостите?“

„Знам дека сум Македонец од мали нозе, од многу одамна и се адаптирав. Научив како да се справам со негативноста до точка што ми стана нормална... Но, не можам да кажам дека тоа не влијае на мене. Се вознемирувам секогаш кога читам нешто или гледам телевизија и слушам ова и она за „старите Грци“, за античките Македонци дека биле Грци, како Филип и Александар биле Грци, како Клеопатра била Грка итн. Не ми пречи кога Грците го кажуваат ова, но ми пречи кога го кажуваат надворешните лица, особено Англичаните кои никогаш не пропуштаат прилика да му кажат на светот како „сè“ за античките било грчко, иако ништо за античките не било грчко. Ако сакате да дознаете повеќе за ова, треба да ја прочитате мојата книга „Малата книга за големите грчки лаги“ која можете да ја најдете на:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Malata-Kniga-na-Golemite-Grchki-Lagi.pdf>.

„Јас ќе ја читам...“

„Стефче, одвоив доволно од твоето време денес. Сега треба да одиме дома и да го земеме повторно следниот петок...“

„Се согласувам...“ и со тоа и двајцата тргнавме по својот пат.

Дел 8 – За Македонија

Следниот петок се сретнавме, Стефче имаше неколку прашања... Тој рече:

„Пред неколку петок спомнавте дека македонскиот народ имал масовно востание во 1903 година, верувам дека го нарековте Илинден. Спомнавте и дека големите сили преку Бугарија се погрижиле востанието да биде саботирано однатре. Знам дека рече дека не сакаш да зборуваш за тоа, но можеш ли барем да ми кажеш нешто за тоа како беше саботиран? Дали била вклучена и Грција?“

„Не, Грција не беше вклучена... Не директно... Но Грција одби да продаде оружје и муниција на македонските револуционери. Историјата зад Илинденското востание од 1903 година е малку комплицирана кога станува збор за вмешаноста на големите сили и како тие работеа преку нивниот прокси Бугарија за да ги ослабат и Османлиите и Македонците и да ги подготвија основите за инвазија и окупација на Македонија. Како што реков претходно, Големите сили во 1878 година веќе одлучија дека нема да има Македонија и дека македонската територија ќе биде поделена меѓу Грција, Србија и Бугарија. Сепак, немаше распоред кога тоа ќе се случи.

Но, кога Македонците почнале да се подготвуваат за нивното ослободување, големите сили преку Бугарија решиле да ја искористат ситуацијата. Тие избраа да ја користат Бугарија затоа што македонските револуционери се поврзуваа со Бугарија многу повеќе отколку со кој било друг сосед на Македонија. Освен тоа, имало огромно македонско население што емигрирало во Бугарија, кое исто така можело да се искористи за манипулирање со Македонците“.

„Па, што точно направија Бугарите?“

„Дали сте сигурни дека сакате да дознаете повеќе за ова... Нема никаква врска со Грција?“

„Да. Ако ја вклучува Македонија, сакам да знам...“

„Добро. Некои од македонските револуционерни водачи во тие денови беа свесни или барем се сомневаа дека Големите сили планираат во некое идно време да ја поделат Македонија меѓу Грција, Србија и Бугарија. Но, пред тоа да се случи, Големите сили мораа да ја извадат Македонија од рацете на Османлиите. Македонските водачи сфатија дека Македонија за да остане недопрена треба да остане како дел од Отоманската империја... но не под постојните околности. Тие сакаа Македонија да добие автономија како провинција на Отоманската империја. Во исто време тие сфатија дека Отоманската империја мора да се зајакне за да се спротивстави на Големите сили да не ја уништат. За жал, тоа не беше можно во тоа време бидејќи Македонија беше под отоманска окупација и македонскиот народ се бореше против Османлиите; се борат да се ослободат. Ниту еден Македонец не бил подготвен да остане во Отоманската империја без поголеми отстапки. Освен тоа, многу Македонци не веруваа дека Македонија ќе биде поделена и сметаа дека би било лудост да продолжат да бидат робови под Османлиите. Османлиите, од друга страна, не сакаа да и дадат на Македонија автономија. Тие не веруваа дека европските големи сили ќе ги победат и некако веруваа дека ќе преживеат без помошта на Македонија... што секако беше само желба. Подоцна од еден Турчин дознав дека Османлиите биле подготвени да ја направат Македонија автономна провинција, но Македонците се спротивставија, тие сакаа целосна независност. Но, не можев да го потврдам тоа“.

„Што се случи?“

„Па, кога големите сили дознаа дека Македонците се подготвуваат или да се приклучат на Отоманската империја или да се борат да се ослободат преку масовно востание, тие почнаа да ги забрзуваат своите планови за „ослободување“ на Македонија преку нивните полномошници, особено Бугарија.

„Што направија Бугарите?“

„Постојано се мешаа во македонските внатрешни работи, особено преку македонските доселеници во Бугарија. Бугарската пропаганда работеше прекувремено за да го убеди македонскиот народ дека е време да се крене и да се ослободи... и тој ќе биде веднаш зад него да помогне. Беше строго нагласена идејата дека Османлиите се непријател и тоа беше дека...

Повеќето Македонци не можеа да разберат како би било корисно за нив да продолжат да бидат робови на Османлиите. И поради таа причина тие беа против османлиско-македонскиот сојуз и настојуваа да им веруваат на Бугарите.

И како што реков, Османлиите, од друга страна, не сакаа да и дадат на Македонија автономија. Зошто би требало? Македонија веќе беше нивна.

Меѓутоа, македонските водачи кои сакаа автономија на Македонија и таа да остане во Отоманската империја како османлиска провинција сфатија дека со текот на времето ќе можат да ги убедат Османлиите да ги видат работите на свој начин. Тие сфатија дека со агитација, со напад на нив одвнатре, Османлиите на крајот ќе се уморат од борбите и ќе им го дадат она што го сакаат; нивната автономија.

Тоа за жал не им се допадна на големите сили и бараа начини да ги задушат Македонците. И тие го направија тоа. Секогаш кога македонскиот народ ќе постигне некакви придобивки, Бугарите се мешаа и ги саботираа. Наместо да им помагаат на Македонците, Бугарите постојано ги попречувале нивните напори.

На крајот Бугарите успеале да ги поделат Македонците на две фракции, внатрешна и надворешна фракција. Внатрешната фракција се бореше за независна Македонија додека надворешната фракција се бореше Македонија да се приклучи на Бугарија. Приказната е малку покомплицирана, но можете да разберете во што сфаќам“.

„Да. Те молам, продолжи.“

„За да се осигураат дека Македонија нема да стане независна, било преку победа во востание против Османлиите или со приклучување кон Османлиите, Бугарите го засилиле своето мешање во внатрешните работи на Македонија до точка каде што влијаеле на предвременото востание; пред македонскиот народ да биде подготвен за борба. За да дознаете повеќе за ова прочитајте ги моите три интервјуа со наслов „Анализа на историски настани во грчката окупирана Македонија“ кои може да се најдат на:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Analysis-of-historical-events-in-Greek-occupied-Macedonia.pdf>,

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Analysis-of-historical-events-in-Greek-occupied-Macedonia-2.pdf>, and

http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Analysis-of-Historical_Events-in-Greek-Occupied-Macedonia-Part-3.pdf.

Бугарите успеале рано да го кренат Илинденското востание, пред народот да биде подготвен за борба. Идејата беше да се започне востанието рано, пред да се склучат какви било договори со Османлиите и пред Македонците да бидат целосно подготвени за борба. Натерајќи ги да се борат една со друга, Големите сили, преку Бугарија, имаа за цел да ги ослабат и Македонците и Османлиите за да овозможат инвазија на Македонија. И успеаја затоа што десет години по Илинденското востание Македонија беше нападна, окупирана и поделена според планираното меѓу Грција, Србија и Бугарија.

Но, нас испадна, Бугарија се заеба. Со сите напори таа доби само 10% од Македонија, додека Грција, која вложи најмалку труд, доби 51%, а Србија само 39%. Делот што Србија го окупираше во 1913 година стана Република во Југославија во август 1944 година. Потоа во 1991 година, по распадот на Југославија, стана независна држава. Тој дел од Македонија денес го нарекуваме Република Македонија.“

„Дали Бугарите им помогнаа на Македонците?“

Бугарите им ветија на Македонците многу работи, вклучително и воена помош, но ништо не беше дадено. Им рекоа на

Македонците, „вие само подигнете го востанието, а ние ќе бидеме веднаш зад вас, да ви помогнеме. Ќе ја испратиме нашата војска да ви помогне да се ослободите.“ Тоа никогаш не се случи. Бугарите дури и пушки им продаваа на Македонците, но не им продаваа куршуми. И како Грците, и Бугарите беа приврзаници на секое зло што им беше направено на Македонците. И денес се осмелуваат да кажат дека Македонците се Бугари. Вака ли се однесува Бугарија кон сопствениот народ? Мислам дека не!

Дури и големите сили беа таму и го гледаа развојот на Илинденската драма. Англиски бродови пловеа во Егејското Море, гледајќи како горат селата во ридовите и не креваа прст за да помогнат. Некои велат дека биле таму за да ги спречат Бугарите да навлезат. Други велат дека биле таму за да ја свртат плимата... за да ги спречат Македонците да победат. Сè што можам да ви кажам е дека тие беа таму и не направија ништо за да ги спасат нивните христијански браќа од колење“.

„Дали има нешто добро што можеш да ми кажеш дека некој направил за нас?“

„Се плашам дека не. Секој си се грижеше за своите интереси и не се грижеше за нас. Не вела дека требаше да се грижат за нас и да ни помогнат, но имаше подобри и похумани начини на кои можеа да се однесуваат со нас. Но, тоа би барало премногу...“

„Човеку, сè уште не можам да верувам во тоа што го слушам. Дали сме проколнати или нешто како народ?“

„Мора да бидеме. Кога се вратив во селото пред да замине за Канада, седев со старците и ги слушав нивните разговори. Некои од нивните приказни беа трагични. Некогаш велеа „клетва на Александар за злосторствата што ги направи, сега сме проколнати поради тоа“. Тие би рекле дека сè уште страдаме и плаќаме за злоделата на Александар, за илјадниците што ги закла; претворајќи ги во црвено реките. Ние сме проклет народ...“

Друга приказна што ја раскажуваа и се смееја за тоа беше она што им се случи кога Грција ја нападна Турција во раните 1920-ти. Ќе рекоа дека ни требаа 90 дена да стигнеме до Анкара и еден ден да се вратиме. Кога ги напаѓавме им викавме „пет Турци на бајонет“, но кога не нападнаа, трчавме како зајаци.

Можев многу да научам од тие старци, но бев премногу млад за да разберам. Тие направија историја, онаква каква што не можеш да научиш на училиште...“

„Па, мило ми е што се сеќаваш на сите овие работи... Но, сега кога зборуваме за Бугарите, имам прашање“.

„Оди напред, прашај си...“

„Слушнав многу Грци, или како што вие ги нарекувате Гркомани, македонскиот јазик да го нарекуваат бугарски. Има ли вистина во тоа?“

„Не! И можам да го докажам тоа. Да почнеме со Бугарите. Според бугарската историја првите Бугари пристигнале на Балканот во VII век од нашата ера. Тие биле турски народ и зборувале турски јазик. Македонците зборуваат словенски јазик, па како може македонскиот јазик да биде бугарски? Од друга страна, македонскиот народ веќе бил на Балканот пред да дојдат Бугарите, па на кој јазик зборувал тогаш? Го зборуваа македонскиот јазик, се разбира, истиот јазик што го зборуваа пред и по доаѓањето на Бугарите... истиот јазик што го зборуваме и денес. Ако Бугарите зборувале турски јазик пред да пристигнат на Балканот, а денес зборуваат на словенски јазик, тогаш чиј јазик зборуваат? И ако Бугарите денес тврдат дека македонскиот јазик е бугарски, тогаш бугарскиот јазик мора да биде македонски, а не обратно. Со други зборови, Бугарите денес зборуваат на македонски јазик...“

„Имате поента... Имате многу добра поента. Со други зборови, тврдејќи дека македонскиот јазик е бугарски, Бугарите всушност признаваат дека го зборуваат македонскиот јазик и затоа, бугарскиот јазик е македонски“.

„Сега ја добивте идејата, но не кажувајте го тоа на ниту еден Бугар, бидејќи може да ви ја одгризат главата“.

„Сакам да прашам за Србите. Претпоставувам дека работите беа поинакви со Србите?“

„И Србите го извршија истото или да кажам слични злодела врз македонскиот народ. Србите испратија доселеници во Македонија, претежно српски и црногорски воени офицери, за да управуваат со нивната новостекната македонска територија и им ги дадоа најдобрите и најплодните земји. И Србите ги сменија имињата на луѓето од македонски во српски и почнаа да го учат македонскиот народ на српски. Во училиште, на децата им било кажано дека се Словени кои дошле на Балканот и дека историјата на Македонија започнала во 6 век од нашата ера со доаѓањето на Словените.“

„Што е со Албанците? Дали беа подобри? Разбирам мал дел од Македонија даден на Албанците?“

„Тоа е точно. Албанија доби мал дел од Македонија. Албанците во Македонија биле депонирани таму од Османлиите. Муслиманските Албанци беа сојузници на Османлиите и беа доминантно одговорни за шпионирање на Македонците. И тие извршија ужасни злосторства за време на отоманската окупација. По османлиската окупација македонскиот народ живееше мирно со Албанците, односно до осамостојувањето на Република Македонија. После тоа, поттикнати од Западот, особено од САД, почнаа и тие да прават проблеми, особено во 2001 година кога се кренаа против Македонците. Останатото го знаете...“

„Да, да... Па, што друго можете да ми кажете за нашите нови окупатори?“

„Па, да кажам вака, сите сакаат повеќе од Македонија и тоа го покажаа со годините, особено Бугарите и Албанците. Бугарите ја сакаат цела Македонија и се приклучија на страната која им понуди повеќе од Македонија за време на двете светски војни. На Хитлер му беше лесно да им понуди повеќе од Македонија

на Бугарите бидејќи немаше што да загуби. Не беше случајот со Черчил кој не сакаше да ја налути Грција нудејќи ѝ на Бугарија повеќе од територијата на Македонија.

А за Албанците...? Тие се сојузници и специјални пријатели на Американците. Американците им го дадоа Косово и сакаат да им го дадат и западниот дел на Република Македонија. Иако се малцинство во Македонија, се однесуваат како да се мнозинство. Тие буквално ја водат државата“.

„Значи, Македонија одигра важна улога во тоа како се обликуваа војните? Тоа е интересно...“

„Има повеќе од тоа. Да речеме дека не може да има Грција или Бугарија без Македонија...“

„Што мислиш?“

„Не е потребен генијалец за да се види дека Грција „експроприра“ се што е античко во Македонија, а Бугарија експроприра сè што е модерно. Линијата на поделба е 6 век од нашата ера. Грците тврдат дека Македонија и целиот нејзин антички народ, вклучувајќи ги Филип Втори и Александар Велики, биле Грци. Бугарија, од друга страна, тврди дека Македонија и целото современо македонско население, вклучително и Гоце Делчев, врховниот командант на македонската револуционерна сила, се Бугари.

„Какво мочуриште... Дали некогаш ќе се исправи?“

„Да, но не само од Македонците...! Ќе биде потребна интервенција на Големите сили за да се исправи“.

„Како мислиш?“

„Па, големите сили од вчера кои го потпишаа Букурешкиот договор во 1913 година за поделба на Македонија се истите денешни големи сили и додека се на власт ќе ги диктираат правилата што ќе се случи со Македонија. Правилата до денес

се, како што ги знаеме, „Македонци не постојат и Македонија ќе им припаѓа на Грција, Бугарија, Србија и Албанија“...“

„Што е со Република Македонија. Зарем не стана независна во 1991 година?“

„Да, но и двата пати кога се појави, еднаш во 1944 година и другиот пат во 1991 година, никогаш не доби целосна поддршка од Големите сили. Погледнете ги проблемите со кои се соочуваме денес со Грција и Бугарија? И двете од овие земји се поддржани од Соединетите Држави во нивните напори да не спречат да ги постигнеме нашите цели. Доколку сакате да дознаете повеќе за американското влијание во македонските и грчките работи, прочитајте ја книгата на Ристо Никовски со наслов „УЛОГАТА НА САД ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГОЛГОТИ (1991-2013)“ Второ издание која можете да ја најдете на овој линк:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Ulogata-na-SAD-vo-Makedonskite-Golgoti-2.pdf>

„Што е со Србија...? Дел од Македонија ѝ беше даден на Србија од истите големи сили, нели?“

„Да, но Србија е руски сојузник и непријател на САД. Западните големи сили не само што ја земаа Македонија од Србија, туку ја бомбардираа повеќе од 70 дена и го зазедоа Косово. Но... Доколку Србија некогаш влезе во Европската Унија, означете ги моите зборови, таа ќе побара да и се врати Република Македонија. Србија е казнета затоа што е руски сојузник“.

„Дали мислиш така?“

„Да, освен ако не се поништи Букурешкиот договор од 1913 година. Но, тоа никогаш нема да се случи“.

"Зошто да не?"

„Па, што може Македонија да им понуди на големите сили што не можат Грција, Србија и Бугарија? Сè што треба да направи

Србија е да ги прекине односите со Русија и да стане сојузник на САД во замена за враќање на нејзиниот дел од Македонија. Да бев Албанец денес ќе размислував многу внимателно... Ако Србија стане западен сојузник што мислите дека ќе се случи со Косово? Другата работа за која треба да се размислува е растечкото влијание на Русија во геополитиката...“ реков и по кратка пауза додадов. „Мислам дека кажавме доволно за еден ден, нели?

„Јас сум ти благодарен за сето ова... Се гледаме следниот петок...“ одговори Стефче и си замина тресејќи ја главата од една на друга страна.

Дел 9 - Доведе до Граѓанската војна во Грција

Следниот петок што го запознавме Стефче беше возбуден што ме виде и ми кажа колку е среќен што ме запозна.

„Откако те запознав цел свет се отвори пред мене. Седеше таму пред мене, но едноставно не можев да го видам. И покрај сите трагични работи што му се случија на нашиот народ, мило ми е што сум Македонец. Сега сакам да знам повеќе... Сакам да знам се што има за нас...“

„Знаеш, пријателе, нашата приказна има повеќе од една страна. Само да се биде Македонец не е доволно; ќе мора да ги прифатите другите и да бидете прифатени од нив. Во спротивно, или ќе станеш осамен старец кој крие тајна... осамен човек со крст што треба да го носи... или омразен, презрен парија. Мора да бидете внимателни како се справувате со вашето ново пронајдено знаење и како го користите со вашето семејство и пријателите, особено во вашата автобиографија“.

„Ако има волја, постои начин... Ќе научам како да се справам со тоа... Се откажав од пишувањето на мојата автобиографија. Што би можел да кажам за себе, со сите работи што ги научив...?“

„Стефче, она што го научи може да биде твојата автобиографија; човек кој се бори да го открие својот идентитет. Што може да биде подобро од тоа?“

„Ќе размислам за тоа, но засега, за овој момент, треба да научам повеќе... Кажи ми повеќе за нашите борби...“

„Сè што знам го запишав во моите книги. Треба да ги читате моите книги“.

„Да, но различно е кога можете да погледнете во очите на личноста која ја раскажува приказната и да ги почувствувате неговите емоции... неговата страст... отколку само да читате...“

„Добро добро. Не ви кажав многу за Граѓанската војна во Грција. Тоа беше уште еден трагичен настан во историјата на нашиот народ. Можеби денес можеме да зборуваме за тоа...“

„Да, да... тоа ќе биде фантастично... Кажи ми повеќе за Граѓанската војна во Грција...“

„Дозволете ми да започнам со тоа дека Граѓанската војна во Грција беше изведена војна и со тоа мислам дека започна да служи за две цели. Едниот беше да ги уништи комунистите во Грција, а другиот беше да се ослободи од Македонците што живеат во Грција.

По завршувањето на Втората светска војна, земјите кои беа погодени од војната беа поделени на зони на влијание. Грција падна под англиско влијание и Англичаните не сакаа Грција во која живеат комунисти или Македонци. Англија се плашеше дека ако грчкиот народ гласа за комунистичка партија во Грција и таа партија дојде на власт, Англија ќе ја изгуби Грција. Како што знаете Грција е англиски прокси. Во целото свое постоење како земја, таа ѝ служеше на Англија како бедем против Русија да добие пристап до Средоземното Море. Така, Грција беше многу важна за Англија и не сакаше да ја загуби под никакви околности.

Подоцна, за време на Студената војна, кога светот беше поделен на Исток и Запад и беше повлечена Железната завеса, како што ја нарече Черчил, таа ја подели Грција од Југославија. Тоа значело дека Железната завеса го поделила грчкиот дел на Македонија од југословенскиот дел (поранешен српскиот дел). Сега ти го спомнувам ова затоа што сакам да се сеќаваш на тоа. Ќе објаснам подоцна.

Како што реков, две работи ја поттикнаа Англија да преземе итна акција во Грција за време на Втората светска војна. Едниот беше масовниот број на комунисти, а другиот беше големиот број Македонци кои живеат во северна Грција.

Што се однесува до Англичаните, во Грција немало Македонци. Самите Грци го кажаа тоа. Според грчките статистики од доцните 1920-ти, откако се случила размената на населението и сите малцинства биле иселени, во Грција живееле само Грци, односно 98% чисти Грци и 2% муслимански Грци. За жал за Англичаните тоа не беше точно.

За време на германската, италијанската и бугарската окупација, Англија формираше шпионски синџири на Балканот за следење на воената ситуација, особено за организирање и поврзување на движењата на внатрешниот отпор. Еден таков ринг е поставен во Флорина, градот што ние Македонците го нарекуваме Лерин. Татко ми ми кажа за тоа, но подоцна, додека го правев моето истражување, најдов статија напишана од капетан Еванс кој беше присутен таму во тоа време.

Една интересна работа за која открил и напишал капетанот Еванс е дека таму живееле голем број Македонци. Тој открил дека мнозинството од луѓето што живеат околу Лерин се Македонци и зборуваат македонски јазик. Тој претходно ја посетил Грција и, колку што знаел, сите во Грција биле Грци и зборувале грчки. Така, ова беше изненадување за капетанот Еванс, за кое сметаше дека е важно. Затоа ја известил својата команда во Лондон за тоа. Тој, исто така, објави дека овие луѓе биле локални жители, а не Југословени и дека живееле таму многу генерации“.

„Зошто овие луѓе зборуваат македонски, особено пред странци, нели со закон им беше забрането да зборуваат македонски?“

„Да, точно е, тие беа забранети од грчката влада, но во тоа време грчката влада капитулираше и на новите напаѓачи, особено на Италијанците, не им беше грижа на кој јазик зборуваат локалното население. Мештаните природно ја

искористија својата новонајдена слобода и почнаа отворено да зборуваат македонски.

Така, откако капетанот Еванс го поднел својот извештај и го испратил во Лондон, во кој проценил дека во тој дел на Грција живеат околу 120.000 Македонци, Англија преминала во режим на паника и барала начини да се ослободи од нив. Англија го искористила, или би рекол злоупотребена, извештајот на капетанот Еванс за да креира планови за насилно отстранување на Македонците од нивната татковина на предците, само затоа што биле Македонци, а ова беше геноцид.

Англија се плашеше дека ако Сталин од СССР дознае за нив, ќе има две причини да побара да им се даде независност: Едната, затоа што тие беа домородни луѓе кои живеат на нивните предци, а две, тие се бореа на страната на сојузниците. Но, според Атлантската повелба, за која можете да најдете повеќе информации на страниците 129 и 130 од мојата книга:

„Македонците и НЕ толку Граѓанската војна во Грција“, која може да се најде на овој линк:

„<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Macedonians-and-the-NOT-to-to-Civil-War-in-Greece.pdf>“, македонскиот народ во Грција имаше право на територијални прилагодувања и право на самоопределување бидејќи се бореше на страната на сојузниците... што и го направија. Ова ја загрижи Англија до тој степен што одлучи дека е време да се „ослободи“ од Грција“.

„Но како? Како да се ослободите од 120.000 луѓе, незабележано?“

„Па, се чини дека Англичаните имаат начини... Бидејќи овие луѓе живееле блиску до грчко-југословенската граница, најлесно е да ги истераат од Грција и во Југославија. Англичаните имале добри односи со тогашната југословенска влада и бил постигнат договор. Но, за жал на Англичаните, Тито и неговите комунисти ја презедоа Југославија и го попречија нивниот план. Беше потребно извесно време пред Англичаните да го убедат Тито да го стори истото, но додека тие го направија, Втората светска војна беше завршена.

Англичаните, сепак, сè уште сакаа Македонците да излезат од Грција и комунистите да бидат уништени, па мораа да измислуваат нови начини за тоа; особено што Тито сè уште беше подготвен и отворен за идејата. И тие го направија тоа. Некаде подолу, Англичаните, со помош на грчката влада што ја создадоа и грчките комунисти, успеаја“.

„Дали ми кажуваш дека грчките комунисти им помогнале на Англичаните; да се уништат и да се ослободат од Македонците? Тоа звучи смешно!“

„Не беа сè комунисти. Беше вклучено највисокото комунистичко раководство, и Сиантос и Захаријадис беа англиски агенти“.

„Кои беа овие луѓе?“

„И двајцата беа генерални секретари на грчката комунистичка партија. Генерален секретар ја заведе највисоката лидерска позиција во комунистичка партија, слично на претседател на Запад. Ако сакате да дознаете повеќе за нив (Сијантос и Захаријадис) прочитајте ја мојата книга: „Македонците и НЕ толку Граѓанската војна во Грција“ која може да се најде на овој линк:

„<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Macedonians-and-the-NOT-to-to-Civil-War-in-Greece.pdf>“. Имам посветено по едно поглавје за секој. Важно е луѓето да знаат кои биле овие луѓе и дека тајно работеле за Англичаните за време на Втората светска војна и Граѓанската војна во Грција.

Луѓето велат, па дури и историчарите се согласуваат, дека Сијантос и Захаријадис ја воделе Комунистичката партија на Грција (КПГ) како пар идиоти. Скоро се што направија немаше смисла. Тие се однесуваа како да не знаат што прават. Ги нарекуваа неспособни, будали, идиоти итн. Колку поучтиви луѓе велеа дека направиле многу „грешки“. Меѓутоа, ако ги гледате нивните постапки од гледна точка дека тие биле англиски агенти и работеле за англиски интереси, тогаш работите почнуваат да добиваат смисла.

Сијантос ја предводеше грчката комунистичка партија за време на Втората светска војна, а Захаријадис ја водеше по него за време на Граѓанската војна во Грција. И двајцата правеа работи кои беа деструктивни и за Македонците, кои беа нивни најдобри сојузници, и за комунистите кои ги поддржуваа. Тие направија премногу „грешки“ и правеа работи што немаат „смисла“, но јас повеќе би сакал да ја прочиташ мојата книга отколку да разговараш за неа овде. Ќе ви дадам неколку моменти“.

„Нема проблем. Ќе ја прочитам книгата... на крајот... Затоа, те молам продолжи“.

„Сијантос потпиша голем број договори со Англичаните кои беа штетни за комунистите, но им беа од корист на Англичаните. Тој, исто така, ја распушти водечката комунистичка армија (ЕЛАС) и ги остави прогресивниот македонски и грчки народ без одбрана и на милост и немилост на фашистичките терористи кои претходно беа во сојуз со окупаторите и ги мразеа и Македонците и комунистите. Сиантос дозволи и ги охрабри овие терористи да го нападнаат македонскиот народ, особено невиното македонско цивилно население.

Човек треба да се запраша зошто? Што друго би можело да се случува?

По завршувањето на Втората светска војна, комунистите, истите луѓе кои ја ослободија Грција од германските, италијанските и бугарските фашистички окупатори, останаа без одбрана да бидат измачувани од истите луѓе кои вчера беа сојузници на фашистите. Сијантос, а подоцна и Захаријадис дозволија тоа да се случи... Тие создадоа услови да се случи неконтролиран терор откако Сиантос, на барање на Англичаните, го разоружа и го растури ЕЛАС; војската предводена од комунистите. Многу Македонци служеа во таа војска, а многумина завршија во затвор на страшните суви грчки острови.

Додека остатокот од светот ги славеше војските што ги ослободија, војската што ја ослободи Грција беше казнета и испратена во затвор.

Зошто?

Затоа што Англија така сакаше! Се чинеше дека Англија ја подготвува Грција за нешто! Но, за што?!

Тоа ќе стане очигледно кога ќе погледнете што правел Тито во Скопје. Во исто време во Грција беснееше терор насочен против комунистите и македонското население. Тито и неговите југословенски другари ги подготвуваа Македонците од Грција за војна.

За која војна може да прашате?!

Втората светска војна беше завршена и никој не сакаше да се бори. Но, сепак, Тито создаде ослободителна организација наречена НОФ и ја испрати во Грција, каде што живееја Македонци, за да започне ослободителна војна.

Тито и Македонците во НОФ му порачаа на македонскиот народ во Грција да започне ослободителна војна за да се ослободи од Грција и да се обедини со југословенскиот дел на Македонија. Го сфативте тоа? На македонскиот народ му беше кажано да започне војна со Грција, да се ослободи и да се приклучи на југословенскиот дел на Македонија. Тоа им го кажа Тито, лидерот на комунистичката партија на Југославија.

Претходно, ако се сеќавате, ви кажав дека железната завеса го одвои грчкиот дел на Македонија од југословенскиот дел. Така, единствениот начин на кој овие Македонци можеа да ја пробијат Железната завеса и да ја „обединат“ Македонија беше борејќи се против целиот западен свет, вклучително и Соединетите Американски Држави, и победувајќи. Како беше тоа можно?

Но, сепак, нашиот пријател Тито ги поттикна Македонците во Грција да се борат.

Па пријателе, што мислиш за ова? Дали Македонците беа способни за таков подвиг? Се разбира не! Но, зошто тогаш Тито би им го предложил тоа ако не од задни намери?

Така, кога локалните Македонци во Грција одбија да се приклучат на НОФ и да се борат, и грчките фашисти и некои грчки комунисти ги ескалираа своите терористички активности против македонските села до точка што луѓето почнаа да се плашат за своите животи. Многумина истрчаа во планините да се спасат и почнаа да се вооружуваат... и нормално дека НОФ беше токму таму да им помогне.

НОФ почна да создава ќелии во речиси секое село и почна да регрутира Македонци, прво за борба против теророт, а подоцна за „ослободување и обединување на Македонија“.

Во овој момент треба да се праша: „Што мислеа луѓето во НОФ... дека можат да ја добијат оваа војна?“ Или да кажам дека воопшто не размислуваа и слепо ги следеа наредбите на Тито.

Ве молам, не ме сфаќајте погрешно. Македонскиот народ беше вистински патриот, но најмногу од сè тоа го имаше со грчкото владеење и злоупотребата што ја преземаа. Така, тие беа подготвени да „направат сè“ за да ја променат својата ситуација. На тој начин Англија ги зароби, ги искористи и ги натера да „земат пушки“ и да се борат. Откако зеда пушки, за нив беше готово. Во Грција беше создадена ситуација каде што Грците „немаа друг избор освен да возвратат и да го заштитат интегритетот на Грција“. И оттогаш, што и да направи Грција против нив ќе биде легално“.

„Не гледам како Англија ги зароби Македонците. Нема смисла“.

„Дозволи ми да објаснам. Англија создаде услови, лажни услови, Македонците да веруваат дека ќе го добијат она што навистина го посакуваат - да бидат слободни, да бидат признати како Македонци и да имаат парче земја наречена Македонија... но само ако се борат против Грците и победи“.

„Јас разбираам сега. Уште една работа... Како е легално Грција да убива Македонци, ако тоа е она што го мислиш...?“

„Знаете дека во Канада, ако земете пиштол и пукате во луѓето, особено во властите, полицијата ќе ви возврати и ако одбиете да се предадете, на крајот ќе ве убијат. Дали е легално ако полицијата пука и ве убие затоа што сте пукале во нив?“

„Да“.

„Па, македонскиот народ во Грција зеде пушки за да се одбрани од грчките терористи, но грчката пропагандна машина беше зафатена да му кажува на светот дека некои бандити од Југославија ја нападнале грчка Македонија и се обидуваа да ја земат од Грција и да му ја дадат на Тито... да се придружи со Југославија. Што се однесува до грчките власти, што се однесува до нив, НОФ беше создаден во Југославија и затоа не беше само југословенска организација, туку беше испратен во Грција да започне војна... внатре во Грција. Значи, би било разумно само Грција да возврати и да ја брани својата територија, нели?“

„Значи, тоа е она што го подразбирате под легално. Има смисла. Морам да кажам дека тоа беше паметен план. На тој начин Англичаните се паметни. Не е ни чудо што имаа огромна империја“.

„Македонскиот народ, од друга страна, немаше причина да „не верува“ на Тито и на нивните македонски лидери на НОФ. Тие беа сведоци на создавањето на Социјалистичка Република Македонија во Југославија, а истото го сакаа и во Грција. Тие сметаа дека Тито е паметен светски лидер и дека е способен да го направи она што им го ветил. Но, тие немаа поим што Англија и нејзините соучесници планираат за нив.“

Сега за вистински да ја разбереме трагедијата на нашата приказна, мора да испитаме што правеа грчката влада и грчките комунисти во меѓувреме. Но, пред да го направиме тоа, дозволете ми да ви кажам уште нешто што беше трагично. Да

ви кажам што направија Грците за да си ја обезбедат позицијата во Македонија.

Дали знаевте дека Грците создадоа услови Македонците да се борат меѓу себе?

Не зборувам за Македонците во Граѓанската војна во Грција кои се борат на страната на грчката влада против Македонците во комунистичкиот отпор. Знаете дека двете страни регрутираа Македонци и ги тераа да се борат меѓу себе. За тоа ќе ви кажам подоцна, но засега сакам да ви кажам како Македонците во ЕЛАС, војската предводена од комунистите, се бореле против македонските борци за слобода во Костурско. Овде ќе ви ги дадам само главните моменти... ќе мора да ги читате моите книги за да дознаете повеќе“.

„Во ред, ќе го сторам тоа...“

„За време на тројната окупација Костурско беше окупирано од Италијанците. Но, дури и за време на окупацијата многу Грци беа активни во регионот и го направија животот пекол за Македонците. Така, еден ден Македонците апелираа до Италијанците „да направат нешто“ за да ги заштитат. Италијанците рекоа не... Тие инсистираа дека тоа се локални и внатрешни работи и дека ништо не е нивна грижа. Но бидејќи Италијанците ги мразеа овие Грци, тие понудија да ги вооружат Македонците за да можат да се одбранат. Како резултат на тоа, жителите на Костурско се организираа и создадоа вооружени чети практично во секое село.

Сè додека костурчани не се мешале во работите на окупаторот, им било дозволено слободно да го продолжат животот. Така вооружените чети го поттикнаа народот да зборува македонски, да отвора македонски училишта, да врши литургија на македонски итн.

Овие вооружени чети сепак беа вооружени и активни по завршувањето на Втората светска војна и заминувањето на окупаторите. Грчките комунисти се обидоа да ги разоружаат и распуштат, но не можеа. Бендовите, особено кога се здружија за

да формираат огромна сила, беа премногу силни за нив. Во исто време овие луѓе сакаа да живеат слободно и надвор од рацете на Грците. Со други зборови, тие сакаа да останат слободни Македонци и макотрпно се бореа тоа да остане така“.

„Слушнав некаде дека костурските бендови се бугарски... Дали беа...?“

„Не! Имаше и бугарски бендови, но овие бендови беа македонски. Бугарите се обидоа да ги регрутираат, но тие одбија... тие знаеја подобро. Единствените луѓе што Бугарите ги регрутираа беа криминалци и ниски животи и тие беа малку и многу малку. Грците, за жал, сите ги означиле како Бугари и ги користеле тие информации во нивните пропагандни кампањи за да го прикријат фактот дека се Македонци кои се борат за своите права. Грчките комунисти особено ги мразеа, а бендовите исто толку ги мразеа грчките комунисти... Тие беа многу сомничави кон комунистите.

Така, со помош на Југославија, грчките комунисти беа убедени дека единствениот начин да се ослободат од овие бендови е да ги натераат Македонците да се борат против Македонците.

Така Грците создадоа исклучиво македонска војска наречена Славомакедонска НОВ (СНОВ) и ја ослободија врз нив. Но, прво ги убедија Македонците дека овие бендови се бугарски и работат исклучиво за бугарски интереси. Многу Македонци до ден денес веруваат дека овие бендови работеле за Бугарите.

Во секој случај, кога македонската војска се судрила со костурските чети за слобода и четите дознале дека тие се Македонци и имаат македонска војска, не само што се предале, туку и се приклучиле на македонската војска.

За жал, бидејќи овие борци за слобода беа жестоки борци и одбиваа да се откажат од своите македонски идеали, грчките комунисти ги убиваа, еден по еден, на најстрашен начин. Ќе мора да ги читате моите книги за да дознаете повеќе за тоа.

Македонската војска (СНОВ) беше распуштена веднаш по разоружувањето и распуштањето на четите. Значи, во реалноста немаше „македонска војска“, тоа беше само итрина да се разоружаат четите за слобода на Костурско.

Сега ќе ви кажам повеќе и ќе ви докажам дека Граѓанската војна во Грција била изведена со цел да се ослободат од Македонците и комунистите и дека ниту Македонците ниту комунистите немале шанса да победат“.

„Добро, многу би сакал... Но веќе е доцна... Можеме ли да го земеме следниот петок?

„Да, можеме...“ одговорив и со тоа си заминавме и тргнавме по својот пат.

Дел 10 – За Граѓанската војна во Грција

Следниот петок што го запознавме Стефче изгледаше уморно и малку тажно. Не знаев што да направам од тоа. Тој беше мој пријател и не можев едноставно да го отфрлам она што го мачеше без да прашам: „Дали е се во ред со тебе?“

„Да, сè е во ред... Тоа е нешто што морам да го сработам за себе...“ одговори тој и ме погледна. ништо не реков.

По кратка пауза, тој рече: „Тоа се моите родители... Не можев да спијам... Тие беа кај мене за да ги пријават моите деца во грчкото училиште во нашата локална грчка црква. Не сакам да ги пратам таму, а ниту мојата сопруга. По она што го научив, искрено не можам да ги пратам во грчко училиште. Би било лицемерно... едноставно не знам што да правам...“

„Пријателе мој, ова е твоето семејство... Ти кажав како ќе биде моментот кога ќе ме запознаеш и ќе ме слушаш. Знам дека ти е тешко, но ова е твоето семејство. Важно е да одржувате добри односи со нив и да не дозволите она што сте го научиле да ви пречи... Не вреди...“

„Што би направил ти?“

„Не знам, но не би го жртвувал мојот однос со моите родители поради „историските македонски работи“...“

„Како би се справил со тоа да си на мене?“

„Тоа се ваши деца и вие и вашата сопруга мора да го правите она што мислите дека е најдобро за нив... што ви кажуваат вашите срца... што ве прави среќни... или во вашиот случај што ве прави помалку тажни. Но, што и да правите, држете го македонското прашање надвор од него“.

„Претпоставувам дека си во право. Ќе треба уште малку да размислам за тоа. Извини за тоа. Ова е мојот проблем. Сега кажи ми повеќе за тоа што се случи за време на Граѓанската војна во Грција“.

„Минатиот петок ви кажав дека македонската војска што се борела против костурските чети за слобода, но она што заборавав да ви кажам е дека грчките комунисти сакаа да ја уништат македонската војска. Сакаа да го испратат на југ во Грција каде што би можеле да го опколат и уништат. Но, некои Македонци сигурно се разбрале и одбиле да одат на југ. Еден од водачите, сонародник од нашето соседно село Статица, им рече на Грците „не сакаме да одиме на југ, сакаме да останеме овде каде што се нашите домови и семејства за да можеме да ги заштитиме, немаме работа да одиме на југ.“ Поради нивната непослушност, грчките комунисти се подготвувале да ги нападнаат. Но, за да избегнат крвопролевање, Македонците ја преминаа северната грчка граница и отидоа во југословенскиот дел на Македонија.

Од овие војници е создаден составот на НОФ. Подоцна повеќето од нив се вратиле во Грција и се бореле во Граѓанската војна во Грција.

Малку подоцна, откако НОФ регрутира, обучи и вооружи многу македонски единици, Тито го напушти НОФ и им го предаде на Захаријадис и КПГ. Еден ден, раководството на НОФ беше покането во Скопје, каде што лидерите не беа прашани, туку им беше кажано „сега вратете се таму и борете се“. Отсега ќе се пријавувате во КПГ. КПГ ќе биде вашиот лидер“.

И како добри војници се вратија назад и наводно преговараа за спојување на македонските и грчките воени единици предводени од комунистите. Но, ова не беше спојување, тоа беше преземање. Сите македонски офицери и водачи беа деградирани во едноставни војници и испратени во планините да се борат. Новите сили беа составени приближно од половина македонски и половина грчки војници, но сите беа предводени од грчки офицери... освен еден. Но, тој можеше да беше и Грк затоа што беше Гркоман, работејќи за грчките интереси.

НОФ беше потчинета на КПГ и во текот на целата Граѓанска војна во Грција немаше речиси никакви права и служеше само како регрутер што внесуваше сè повеќе Македонци во мелница за месо.

Морам да ви кажам и дека на почетокот кога македонскиот народ откри дека се гради македонска војска, почнаа да се здружуваат во толпа. Очигледно Грците не сакаа да бидат совладани, па центрите за регрутирање почнаа да ги враќаат назад. Лекарите им рекле на доброволците дека не се способни за борба, што било смешно... Потоа, од „мистериозни причини“, кога овие млади момчиња се обиделе да се вратат во своите домови, биле пресретнати од владините сили и грчките терористички групи и исчезнале. Тие беа собрани и убиени пред да се вратат во своите домови. Колку што знаеле нивните семејства, отишле во македонската војска и загинале борејќи се.

Па сега морам да ве прашам, „ако Тито и Захаријадис сакаа Македонците да се ослободат, тогаш зошто продолжија да ги воздржуваат и не дозволуваа да создадат голема македонска војска. Зошто не им дозволија да го водат својот народ?“...

„Очигледно тие им кажуваа едно, а правеа друго...“

„Но поради која причина?“

„Па, како што кажавте, тие имале задни намери...“

„Значи, кога Захаријадис имаше шанса да изгради голема отпорна сила од околу 60 илјади војници, тој им рече на регрутерите да регрутираат само околу 5 илјади. Причината што ја наведе е дека ќе се обиде да ја преземе власта во Грција преку изборниот процес.

Потоа, откако изгуби на сите избори, повторно се обиде да регрутира, но веќе беше доцна. Грчките влади во Атина во тие денови беа многу нестабилни и постојано пропаѓаа. Се чинеше дека ниту една партија не можеше да ја задржи власта предолго.

Кога партијата поддржана од Англија конечно ја презеде власта во Грција, таа ја засили терорната кампања против Македонците и комунистите. И поради овие терористички акции, Захаријадис ги бојкотираше следните избори и дозволи друга партија поддржана од Англија да победи. Кога и тоа не успеа, Захаријадис им рече на своите поддржувачи да гласаат за либералната партија за да ја спречи екстремната десница да ја преземе власта. Но, откако либералите дојдоа на власт, тие го отворија патот за преземање на екстремистите. Дали тоа беше грешка или беше направено намерно?“

„Очигледно, според тоа што ми го кажувате, Грците не биле способни да формираат стабилна влада и природно Захаријадис се обидел да им помогне. Но, она што не го разбираам е ако мнозинството од народот во Грција ја фаворизираше комунистичката партија, зошто тие не гласаа само за комунистичка?“

„Повеќето од луѓето, особено во руралните области каде што населението беше мало, беа тероризирани од екстремистите и им се закануваа со смрт доколку гласаат за комунисти. Всушност, на луѓето им даваа гласачки ливчиња и им кажуваа за кого да гласаат. Беше вистински хаос; народот не беше слободен да гласа за кого сака...“

„Значи, претпоставувам дека тие не гласаа за комунисти и беа принудени да гласаат за екстремистите...“

„Тоа е точно. Кога политичката десница ја презеде власта, таа ги засили своите терористички активности против комунистите и Македонците и почна да апси луѓе. Тогаш Захаријадис почна да размислува за преземање на власта со сила, што на крајот резултираше со почеток на она што подоцна беше наречено Граѓанска војна во Грција. Но, дотогаш регрутирањето пресуши и најдоброто што Захаријадис можеше да го направи, на врвот на војната, беше да изгради сила од не повеќе од 25 до 30 илјади војници, од кои половината се Македонци.

Тоа беше кога НОФ претеруваше со регрутирање прво Македонци, а потоа, откако македонските деца беа испратени надвор од земјата во март 1948 година, Македонки“.

„Македонските деца ги испратија надвор од државата?“

„Да. Изненаден сум што не сте слушнале за тоа?“

„Кој би ми кажал? Моите родители...?“

„Имаш поента. Така, кога војната ескалираше и почна да се движи кон север во срцето на грчкиот дел на Македонија, грчката авијација почна да ги бомбардира нашите села. Според она што ми кажа мајка ми, авионите фрлаа бомби врз се што се движеше. Не беше безбедно ниту за животните. Така, за да се спасат децата од грчките бомби, започна програма каде сите деца на возраст од 2 до 14 години кои живеат во воената зона беа собрани и евакуирани на север во југословенскиот дел на Македонија. Ова требаше да биде привремено, додека не заврши војната, но како што се испостави стана трајно. Кога војната заврши, Грците не им дозволуваа на децата да се вратат, па тие до денес завршија прогонети низ цела Источна Европа. Но, ова не беше најлошото од тоа. Кога комунистите почнаа да собираат деца, претежно македонски деца, Грците, вклучително и фашистите во грчката влада, му се пожалија на светот дека „словенските бандити“ киднапираат „грчки“ деца. И Грците почнаа да собираат деца, вклучително и многу македонски деца во рамките на програмата наречена „педомазома“. За наша несреќа на овие деца им беше испран мозок и индоктринирани да станат Грци. Ако се сеќавате претходно, ви раскажав приказна за грчки војник кој не знаел дека е Македонец и кој како сирак бил посвоен од грчко семејство? Тој беше едно од оние деца што ги собра грчката војска од нашите села. Грците ги киднапираа македонските деца, ги земаа со сила, а не комунистите. Според она што го знам од нашите луѓе, родителите на децата од нашето село, на пример, доброволно ги испраќале своите деца. Тие не беа киднапирани или земени со сила. Мајка ми беше едно од оние деца кои се квалификуваа за евакуација. Но, таа останала да се грижи за својата болна мајка која била многу болна и на умирање. Нејзиниот помал брат

замина со децата, а исто така и мојот друг млад стрико, најмладиот брат на татко ми“.

„Спомнавте „словенски бандити“, кои беа тие?

„Тоа беа Македонците, локалниот домороден македонски народ како тебе и јас, кои живеевме во Грција. Грчката влада ги нарече „Словени“ и тврдеше дека „дошле од север“. Грците не сакаа да признаат дека Македонците живеат во Грција, па ја измислуваа идејата дека овие луѓе, домородните Македонци, се странци; бандити кои дојдоа да ја украдат „нивната“ грчка Македонија и да му ја дадат на Тито. За истото беа обвинети и комунистите... но комунистите наводно биле сите Грци кои сакале да го земат грчкиот дел од Македонија и да му го дадат на Тито. Како резултат на тоа тие беа лоши луѓе.

Така е измислена „идејата“ дека Тито го „создавал“ македонскиот идентитет. Многу Грци и до ден денес веруваат дека... дека Тито ги „создаде“ Македонците. Тоа беа лаги што англиската и грчката влада ги измислуваа и овековечија за да го сокријат фактот дека Македонците живееле во Грција и дека оние што се нарекуваат себеси „Македонци“ не се ништо друго освен агенти на Тито. Идејата дека тие се таму за да ја „украдат“ нивната Македонија, ги налути Грците и ги вознемири. Како резултат на тоа, тие ја дадоа својата поддршка на грчката влада и побараа таа да ги истера. Има многу написи во тогашните весници кои ги повторуваат нивните чувства.

Мора да разберете дека Граѓанската војна во Грција беше различна работа за различни луѓе. За Македонците тоа беше „востание“. На македонскиот народ му беше кажано дека се бори за своите права... да се ослободи од Грците... повторно да ја обедини својата Македонија. На грчкиот народ му беше кажано дека се бори да ги истера словенските освојувачи, „бандитите“ и да ја уништи комунистичката закана која се стреми да ја украде нивната Македонија и да му ја даде на Тито. На остатокот од светот му беше кажано дека ова е идеолошка војна меѓу комунистите и капиталистите. Името „Грчката граѓанска војна“ беше измислено многу подоцна, многу години по завршувањето на војната...“

„Твоето семејство не беше избркано... ми кажа дека си роден во Грција. Како се случи тоа?“

„Па, ви кажав како мајка ми остана во Грција. Татко ми беше оставен затоа што беше во затвор. Тој беше затворен во затворот во концентрационите логори на грчките острови.

Заборавив да ви кажам дека додека и помагаше на Грција, Англија банкротираше и САД го зазедоа нејзиното место. Тоа беше во март 1947 година. Кога Американците ја презедоа власта, тие вложија максимални напори да го уништат отпорот во Грција. За нивна несреќа, тие продолжија да не успеваат, сè додека не доведоа генерал специјализиран за герилска војна.

Грците тешко го поразија македонскиот и комунистичкиот отпор бидејќи не можеа да предвидат каде ќе нападат. Но, Ван Флит, американскиот генерал, сугерираше дека за да ги порази „герилите“ грчката влада треба да им ја ограби храната и регрутите. За да им ја одземе храната, која ја снабдувала околното цивилно население, грчката влада ги евакуирала сите села и ги ставила луѓето под стража во селата во кои имало гарнизони на грчката армија. За да ги изгладне од своите регрути, грчката влада ги собра сите млади мажи на воена возраст и ги стави во затвори на сувите грчки острови во Егејското Море.

Татко ми беше одведен во еден од овие грчки островски затвори во 1947 година и беше ослободен во 1951 година, неколку години по завршувањето на Граѓанската војна во Грција...“

„Може ли да те запрам овде?...“

„Да, но зошто?“

„Можете да ми кажете повеќе за вашето семејство следниот пат кога ќе се сретнеме... Претходно ми кажа дека ќе ми ги дадете најважните моменти од Граѓанската војна во Грција, но ми

давате премногу информации... премногу детали. Не можам да се сетам на сето тоа...“

„Извини за тоа. Но, ако сакате да дознаете повеќе, треба да ги прочитате моите книги, особено материјалот на овие врски:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Analysis-of-historical-events-in-Greek-ocupied-Macedonia-2.pdf>

http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Analysis-of-Historical_Events-in-Greek-Occupied-Macedonia-Part-3.pdf

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Macedonians-and-the-NOT-so-Civil-War-in-Greece.pdf>.

Сега ќе се фокусирам на најважните точки кои докажуваат дека Граѓанската војна во Грција не била онака како што изгледала“.

„Ви благодарам.“

„Па, да го ставиме вака, ако Сијантос и Захаријадис не беа англиски агенти, за кои знаеме дека се, зошто правеа работи што создадоа услови неопходни за да ги поразат комунистите и да ги потиснат Македонците.

1. Сијантос, на пример, имал голема војска и можел да се спротивстави на англиската и грчката влада да не слетаат во Атина. Можеше лесно да инсталира комунистичка влада во Атина... но не го направи. Тој веќе имаше секакви ќелии насекаде каде што управуваа со земјата. Но, наместо тоа, тој се согласи и им дозволи на Англичаните да инсталираат фашистичка влада во Атина.

2. Откако окупаторите си заминаа, војската предводена од комунистите можеше да замине во Солун и да го окупира, но наместо тоа највисокото комунистичко раководство им дозволи на Англичаните прво да влезат, да се воспостават, а потоа „да му кажат на светот“ дека Англија го ослободила Солун. И таму, во срцето на Македонија, комунистите дозволија Англичаните да фатат корен.

3. Ако највисоките комунистички лидери навистина сакаа да победат во Грција и ако сакаа да го „ослободат“ грчкиот дел од Македонија, тогаш зошто ја разоружаа и распуштија сопствената армија и и дозволија на грчката влада, со благослов на Англија, да регрутира поранешни соработници и фашисти?

4. Најважно од сè, и Сијантос и Захарадис знаеја дека имаат воена моќ да ја преземат Грција. Зошто Захаријадис чекаше грчката влада во Атина да биде доволно силна пред да ја вклучи во борба... и со толку мала сила? Во жарот на војната грчката влада имаше 600.000 војници, најмодерна авијација, тенкови, тешка артилерија итн. Додека отпорот имаше најмногу 30.000 лесно вооружени борци, минофрлачи и лесни топови.

5. Ако комунистите во Грција и Југославија сакаа Македонците да се борат, да победат, да го ослободат грчкиот дел на Македонија и да го приклучат на југословенскиот дел, зошто не му дозволија на македонскиот народ да крене своја голема македонска војска и да ја води?

6. Ако Захаријадис сакал да ја добие војната зошто ја заменил борбената тактика на својата армија. Зошто ја отфрли својата успешна тактика за удар и трчање и се одлучи за стационарна тактика и ја вклучи грчката владина армија во фронтален напад. Дали е тоа затоа што „стационарната“ армија би била подобра цел за распарчување на грчката артилерија и авијација?

Историчарите имаат тенденција сето ова да го нарекуваат „грешки“, но тие не беа грешки; ова беше намерно направено за силите на отпорот да ја изгубат војната и да бидат истерани.

7. Друга загатка што додава мистерија на Граѓанската војна во Грција беше Тито и југословенската инволвираност. Тито не само што ја поддржуваше и подгреваше војната, туку ги вклучи и Македонците во неа. Зошто Тито го создаде НОФ во Скопје и го испрати во Грција да започне војна. Дали затоа што Англичаните сакаа да изгледа како Грција да е нападната однадвор?

Тито никогаш не ги прашал Македонците дали сакаат да започнат војна во Грција, тој само им наредил да ја започнат. Исто така, како Тито знаел дека во иднина ќе започне граѓанска војна во Грција? Освен ако оваа војна не била однапред испланирана?

Македонците не сакаа да се борат. Тито ги охрабрувал и ги лажел, велејќи им дека можат да го ослободат грчкиот дел на Македонија и да го обединат со југословенскиот дел, и покрај тоа што железната завеса ги разделувала двата дела на Македонија. Тито знаеше дека Македонците не можат да победат, особено кога САД ја поддржуваат Грција, но сепак ги натера да се вклучат во изгубена војна.

8. Ако комунистите сакаа Македонците да имаат права како Македонци тогаш зошто ги нарекоа 'славوماкедонци' и зошто им даваа отстапки (еднакви права со грците, автономија, па дури и независност да се одвојат од Грција) и веднаш потоа однесете ги?

Еден од авторите (Стојан Кочов) чии книги ги преведов ми рече дека за да разбереш зошто комунистите им дадоа отстапки на Македонците мора да ја погледнеш Граѓанската војна во Грција во целост по хронолошки редослед. Погледнете ја големата слика за тоа какви настани се случувале пред да се дадат отстапките и што произлегло од нив. Тој рече дека секој пат кога грчката влада требало да „направи нешто“ за што е потребна помош од грчкиот народ, Захаријадис им давал отстапки на Македонците. Веднаш потоа грчката влада ќе реагираше негативно и ќе ја вознемири грчката јавност. Захаријадис исто така го направи тоа за да ги „мотивира“ Македонците да се борат посилно. Ја добивате сликата.

9. Ако Захаријадис толку се грижеше за Македонците зошто не се предаде и не склучи договор со грчката влада да го поштеди цивилното население. Зошто го испрати целиот народ во Албанија; надвор од грчката граница? Целата сила на отпорот, вклучително и сите македонски цивили, беа евакуирани во Албанија кога завршуваше војната, по што Грција трајно ги затвори своите граници. Дедо ми и баба ми, од страната на

татко ми, беа дел од тие цивили. Никогаш не успеав да го запознаам дедо ми, по кого бев именуван... тој умре во Полска неколку години откако се родив.

10. И додека сето ова траеше, Грција носеше секакви закони за да се увери дека Македонците ќе бидат ограбени од нивните права и имоти. Имам цело поглавје посветено на ова во мојата книга „Не толку граѓанската војна во Грција“ што може да се најде на овој линк:

<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Macedonians-and-the-NOT-so-Civil-War-in-Greece.pdf>“.

Зошто Грција носеше закони за конфискација на државјанства и имоти уште пред да заврши војната? Дали Грција знаеше предвреме дека овие луѓе масовно ќе заминат и ќе ја преминат границата во Албанија?

Можам да ви дадам многу примери каде највисокото комунистичко раководство овозможи Англија и грчката влада да ги постигнат своите цели; уништи ги комунистите и ослободете се од Македонците“.

„Слушај, слушнав доволно за еден ден. Главата ми се врти... Можеме ли да го земеме следниот петок?“

„Извинете, следниот петок ќе бидам зафатен со нешто друго. Можеме ли да го направиме тоа во петок потоа?“

„Добро, но купуваш вечера...“

„Добро, се гледаме...“ реков и со тоа и двајцата заминавме.

Дел 11 – Животот во селото по Граѓанската војна во Грција

Следниот пат кога се сретнавме, му реков на Стефче: „Пред неколку петок забравив да ви кажам дека кога бројот на Македонците во комунистичката армија порасна малку за да им се допадне, на Македонците повторно им беше наредено да одат на југ и повторно одби. Кога некои сфатија што се случува, дека не само што се малтретирани, туку и заведени од Грците, тие се одделија од грчките сили и повторно побегнаа во Југославија. Со други зборови, тие ја дезертираа грчката војска предводена од комунистите... Ова ви го кажувам затоа што имаше трајни последици како резултат на тоа, не само кај Грците туку и кај Македонците кои останаа и се бореа во Граѓанската војна во Грција“.

„Какви последици?“

„Борците што побегнаа сигурно сфатија дека Граѓанската војна во Грција е залудна војна и им служи само на грчките интереси, па затоа почувствуваа дека Македонците кои сè уште се борат во неа се борат за грчките интереси. За жал, ова стана јавно познато и ги вознемири оние кои сè уште се бореа во Граѓанската војна во Грција, кои не веруваа дека се борат за грчките интереси и сè уште веруваа дека се борат за своите права и за заштита на македонскиот народ во Грција. Така, како одговор, тие ги нарекоа кукавици и предавници оние што избегаа затоа што ги напуштија своите другари и сопствените семејства.

Како резултат на тоа, започна вербална војна меѓу Македонците кои се бореа во Грција и оние кои дезертираа, што резултираше со длабока поделба која трае до ден-денес.“

„Каква поделба?“

„Не знаев за поделбата дури и откако ја напишав мојата книга „Македонците во Грција 1939 – 1949“ во 2009 година, која може да се најде на овој линк:
<http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Macedonians-in-Greece-1939-1949.pdf>.

Кога отидов на посета во Македонија, разговарав со различни луѓе за мојата книга и дознав работи за кои никогаш порано не сум слушнал. Една од тие работи беше оваа длабока поделеност меѓу нашиот народ. Тогаш решив да почнам да преведувам туѓи книги од македонски на англиски, бидејќи овие автори знаеја многу повеќе за војните од мене. Дотогаш бев во заблуда да верувам дека Македонците не напишале никакви книги. Не знаев дека постојат книги кои се во спротивност со официјалниот југословенски наратив и дека се напишани од независни автори. Но, кога Македонија стекна независност од Југославија, овие книги почнаа да излегуваат на површина. Повеќето од книгите што ги преведов беа напишани од луѓе кои или се бореле во Граѓанската војна во Грција или биле македонски деца кои биле протерани за време на Граѓанската војна во Грција“.

„Повторно, дозволете ми да ве запрам овде. Повеќе сум заинтересиран да знам што се случи со нашите семејства. Сакам да знам работи за кои не сте напишале во вашите книги. Не треба да ми кажувате работи што сте ги напишале ниту во вашите книги ниту во оние што сте ги превеле. Мојот интерес во моментот е да знам кои сме и што се случи со тебе и мене лично“.

„Разбрав. Што се однесува до твоето семејство, не знам ништо за нив, но знам дека баба ти, од страната на татко ти, сè уште била жива кога моето семејство го напуштило селото“.

„Тоа е премногу лошо. Се прашувам дали татко ми служел во отпорот“.

„Нема шанси...! Вашето семејство беше „Гркоман“ и немаше да служи со Македонците или со комунистите. Гркомани секогаш служеле со грчката политичка десница. Татко ти веројатно

служел во грчката владина војска или се криел некаде во некој голем град. Зошто не го прашаш?“

„Имам... но тој одбива да зборува за тоа“.

„Тогаш треба да прашаш некој што го познавал во минатото, како тетка ти што те вика Стефче. Потрудете се да дознаете што можете од неа“.

„Не сега, можеби подоцна... Сега кажи ми за твоето семејство“.

„Па, ти кажав за мајка ми и татко ми. За нив имам пишувано во мојата книга: ‘ОШЧИМА Приказната за едно мало село во Западна Македонија’, која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Oschima.pdf>. Всушност, во таа книга имам напишано за многу Ошчимјани и нивните трагични искуства. Можете исто така да научите многу за Ошчима.

Не сум напишал многу за семејството на мајка ми, но мојот братучед Спиро има напишано книга наречена: „Кажувања на еден желеец Книга за Ристо Мавровски“, која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/A-Book-About-Risto-Mavrovski-Macedonian.pdf>. Тој пишуваше многу за семејството на мајка ми“.

„Не сакам да знам „сè“ за вашето семејство. Можеш ли само да ми дадеш резиме?“

„Тоа можам да го направам... Да почнеме со моите баба и дедо од страната на татко ми. Тие беа премногу стари за да бидат директно вклучени во Граѓанската војна во Грција или да се грижат за нивната фарма и добиток, па ги оставија во куќата. Додека нивните други деца директно учествуваа во војната, татко ми остана да се грижи за нив и за куќата. И баш кога војната требаше да заврши, им беше кажано... Комунистичкото раководство им рекло да го напуштат домот и да одат во Албанија бидејќи доаѓа грчката војска и војниците ќе ги убијат.

И така направија... со разбирање дека ова ќе биде само привремено. Така им рекоа комунистичките водачи.

За жал се покажа дека е трајно. Откако моите баба и дедо си заминаа, грчката влада ги затвори своите граници и не им дозволи да се вратат. Тие завршија во Полска.

Мојата најстара тетка се приклучи на отпорот како теренски лекар. Таа беше мажена и имаше пет деца. Нејзиниот сопруг бил борец на отпорот и бил убиен. Поради тоа комунистите ја ослободија од должноста и и дозволија да ја напушти Грција со четирите нејзини деца и другите деца од Ошчима. Ова беше за време на евакуацијата на децата во 1948 година. Нејзиниот најстар син бил регрутиран како борец од отпорот. На крајот завршила во Скопје во Република Македонија каде сама без помош ги одгледувала своите деца. Работела во компанија која собирала билки од планините и ги претворала во фармацевтски производи.

Мојот најстар стрико почина во 1943 година од апендицитис на дваесет и две години. Тој беше еден од првите од Ошчима и првиот во нашето семејство кој стапи во контакт со движењето на отпорот во Втората светска војна и се пријави како добровolec борец. Трагично, многу брзо потоа се разболе и умре. Загубата беше погубна за моите баба и дедо.

Мојата втора најстара тетка, исто така, беше повикана во отпорот и таа исто така служеше како теренски лекар. Според она што ми го кажа, нејзиниот најголем страв беше да не го најде својот помал брат или девер, сопругот на нејзината постара сестра, мртов на полето. Таа била скршена кога дознала дека нејзиниот девер е убиен. И таа беше мажена и имаше две ќерки кои беа евакуирани со децата во 1948 година. Нејзиниот сопруг исто така беше регрутиран, но не во отпорот. Служел во грчката владина војска и се борел против отпорот. И на двајцата им беше испран мозокот од идеолошката пропаганда што ја водеа двете страни и не беа во можност да ги усогласат своите разлики до крајот на животот, иако живеела заедно под еден покрив. Поголемиот дел од животот живееле во Торонто, Канада.

Бидејќи тетин ми служеше во грчката владина армија, му беше дозволено да ја напушти Грција. Мојата тетка во тоа време беше евакуирана и заврши во Полска. На крајот тетин ми го донесе своето семејство во Канада; неговата сопруга од Полска и неговите две ќерки од Југославија. Тетка ми и тетин ми добија трето дете во Канада, момче. Го крстија Ристо, како мене, по нашиот заеднички дедо. Тетка ми ни овозможи да одиме во Канада.

Мојот втор најстар стрико се бореше и во Втората светска војна и во Граѓанската војна во Грција. И двата пати се приклучуваше доброволно. Бил ранет повеќе пати. За време на Втората светска војна служел во отпорот како полицаец, а за време на Граѓанската војна во Грција служел како борец на отпорот. Еднаш ми кажа дека го чувал Захаријадис кој му честитал за храброста. Како резултат на тоа, стрико ми се восхитуваше на Захаријадис. За жал, тој не знаеше каква личност е Захаријадис. Стрико ми умре пред да дознаам кој е Захаријадис и каква штета му направи на нашиот народ. По војната, стрико ми беше испратен во СССР каде се ожени со тетка ми, жена од Трнаа, соседното село, која исто така се бореше во отпорот. Имаа две момчиња, двете родени во Ташкент, СССР. И тие завршија во Торонто. Живеев во нивната куќа една година пред татко ми да си дозволи да си купи сопствена куќа. Неговиот постар син, мојот братучед, ми беше најдобар пријател од кога се запознавме.

Веќе ви кажав за мајка ми и татко ми.

Следна беше тетка ми, најмладата сестра на татко ми. Отпорот ја повикал во 1947 година кога имала само петнаесет години. Но, бидејќи била млада и изнемоштена, на почетокот била распоредена на курирски должности. Подоцна ѝ беше издаден митралез и се бореше во многу битки. Бидејќи беше борец, по евакуацијата заврши во Ташкент во СССР каде се омажи за тетин ми и имаше две деца, момче и девојче. На крајот и тие завршија во Канада.

Последен во семејството на дедо ми беше мојот најмлад стрико. Поради својата возраст (дванаесет години) се квалификувал за програмата за евакуација на деца во 1948 година и завршил во Романија. Потоа, кога Захаријадис беше очаен за регрути, за повеќе тела за неговата мелница за месо, тој беше вратен да се бори. Неговиот дотогаш имаше тринаесет години, но поради големиот раст и способноста да носи пушка беше вратен назад. Тој беше во втората група што се врати. Сите од првата група беа убиени. Кога родителите и генерално сите луѓе дознаа дека децата што требаше да се спасат се вратени, протестираа до комунистите кои потоа решија да не ги испраќаат децата во битка. Дедо ми, татко му на стрико ми отид и го зеде од кампот за обука и го задржаа дома додека не беа евакуирани сите. И тој завршил во Полска со своите родители и постарата сестра која подоцна го донела со неа во Канада. Се оженил во Канада и имал три ќерки. Тој беше оној кој го спонзорираше семејството на татко ми и не донесе во Канада.

Од страната на мајка ми, таа имаше четири браќа. Што се однесува до нејзината мајка и татко... Дедо ми беше повикан да гради патишта и мостови за двете страни во војната. Поголемиот дел од времето беше надвор на терен и работеше додека неговата сопруга, баба ми, беше болна и врзана за кревет. Таа била фрлена во ладен базен со вода за време на германската окупација од германски војници кои се забавувале, а потоа била нападна од германски овчар. Таа никогаш не се опорави од шокот и на крајот почина.

Мојот најстар вујко беше убиен за време на Граѓанската војна во Грција. Тој беше тешко ранет и го загуби окото, но сепак се врати да се бори и беше убиен. Како и другите мои стриковци и тој беше доброволец. Често бил малтретиран и тепан од грчката полиција во неговото село, што го мотивирало да оди да се бори за својата слобода.

Мојот втор најстар вујко, и покрај тоа што мајка му го молеше да не се придружува на отпорот, исто така се приклучи како волонтер. Многупати бил ранет, но преживеал... Ја изгубил употребата на едната рака. Тој се опоравуваше во болница во Полска кога заврши војната. Таму ја запозна и се ожени со

вујна ми која исто така беше евакуирана и добија син додека живееја во Полска. Потоа се преселиле во Република Македонија, во Битола каде добиле уште две деца, момче и девојче.

Веќе ти кажав за мајка ми. Таа често велеше дека жали што не заминала со децата во 1948 година, бидејќи нејзиниот живот во селото бил ужасен. Нејзиниот татко повторно се оженил и таа морала да живее со маќеа која имала две свои деца.

Мојот најмлад вујко беше евакуиран со децата во 1948 година и заврши во Унгарија. Оттаму се преселил во Полска за да биде со својот брат. Потоа го следел својот постар брат во Република Македонија, во Битола каде се оженил со девојка која ја познавал од Полска, по потекло од селото Герман, Преспа. Имаа едно дете, момче.

Тоа е целата приказна за моето семејство накратко...“

„Леле, тоа е фасцинантно... што знаеш толку многу. Не знам практично ништо за моето семејство. Всушност, пред неколку месеци, не ни знаев кој сум, од каде сум или дека сум Македонец...“

„И вие ќе научите повеќе како јас... Само дајте малку време. Ме потсетуваш на втора братучетка моја која дојде од Австралија да го интервјуира татко ми и да дознае за нејзиното минато. Нејзиното потесно семејство беше Гркоман, но таа беше љубопитна да знае „што другата страна од нејзиното семејство“ има да каже за нејзиното семејство. Татко ми ѝ кажа многу работи, некои негативни, кои се разликуваа од она што и го кажа нејзиното семејство...“

„Дали беше разочарана?“

„Не знам. Штом ги собра своите информации, таа замина и се врати во Австралија“.

„Сега можеш ли да ми кажеш малку повеќе за твоето потесно семејство и твојот живот во селото? Кажи ми како ти беше животот во селото“.

„Па, откако беше испратен во затвор, татко ми конечно беше ослободен и пристигна дома во јануари 1952 година. Кога пристигна во Ошчима, го најде својот дом празен и ограбен. Сè исчезна; алатите на неговиот татко, земјоделските алатки, мебелот и облеката, сè. Неговите родители, заедно со деведесет проценти од луѓето од Ошчима, оставиле сè и побегнале набрзина за да не бидат убиени. И како што реков, кога војната заврши, никој не смееше да се врати. Целото негово семејство го нема.

Ви кажав и претходно дека сум роден во Ошчима и моите родители сакаа да ме именуваат Ристо по дедо ми (таткото на татко ми), но грчката влада не дозволи. Така грчкиот свештеник што ме крсти ме именуваше Христос. Бидејќи јас припаѓав на семејство кое учествуваше на губитничката страна на војната и затоа што татко ми служеше во затвор, моето семејство беше презирано. Но, бидејќи сум роден во таква ситуација, таквиот живот беше нормален за мене. Нормално беше да се биде сомничав кон сите, особено кон непознати, да не се поставуваат прашања, да не се зборува македонски јавно и да се биде многу претпазлив и да се плаши од авторитет; особено грчката полиција.

Се сеќавам дека еден ден еден странец пристигна во селото и ги замоли луѓето да се соберат околу него. По многумина, тој почна да зборува некохерентно на грчки. Тој продолжи и продолжи многу часови. Можев да ги слушнам луѓето како шепотат: „Кога ќе престане да зборува? Сакам да одам и да си ги работам домашните работи...“ Луѓето се плашеа да си заминат затоа што не знаеја кој е тој. Околу шест часа подоцна се изморил и застанал. Сите заминаа. Подоцна дознавме дека е ментален пациент... Се сеќавам и дека татко ми се жалеше дека морал да оди во црква во недела наутро и да го слуша грчкиот свештеник како зборува и врши литургија неколку часа додека неговиот добиток останал без надзор и без храна и вода. Луѓето се соочуваа со затворска казна ако не одат редовно во црква или

на грчки настани што ги организираат грчките власти. Преживувањето во селото, особено во тие услови, значело дека покрај напорната работа, сите морале да ги следат овие грчки наметнати правила или во спротивно ќе има тешки последици. Имав шест години во 1959 година кога ја започнав мојата прва летна работа. Татко ми купи десет јагниња во обид да го одгледува своето стадо овци и моја работа беше да ги носам на пасишта во нашите ливади во планините и да ги чувам до крајот на денот. Заминав со нив наутро, а навечер се вратив дома. За жал, еден ден се случи нешто и ги загубивме сите.

Загубата на јагнињата беше погубна за нашето семејство. Уште попогубна беше загубата на нашите житни култури таа година поради влажниот период и продолжениот дожд за време на жетвата во август 1959 година. Откако ја собра влажната пченица, мајка ми направи леб од брашното, кое не само што имаше лош вкус, туку беше тврдо како камен. Бидејќи не можеше да го прехрани своето семејство, татко ми му напиша писмо на мојот стрико во Канада, неговиот најмлад брат, оној за кој ти кажав претходно, објаснувајќи ја ситуацијата и побарал помош од него. Ни испрати сто долари со кои набавивме брашно за да нè издржиме до следната жетва.

Од моментот кога можев да ги разберам и да ги следам инструкциите, помогнав со секакви задолженија во текот на сите сезони. Во моите рани години, во текот на зимата помагав во хранењето и наводнувањето на нашиот добиток, носев дрва од купот дрва надвор за каминот и шпорет на дрва во куќата и носев вода за пиење од изворот Ошчима. Во другите сезони помагав во садењето, наводнувањето на градината, полињата и ливадите, бербата на земјоделските култури и сеното и грижата за добитокот.

Сè беше направено рачно, вклучително и сечење и собирање дрва од шумите за готвење и затоплување, кои потоа се носеа дома со коњ и магаре. Собравме сено за да го нахраниме добитокот, житарки како пченица, јачмен и 'рж и други култури како пченка, грав, компири, ореви, јаболка, сливи, диви круши итн. сонцето да ги зачува за зима. Имавме и голема градина во која садевме кромид, праз, лук, пиперки, домати, зелена салата,

краставици, тиквички, итн. Честопати сушевме и слатки и лути црвени пиперки за да ги зачуваме за да можеме да готвиме со нив во текот на зима. Лутите пиперки беа редовен дел од нашата исхрана. На нивите на кои им требаше наводнување засадивме пченка, грав и компири. На сувите полиња засадивме пченица, 'рж и јачмен. Пред да ораме со нашите волови, нивите и градината беа оплодени со ѓубриво од добитокот, што го собиравме во текот на годината и го компостиравме во големи купишта заедно со органски остатоци од трпеца.

Сè беше направено рачно, вклучително и молзење на овците и правење фета сирење, путер, урда итн. Пред да замине татко ми во Канада, имавме два волови, овци, три кучиња, еден коњ, едно магаре, една свиња, неколку десетици кокошки и мачка. Селото немало струја, немало внатрешен водовод, вода за водоснабдување и внатрешни тоалети – без телевизија или радио (до околу 1965 година). Готвевме и останавме топло користејќи огревно дрво. За светлина во ноќта користевме керозинска ламба. Вода за пиење донесовме во керамички бокали од извор околу половина километар надвор од селото. Сè што беше собрано се обработуваше рачно и се одвојуваше за прехранување на семејството и стоката во текот на целата година.

На крајот на годината ја заклавме нашата свиња, која ја нагојавме со ѓубре од остатоци од маса, градинарски зеленило, брашно и вода. Секоја пролет купувавме прасе од свињарите, го гоевме и го колевме пред Божиќ. Свинската маст се топеше и се користеше во текот на целата година како масло за јадење. Сè беше обработено и зачувано, дури и свинските црева - од кои се правеа колбаси. Бидејќи немавме фрижидер, месото се кисело во солена саламура, исто како зелените домати и зелените пиперки што ги набравме од нашата градина на крајот на сезоната. Рачно собиравме јаболка, компир, грав и пченка. Поминавме многу вечери вадејќи ја пченката од кочанот и гравот од мешунките. Ги собиравме зрнестите растенија кои ги собиравме рачно со срп и ги обработувавме на гумно со помош на нашиот коњ и магаре за да ги газеме.

Сите учествуваа. Повеќе од деведесет и пет проценти од храната со која живеевме ние и нашиот добиток се одгледуваше

на нашите полиња, ливади и градина и беше обработена и конзервирана рачно со традиционални методи. Ние го купивме само нашето прасе, сол, шеќер, маслинки и маслиново масло. Нашите жита беа мелени во брашно во локалните селски воденици.

Во моето време работеа две мелници и само една работеше кога тргнавме од Ошчима за Канада. Животот ми беше одличен. Бев среќно дете иако морав да работам напорно. Секој мораше да работи напорно, но тоа што сум роден во вакви услови беше нормален за мене и за сите други. Селото беше тивко и мирно. Храната беше природна, органска, хранлива и здрава. Нашата вода, која доаѓаше од извор, беше чиста. Сите ги познаваа сите останати во селото и соседите често се собираа за да вршат задолженија и да се дружат. Баба ми беше шампион во отстранувањето на сувата пченка од кочанот. Мешунките од грав се оставаа да се исушат на топло и суво место, а потоа се тепаа со долго гранче од бреза додека не се расцепат. Тогаш гравот се вадеше еден по еден со рака. Стариците во селото се собраа и поминуваа многу време во дружење, одвојувајќи грав од мешунки, пченка од кочан и други такви активности, додека ги чуваа малите деца, ги учеа како се прави тоа и правеа забавна активност од тоа.

Имаше многу малку време за игра бидејќи повеќето деца во селото постојано работеа. Исто така, немаше многу играчки за играње. Повеќето играчки од моите рани години беа зарѓосани стари, празни конзерви од сардини и користени куршуми останати од војните. Една година пред да заминам за Канада, одгледав пар гулаби на кои додадов два диви гулаби што ги заробив во шумата. Ми рекоа дека нема да преживеат во заробеништво, но преживеаја. Кога имав четири години се роди сестра ми. Бев премногу млад за да се сеќавам, но, според она што ми беше кажано, август, месецот кога таа се роди беше најпрометниот месец во годината. Тогаш беа собрани повеќето култури и мајка ми мораше да работи до нејзиното раѓање и потоа.

Сите нè роди дома без никаква медицинска помош.

Првично, Ошчима имаше еднособен државно училиште и еден наставник кој ги предаваше сите одделенија (1 до 6) истовремено. Пред 1960 година, една куќа привремено се користела како училиште. Една од неговите простории била претворена во училница и се користела за настава до изградбата на новото училиште во 1960 година.

Новото училиште се загреваше со шпорет на огревно дрво. Учениците беа одговорни за обезбедување на огревно дрво и за управување со шпоретот, на ротациона основа. Понекогаш дарежлив жител, обично родител, донирал малку огревно дрво. Секој ученик беше одговорен секојдневно да носи по еден или два огревно дрво од дома. Неуспехот да го стори тоа обично резултираше со казна. На еден ученик му беше доделена задача да носи жар од јаглен од дома на училиште една недела. Утрото ученикот наполнил дупчена лимена канта, со долга жичана рачка, со јаглен од каминот дома и ја донел на училиште за да го запали огнот и да ја загрее училницата пред да започне часот. Остатокот од дрво на крајот на денот беше однесен во резиденцијата на наставникот за негова или нејзина употреба.

Кога првпат тргнав на училиште, наставата се одржуваше во просторијата во гореспоменатата куќа. Неколку години подоцна бевме преместени во новото училиште. Првично имавме две одделни паралелки подучени од истиот учител во иста училница, но бидејќи повеќе луѓе го напуштија селото и емигрираа во странство, сите одделенија, од 1 до 6, беа комбинирани во едно одделение. Освен што наставникот не казнуваше за секој мал прекршок, училишниот живот беше одличен. Нашиот учител користеше долго гранче од бреза и нè удираше по глава ако не внимававме или нè врзуваше на нашите отворени раце за посериозни прекршоци; како да не сме ја завршиле домашната задача или да те фатат како зборуваме македонски во дворот. Бевме научени да зборуваме, читаме и пишуваме грчки, рудиментирана аритметика, географија и нашата гордост и радост, грчката историја, се разбира. Наставникот не научи дека Грција е демократска земја, најдобра земја во светот. Немаше подобар живот никаде на светот. Учителот нè научи за нашето славно старогрчко наследство и за грчките херои кои ја ослободија Грција и

грчката провинција Македонија од страшните Османлии и страшните Бугари.

Нашиот учител нè научи на патриотски песни кои ги пеевме гласно и со многу гордост. Како што ви реков претходно, ги носев тие песни дома и ги пеев со гордост секој ден пред моите родители, нагласувајќи ја мојата грчност и викајќи „Грчки сум роден и Грк ќе умрам!“ Се разбира, не знаев дека сме Македонци и дека дел од нашата земја е насилно нападна и окупиран од Грција. Ниту ја знаев нашата вистинска историја, геноцидите извршени врз нас или нашите масовни иселувања од нашата татковина. Се што знаев беше она што ме учеа и сè што ме учеа, се покажа, беше грчка фикција.

Како што се испостави, јас бев еден од оние таканаречените „страшни Бугари“ за кои зборуваа Грците... Како што реков, еден ден, кога на моите родители им беше доста од моите гадости и навреди, решија да ми ја кажат вистината за нашиот македонски идентитет. Мајка ми зборуваше прва. Татко ми не сакаше и рече дека сум премногу млад за да чувам тајна и дека несвесно ќе ги изневерам. Мајка ми ме натера да се заколна дека оваа тајна ќе ја чувам за себе. Сè што ми кажа беше дека ние не сме Грци и дека тие херои на кои толку многу им се восхитував не беа ништо повеќе од насилници кои убиваа многу наши луѓе, вклучително и роднини од двете страни на нашето семејство... Во тоа време не знаев ништо... Не дека сме биле Македонци, не дека имало македонски востанија, не дека Македонија била нападна, окупирана и поделена, па дури ни дека имало таканаречена грчка граѓанска војна. Всушност, Грците ја нарекоа „бандитска војна“ и таа не беше класифицирана како граѓанска војна во Грција до 1970-тите.

Во училиште и во јавност Република Македонија се викаше Србија и не учеа дека луѓето што живеат во грчка (окупирана) Македонија се Грци, а оние што живеат во српска (окупирана) Македонија се Срби. Верував во она што нè научи наставникот. Верував дека мајка ми е Гркинка, а моите чичковци, двајцата браќа на мајка ми, кои го напуштија Желево за време на Граѓанската војна во Грција и кои сега живеат во Република Македонија, беа Срби. Така ми беше кажано...и во тоа верував

пред да дознаам дека сме Македонци. Го чував она што го дознав во тајност и го продолжив моето грчко образование, но ги работев работите со помалку ентузијазам и завршив државно училиште со почести (9 од 10). Откако завршив одделенска настава, не се мачев да аплицирам за високо образование бидејќи татко ми веќе имаше договорено да замине во Канада, па немаше смисла. Подоцна ми беше кажано дека дури и да сум применил шанси некој како мене да бидам Македонец и да припаѓам на семејство кое се борела на погрешната (изгубена) страна на граѓанската војна, нема шанси да бидам прифатен.

Животот во селото за мене беше прекрасен и многу уживав во секој дел од него, особено одејќи на планина, чувајќи го добитокот и истражувајќи нови места сè подалеку од дома. Немав многу пријатели бидејќи луѓето постојано го напуштаа селото и емигрираа најмногу во Канада, САД и Австралија. Кога јас се родив, селото имаше над 60 жители и додека ја напуштивме Ошчима останаа само неколку семејства. Додека луѓето од Ошчима си заминуваа, некои ни ги дадоа своите домови и имоти да се грижиме. До моментот кога ја напуштивме Ошчима, имавме акумулирано многу полиња и ливади, вклучително и седум куќи и неколку плевни кои ги користевме за складирање на нашите култури и за хранење на добитокот. Ги чував моите гулаби во една соба во една од тие куќи.

Откако завршив шесто одделение, презедов некои од обврските на татко ми да се грижи за фармата; особено овците. На 12-годишна возраст станав овчар со полно работно време, чувајќи го целото стадо 24 часа на ден, ги носев овците на пасење во планините во лето и, откако татко ми си замина, ги молзев двапати дневно со мајка ми и сестра ми. Го правев ова повеќе од една година. Молзењето беше најмалку работа со три лица, двајца да молзат и еден да ги води овците до отворот на коралот. Откако татко ми замина за Канада, јас и мајка ми го молзевме, а мојата осумгодишна сестра ги водеше овците.

Во лето овците паселе во планините и биле молзени во одредени корали. Млекото било особено ароматично и вкусно

кога овците напасувале здрава зелена мајчина душица која во изобилство растела во Ошчима. Овците во текот на топлиот ден одмараа под сенка и пасеа рано наутро, доцна попладне и навечер. Многу доцна навечер ги донесов овците дома само на неколку часа за малку одмор и рано наутро да ги измолзам. Ги молзевме и овците навечер, но тоа се правеше во планините на разни корали.

Во текот на летото останував со овците речиси дваесет и четири часа на ден. Иако бев многу млад, не се плашев од темнината и уживав во ѕвездите и месечевата светлина за време на светлите ноќи, сосема сам со моите доверливи кучиња и жива имагинација. Уште од мали нозе научивме да бидеме продуктивни и одговорни и многу сериозно ги сфаќавме нашите задачи бидејќи нашите животи зависат од нив. Беше напорна работа, чување на овците дење и ноќе, пасење преку ноќ и одмор преку ден со само неколку часа сон. Ги молзевме овците два пати на ден, многу рано наутро и навечер. Спиенето за сите нас во лето беше луксуз. Еден ден, во едно доцно летно попладне, по молзењето и како што температурата на воздухот се олади, овците почнаа да ја оставаат сенката да пасат на падините на една од нашите планини. Како што заоѓаше сонцето, овците се креваа сè погоре по падините приближувајќи се до планинските врвови кои граничат со селото Желево. Внимателно следев позади и гледав како мојата сенка расте се повеќе и повеќе додека сонцето спушташе сè подолу и пониско кон хоризонтот. Како што гледав кон исток забележав сјај од аголот на моето око. Погледнав и таму на исправените карпи на соседната планина го видов одразот на сонцето. Камен гореше, светеше како огледало, го рефлектираше сонцето назад кон мене, или така се обидов да се убедам. Додека гледав во светлината, почнав да гледам подвижни слики... луѓе во раздвижена заедница. Имаше редови блескави куќи обоени во бело. Луѓето седеа во редови разговарајќи и уживајќи во топлината на сонцето што заоѓа. Видов една старица со бела марама на главата како чисти зеленчук за вечерата на нејзиното семејство. Додека гледав, ме обзеде чувство на осаменост. Посакував да сум таму со нив, да ги слушам нивните разговори и приказни, да уживам во мирисот на готвењето на вечерата и да ги слушам звуците на селото пред да засpie.

Како што продолжив да гледам и да уживам во плодовите на мојата имагинација, сликите почнаа да ја губат својата убавина и полека се претвораа во матна и искривена. Се борев да се сетам на нив, но тие продолжија да ми бегаат, топејќи се, исчезнувајќи во темни сенки. Не можев повеќе да гледам. За момент се свртев и очите ми ја фатија светло-црвената аура на сонцето што заогаше. Сонцето полека исчезнуваше зад планината. Се поставуваше и се обидуваше да се скрие; отиде, денот помина. Како што гледав посилно и понапорно, можев да видам само големи сенки како ги зафаќаат долините, а потоа ридовите, голтајќи го теренот цела со сè на него. Помислата на темнината ми предизвика морници, но не бев загрижен. Наскоро ќе бидам безбеден дома, со моето семејство во нашата куќа осветлена од познатата светлина на нашата верна керозинска ламба. Како што мојата фантазија се оддалечуваше сè подалеку, ме обзеде морничаво чувство кое ме влечеше назад, потсетувајќи ме дека домот е обратно и далеку. Сега се плашев, срцето ми чукаше. Сè изгледаше темно, непознато, неприепознатливо, заканувачки. Бев сам оставен на милоста на ноќта.

Запрепастен од чекорите што шушкаа зад мене, брзо се вратив во реалноста и се свртев да погледнам. Тоа беше моето верно куче кое дојде да ми се придружи; беше време да го нахрани. Имав две овци кучиња и двете беа таму со мене и ја чекаа нивната вечера. Ја спуштив торбата со храна од моето рамо и ја извадив вечерата. Тоа беше леб и сирење како што се сеќавам. Имав и храна за кучињата, по една печена пунџа со трици.

Повеќе не се плашев. Животот како овчар не бил секогаш забавен. Многу денови морав да работам на дожд и останав влажен цел ден. Најлошите денови беа кога морав да одам долги растојанија на пороен дожд, во влажна трева на предавнички терен, особено ноќе кога беше црно, не можејќи да ги видам овците и водев само од силните блесоци на молњите. За малку ќе ме удри два пати гром. Еднаш бев толку вцашен што фрлав со часови. Но, во оваа работа човек мораше да го земе лошото со доброто“.

„Ви благодарам, многу уживав во тоа. Тоа е она што требаше да го слушнам... нешто позитивно... Уживав што толку многу не сакав да те прекинувам... Се надевам дека немаш ништо против, но треба да одам. Денеска отидовме прекувременно и се плашам дека мојата сопруга, која не знае дека сум со тебе, или ќе помисли дека имам афера или дека лежам мртв некаде во олукот“.

„Извини за тоа. Претпоставувам дека се обидував да надокнадам за минатиот петок... Само се шегувам, едноставно забораив на времето. Тоа за мене беше и терапевтско. Убаво беше да се навратам на поневините времиња. Со години откако заминавме за Канада, сонував да се вратам во селото...“ и со тоа и двајцата заминавме.

„Се гледаме следниот петок...“ рече тој и брзо исчезна.

Дел 12 – Кои се Гркомани?

Следниот пат кога се сретнавме Стефче рече: „Почнав да читам една од твоите книги... книгата за Ошчима... Ми се чинеше многу информативна и мислам дека можам многу да научам од неа... Сепак, ти таму не кажа ништо за Гркомани... позитивно или негативно. ... Треба да знам повеќе за нив... за моето семејство. Што можете да ми кажете за тоа...?“

„Мразам да те оптоварувам со друга книга, но она што го знам веќе го напишав. Да бидам искрен, Гркомани за мене беа од другата страна на оградата и не знам многу за нив. За повеќе информации треба да ја прочитате мојата книга: „Демонтирање на грчкиот мит збирка есеи“ која може да се најде на овој линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Dismantling-the-Greek-Myth.pdf>.

Еве што напишав за Гркомани во едно од поглавјата. Дозволете ми да ви го прочитам:

„Јасно кажано, во овој контекст, „Гркоман“ е елинизиран Македонец. Но, во очите на вистинскиот македонски народ, „Гркоман“ е едноставно предавник. „Гркомани“ се производ на грчката присилна асимилаторска политика дизајнирана да ја елинизира Македонија и македонскиот народ.

За вистински да се разбере феноменот „Гркоман“ или „Бугароман“, треба да се замисли „окупиран“ народ во свет каде што условите за опстанок ги „создава“ „окупаторот“. За да ја одржи контролата врз окупираното, окупаторот треба да знае кога и каде да дејствува и за тоа му требаат веродостојни информации. Оваа информација мора да дојде одвнатре и мора да биде точна. Значи, за да се добијат такви информации, окупаторот треба да ги повика услугите на инсајдерите во окупираниот свет. За жал, единствените инсајдери кои се подготвени да дадат такви информации се оние кои се или незадоволни поединци или поединци кои можат да се купат во замена за нешто што тие го посакуваат, како што се суми пари,

социјален статус, бесплатно образование, подобра работа, моќ над другите, итн.

Меѓутоа, за да ја докаже својата лојалност од инсајдерот или соработникот се очекува да изврши некое дело, обично криминално дело, против својот народ. На овој начин окупаторот ќе се увери во лојалноста на соработникот. Па, како ќе реагира соработникот во ситуација кога окупаторот е загрозен? Во таква ситуација соработникот ќе се бори за окупаторот за да го одржи статус квото. Не имплицирам дека сите „Гркомани“ се соработници, но ги доведувам во прашање нивните постапки. Ако овие луѓе не направиле никаква штета на македонскиот народ, тогаш кои се нивните мотиви да застанат на страната на окупаторот? Така, мојата надеж овде е дека многу од овие „Гркомани“ не го знаат својот вистински идентитет или ја искористуваат ситуацијата за некоја ситна лична корист. Така, ништо не е направено и се уште има надеж за нив. Но, за оние кои направиле сериозна штета, нека им е со среќа! Еден ден ќе ги видиме во Хаг. Да се биде лојален на семејството и пријателите е добро, но тоа не треба да ги спречи луѓето сами да размислуваат и да откријат кои се навистина.

Ми беше кажано дека лојалноста кон семејството е на прво место и не можам да кажам дека не се согласувам со тоа. Ако твоите родители или баби и дедовци се гледале себеси како поинакви од Македонци, за што сигурен сум дека имале причина што не го менува фактот дека имаат македонско потекло кое кога ќе дојде време ќе биде препознаено како такво. Па, каде ве остава тоа? Можеш да се расправаш со мене, тоа никогаш нема да се случи, исто како што многумина во минатото тврдеа дека Македонија никогаш нема да биде ослободена од Римјаните, Византијците или Османлиите или можеш да преиспитаеш каде стоиш и да го направиш вистинскиот избор.

Независноста на Република Македонија создаде проблем за Грција. Грција тргна по патот од 19 век, но некаде подолу заборава да заврти кога целиот свет се вртеше. Југославија некогаш била населена со „Јужни Словени“. Всушност, Југославија беше промовирана како Швајцарија на Балканот.

Но каде е Југославија денес? Кој би помислил дека Југославија, Швајцарија на Балканот, ќе се распадне до нејзиното елементарно ниво? Кој би помислил дека Југославија е населена со други освен „Јужни Словени“? Верувај ми; Грција не заостанува. Нејзиното воинствено однесување кон своите малцинства, особено кон Македонците, нема да му служи! Така, ако можам да резимирам, гледам дека „Гркомани“ спаѓа во три категории;

1. Оние кои се вистински неуки за сопствената етничка припадност. Оние кои научиле да зборуваат македонски од нивните претходници и мислат дека тоа е „грчки дијалект“. Се нарекуваат Грци затоа што цел живот им кажуваат дека се Грци.
2. Оние кои знаат дека не се Грци, но се преправаат дека се Грци затоа што има предности од „да се биде Грк“ или затоа што се плашат да не бидат повредени ако се открие дека не се Грци.
3. Оние кои во минатото, во името на Грција, правела злосторства врз сопствениот народ и треба Грците да го заштитат од гонење. Овие типови ќе направат се за да се чуваат, дури и ќе и помогнат на грчката кауза против Македонците за да се одржи статус кво.

Ако човекот што ми се јави на телефон спаѓа во првите две категории, ќе ми биде повеќе од драго да му помогнам и сигурен сум дека зборувам за секој Македонец кога ќе кажам „добре дојдовте назад“. Но, ако човекот спаѓа во третата категорија, јас не сакам дел од него и нема да се двоумам да го разоткријат него и злосторствата што ги направил. Луѓето од трет вид им помогнаа на Грците да ги направат страшните „црни списоци“ и испратија толку многу невини Македонци во нивната смрт и во грчките концентрациони логори.

Токму луѓето од овој вид направија толку многу Македонци постојани бегалци. Токму овие „распродадени“ Македонци денес се толку гласни и против Македонците да ги добијат нивните човекови права. Друга работа што ја спомна овој човек,

а звучеше чудно, е бројот на Македонци кои живеат во Онтарио.

„Дали знаевте“, праша тој „дека во Торонто живеат 600.000 Македонци или, добро, мислам во Онтарио и околу 3.000.000 во Грција?“ Не го знаев тоа! Не се потрудив да прашам од каде ги има неговите фигури, но потоа се сетив дека еден пријател од Австралија ми ја испрати следнава статија, од која дел би сакал да го споделам со вас. „Некои водачи на грчката заедница велат дека има 700.000 Грци во Австралија, што имплицира дека еден од 25 Австралијци на некој начин е Грк, но дали се тие? Друга интересна перцепција е дека надвор од Грција, Мелбурн е вториот по големина град во светот што зборува грчки, но еве го повторно?

Не по родно место, па дури ни по родителско место. Пописот од 2006 година забележа само 109.989. Пописот од 1991 година забележа 136.331.

Не по јазик. Пописот од 2006 година забележа 252.216. Пописот од 1991 година забележал 274.974 Австралијци кои рекле дека зборуваат грчки дома.

Не по потекло. Пописот од 2006 година забележа 365.145. Пописот од 1986 година, кога првпат беше поставено ова прашање, забележа 311.942.

Ако навистина има 700.000 Грци Австралијци, тогаш тоа сугерира дека повеќето Грци Австралијци не се родени во Грција, немаат родители родени во Грција, не зборуваат грчки дома и не се гледаат себеси како луѓе со грчко потекло.

Меѓутоа, според различни извори од грчката заедница, кои континуирано им пренесуваат информации на австралиските власти, во Австралија се уште има 700.000 Грци.

Според Австралиското биро за статистика, вистинската бројка за грчкото австралиско население се движи во опсег од 365.000. Сите информации во врска со трите пописни прашања укажуваат на оваа бројка. Друга заблуда прикажана во

австралиските грчки медиуми е дека Мелбурн е трет по големина грчки град надвор од Грција.

Но, дали е тоа?

Во Канада грчките медиуми го прикажуваат Торонто како трет по големина грчки град во светот. Во САД грчките медиуми го прикажуваат Њујорк како трет по големина грчки град во светот.

Австралиското биро за статистика покажа дека Викторија има население од 5,3 милиони од кои 3,9 милиони живеат во Мелбурн, а 128.164 Мелбурнци се со грчко потекло.

И покрај пописот што го спроведуваат владините органи, грчките медиуми сепак успеаја да убедат различни власти во Австралија, Канада и САД дека третиот по големина грчки град во светот се наоѓа во Мелбурн, Торонто и Њујорк, соодветно! Како може тоа?“ (Зоран Ц.)

Добро знаеме дека „Гркот“ како етнички ентитет не постои, но за да остане впечатокот дека постои, Грците ќе прибегнуваат кон се и се што е можно, од тврдењето дека луѓето од христијанската православна вероисповед се всушност Грци до секој што има „Грчко звучно име“ е грчко.

Само земете телефонски именик од грчката заедница во Торонто и ќе најдете Македонци, Шпанци, па дури и Летонци претставени како Грци. Се додека звучи грчко, мора да е грчко! Но, тогаш ако размислите за тоа, сето тоа има смисла. Ако Словените, Македонците, Албанците, Христијанските Турци и Власите можат да бидат „инстант модерни Грци“, тогаш зошто да не и други луѓе со „грчки звучни“ имиња? На крајот на краиштата, „грчкиот звук“ е речиси грчки; нели?

Колку повеќе е лажно име на Летонец со грчки глас отколку „хеленизирано“ грчко име на Македонец? Би рекол дека се приближно еднакви! „Елинизирањето“ на другите етнички групи, за повеќето Грци, е еквивалентно на нивно подложување

на „цивилизирачки“ процес!

И што не е во ред со тоа?

Нема ништо лошо во тоа освен што „лажните Грци“ немаат наследство и не можат да бидат потомци на таканаречените антички Грци. За жал, да се биде исправен и чесен никогаш не бил грчка сила, па за да ја прикријат својата извештаченост тие прибегнуваат не само кон менување на имињата на луѓето, туку и бришење на безвременските имиња на места и нивно замена со вонземски за да одговараат на нивните цели.

Но, како се сменија имињата?

Еден метод беше со директна замена на постоечките имиња со нивните антички претходници. Вообичаениот извор бил описот на Павзанија за Грција, напишан во вториот век од нашата ера. Кога имињата потекнуваат од (древните) грчки топоними, но биле прифатени на локалниот дијалект (т.е. биле „изменети“), тие треба да се реформираат во согласност со фонетските и морфолошките правила на Катаревуса. (Маруси, изведен од античкиот Амаринтос стана амарусија). Понекогаш топонимите се заменуваат со имиња што навистина постоеле; другпат се менуваат случајно и набрзина. Кога беа усвоени негрчките топоними, тоа беше направено на тотален произволен начин, понекогаш врз основа на погрешно разбрана морфологија (на пример, пошумено село може да се нарече „без дрво“ (адендрон). Во други случаи, резултатот беше неуспешниот превод на негрчкото име. Имињата кои се здобија со комеморативна вредност, особено по Револуцијата од 1821 година, честопати беа заменети со нејасни, застарени деноминации (Триполија на местото на Триполица, Аигион на местото на Востица, Каламаи на местото на Каламата, Амфиса на местото Салона, Ламија на местото Зитуни, Агринион на местото Вачори). Дури и националните херои мораа да ги променат своите имиња. На пример, Ригас Валестинлис мораше да се смени во Ригас Ферејос бидејќи неговото село Валестино беше во близина на локацијата. Сепак, и покрај очигледниот хаос, честопати комичните резултати и општата

некохерентност, процесот следеше внатрешна логика: создавање на „хеленизирана“ топонимска средина.

Кој реши да ги смени топонимите?

Можеби и се очекуваше дека тоа ќе се направи на иницијатива на државата: Одозгора дојде инструкција, од центарот до регионот. Но, тоа не се случи токму на овој начин. Владата порано назначуваше комисии составени од универзитетски професори по историја, лингвистика, фолклор и археологија. Комисијата од 1920 година, формирана по преземањето на Македонија, Тракија и Епир од страна на Грција, беше конституирана од истите лица кои ја создадоа „научната“ студија за грчката нација – односно креаторите на историјата на земјата, архивите и Музејот на националната историја (Спиридон Ламброс), неговиот фолклор (Николаос Политис) и неговата лингвистика (Георгиос Таџидакис).“ („Културата на хеленизмот, идентитетот и етничката припадност од антиката до модерноста“, уредена од Катерина Захарија, страници 232 и 233)

Се надевам дека ова ви даде идеја кои се Гркмани, барем како ги гледаат Македонците. Не знам како Гркомани се гледаат себеси“.

„И јас не знам како тие се гледаат себеси бидејќи не сакаат да зборуваат за тоа. Сè што можам да ви кажам е дека јас не сум Гркоман бидејќи не се вклопувам во ниту една од категориите што ги опишавте за тоа што е Гркоман. Се гледам себеси како изгубена душа... Некој кој останал целосно неук за реалноста... Морам да ги обвинам моите родители за тоа...“

„И јас морам да ги обвинам моите родители... Бев среќно грчко дете кога бев многу мал, но мораа да ми го разгалат... велејќи ми дека сум мизерен Македонец што ми го направи животот пекол... Се шегувам, се разбира, затоа што повеќе сакам да ја знам вистината отколку да живеам во лага. Твоите родители сигурно знаеле дека не се Грци поради она што Грците го нарекуваат таа мала аномалија; зборувале друг јазик, словенски

јазик, јазикот на нивните најлоши непријатели. Замислете како треба да се чувствуваат?“

„Но, зошто тие упорно се преправаат дека се Грци?“

„Па, ако се каже така... има два вида Грци; оние кои се преправаат дека се Грци и сите други кои се целосно неуки за нивниот вистински идентитет... Жал ми е и за нив двајцата“.

„Зошто да им е жал? Тие го направија твојот живот... а и мојот, жив пекол?“

„Затоа што и тие се жртви. Тие се жртви на Големите сили. Големите сили и нивните измами ги обликуваа на овој начин. Ги натераа да се однесуваат вака. Тие ги натераа да не мразат... Големите сили го создадоа нередот во кој се наоѓаме кога го поделија Балканот на различни и поларизирани идентитети користејќи ги истите луѓе како суровина“.

„Како мислиш?“

„Па, како што знаете, луѓето во балканскиот регион од Средоземното Море на југ до реката Дунав на север и од Јадранското Море на запад до Црното Море на исток живееле без граници повеќе од две илјади години, бидејќи Филип II ја проширил Македонија за да го покрие тој регион. Оттогаш, целиот овој регион бил познат како Македонија до 18 век. Тоа беше мултиетнички, мултикултурен свет, но без граници. Беше претежно населено со словенски луѓе чиј јазик и култура се разидуваа со текот на годините, но сепак, сите тие луѓе живееле без граници. Поголема разновидност беше додадена бидејќи регионот беше нападнат од други групи како што се Римјаните, Османлиите, Власите, Албанците итн., земји, но на секоја и дадоа уникатен идентитет. Така е создадена модерна Грција од Словените, Македонците, Албанците, Власите, Турците, Латините итн., кои живееле на тие земји. Овие луѓе беа користени како суровина за создавање на Грците“.

„И, врз основа на она што ми го кажа претходно, Грците сега создаваат повеќе Грци од сите чие име звучи грчко. И тие го прават тоа низ целиот свет...“

„Всушност реков дека САД, Канада и Австралија...“

„Да, знам, но зошто да застанам таму...?“

„И не се само луѓето...“

„Како мислиш...?“

„Па, сега имаме грчко кафе... грчки јогурт... па дури и грчки богови... Во одреден момент некои Грци тврдеа дека дури и Исус бил Грк“.

„Да, во право си... Колку е понижувачко...“

„Да, но исто така многу профитабилни... Не мислам на нивните тврдења за Исус, туку за производите за кои тврдат дека се грчки. А што се однесува до „грчките богови...“ за тоа се виновни Англичаните... Тие се оние кои ја измислија идејата дека тие се „грчки богови“ наместо балкански богови и продолжуваат да ги промовираат како Грци во секоја прилика...“

„Ако нешто треба да бидат македонски богови затоа што живеат на врвот на планината Олимп, кој се наоѓа во Македонија нели?“

„Точно, но ние не сакаме да бидеме како Грците и да му го одземеме наследството на балканскиот народ...“

„Што мислиш?“

„Нема да кажам повеќе за тоа, но ако сакате да дознаете повеќе за овие таканаречени „грчки богови“, треба да го прочитате мојот превод на книгата: „Праисторија - Централнобалканска колевка на егејската култура“ што може да биде се наоѓа на овој

линк: <http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/Prehistory-Central-Balkans-Cradle-of-Aegean-Culture.pdf>.“

„Повторно ви благодарам за сè. Мислам дека сега е добро време да заставам и да си одам дома. Доцна е. Се гледаме следниот петок...“ и со тоа и двајцата заминавме.

Дел 13 – Решен проблем

Следниот петок влегов во ресторанот и Стефче, седејќи на вообичаеното место, светеше со широка насмевка. „Ќе купам вечера вечерва...“

„Која е приликата и на што се смеете...? Дали добивте на лотарија?“

„Подобро! Се селам во Австралија...“

„Што?“

„Да, добро ме слушнавате! Го земам семејството и се преселувам кај тетка ми во Австралија. Се јавив да и поставам неколку прашања, како што ти предложи, а едното доведе до друго. На крајот и кажав сè. Мислев дека ќе биде бесна на мене, но рече дека никогаш не била посреќна. Немав поим дека таа се идентификуваше како Македонка... и нејзиниот сопруг исто така. Тој, исто така, е од грчкиот дел на Македонија и знае многу за нашата историја... О, момче, не можете да верувате колку среќно ме натера да се чувствувам...“

„Не можете едноставно да оставите сè овде и да одите во Австралија само затоа што ве прави да се чувствувате добро? Што е со вашето семејство, сопругата и децата...?“

„Мојата сопруга е за тоа, таа може да искористи нов почеток во животот. Моите деца се тинејџери...“

„Рековте дека сте во доцните педесетти години, како може вашите деца да бидат тинејџери?“

„Па, всушност, сега имам шеесет години, роден сум во 1963 година и го напуштивме селото за Канада во 1965 година. Не се оженив до мојата четириесет и две години. Се оженив за помлада жена, а моите деца имаат петнаесет и тринаесет години“.

„Старо куче... Добро за тебе. Но, како да управувате со тинејџерите на ваша возраст...“

„Всушност, јас не. Мојата сопруга најчесто ги воспитува. Јас само работам и заработувам пари... Кога сме веќе кај тоа, тетка ми, која сега има осумдесетти години, ми понуди менаџерска позиција во нејзината компанија и конечно ќе работам редовно седејќи на биро. Таа исто така има работа за мојата сопруга и место каде да живееме“.

„Што е со твоите родители...? И тие мора да се во осумдесеттите години. Кој ќе се грижи за нив кога ќе те нема?“

„Таа работа ќе биде префрлена на мојата сестра. Се грижев за нив сите овие години... Време е да направи нешто...“

„Дали таа знае дека ќе одиш?“

„Да... Таа сочувствува со мене... Таа вели дека сум имал тежок живот овде и заслужувам пауза...“

„Што е со твоите пријатели? Што велат тие?“

„Извинете што велам, имам соработници, но не многу пријатели. Сè уште никому не сум кажал“.

„Јас сум твој пријател и ќе ми недостигаш. Се согласувам со твојата одлука... треба да го направиш најдоброто за тебе и твоето семејство“.

„Да, морам да го сторам тоа. Таму можам да ги пратам моите деца во македонско училиште, ако сакаат да одат. Тоа е приватно училиште. Тетка ми се понуди да плати. Можеби ќе се запишам и сам ќе научам неколку македонски зборови...“

„Доцна ви е... Но, ако сакате да научите некои македонски зборови како што се зборуваа во Ошчима, имам...“

„Не е друга книга...?“

„Да, уште една книга. Тоа е речник и се вика: „Англиско-македонски дијалектален речник заснован на леринско-костурските дијалекти како што зборуваат Општимјаните“ кој може да се најде на овој линк:
[http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/English-Macedonian-Dialectical-Dictionary-based-on-the-Lerin-Kostur-Dialects.pdf.](http://www.pollitecon.com/Assets/Ebooks/English-Macedonian-Dialectical-Dictionary-based-on-the-Lerin-Kostur-Dialects.pdf)”

„Ви благодарам. Никогаш не разочаруваш... Не знам што да кажам... Ти си бил вистински пријател“.

„И вие... не бев сигурен за вас на почетокот, но сигурен сум сега... Кога ќе заминете?“

„Што е можно поскоро... живеам во стан и штом ми истече закупот, ние си заминавме. Моите работи ги испраќам во Австралија со карго. Имаме многу малку во однос на материјалните добра. Ќе летаме. Тажен сум што го кажувам ова, но ова ќе биде последен пат да те видам“.

„Ве молиме погрижете се да напишете во моментот кога ќе се населите во Австралија... и сè најдобро“.

„Јас ќе ви пишам...“

После тоа Стефче ме одведе во ресторанот и ме запозна со своите соработници. На сите им кажа дека сум негов пријател Македонец, но на никој не му беше грижа. Сигурен сум дека сите веќе знаеја дека сме Македонци. Сигурно доволно пати ги слушнале нашите разговори.

Откако ја завршивме вечерата за која плати Стефче, иако дојде редот да платам, се прегрнавме и се разделивме. Се чувствував и среќно и тажно. Среќен за него што го најде тоа што го бараше во животот и тажен што губам пријател. Бев сигурен дека ќе ми недостига тој и разговорите што ги водевме.

Ако нешто научив, тоа е дека има надеж за нас Македонците... Се надевам дека еден ден Гркомани ќе си го најдат патот дома... Ќе научиме да се почитуваме и повторно да живееме заедно како Македонци, исто како што направивме за многумина,

генерации пред... пред да дозволиме странците да дојдат меѓу нас и да не поделат.

Дел 14 – Животот во Австралија

Неколку месеци подоцна добив е-пошта од Стефче. Тој направи како што побарав и ми напиша. Се чувствував нервозен кога го отворив. Еве што напиша:

„Драг мој пријател Ристо,

Поздрав од Австралија.

Прво, би сакал да ви се заблагодарам што ми отворивте нов и прекрасен свет. Многу сум среќен... Целото мое семејство е среќно што е тука, особено тетка ми. Никогаш не ви кажав, таа нема свои деца, па ме посвои како нејзин син Македонец. Колку е тоа чудно? Но, јас сум среќен што сум нејзин син.

Овде ни се допаѓаат, не само тетка ми и тетин ми туку и целата македонска заедница. Тетка ми не одведе во македонската црква и нè запозна со сите нејзини пријатели таму, како Македонци. На сите им се допаѓаме. Немав поим како би било да се биде Македонец во македонската заедница.

Овде најдов луѓе кои знаат за вас, исто како во Канада... И млади Македонци.

Ја сакам мојата нова работа. Луѓето гледаат на мене. Морам да носам костум, што на почетокот ме правеше нервозен, но се навикнувам на тоа. Мојата сопруга која не работеше во Канада исто така ја сака својата работа. Сега таа има свои пари и го сака тоа.

Моите деца го сакаат и овде. Во македонската црква запознале млади момчиња и девојки Македонци. Тие беа добри со нив и сакаат да ги слушаат како зборуваат канадски англиски, мислеа дека е кул. Замисли го тоа? Сега сакаат да бидат запишани во помесното црковно училиште за да можат да учат македонски јазик. Така ми велат, но знам дека сакаат да бидат со своите

пријатели. Можеби ќе ги запишам и на некоја од културните програми.

Имам многу слободно време овде. Слободен сум и за време на викендите, не како во Канада каде што морав да работам практично секој ден, особено за време на викендите.

Исто така, сакам да ви кажам дека често се собирам со тетин ми и неговите пријатели и разговараме за „старата земја“ и војните и се чини дека знам повеќе за тоа отколку тие. Мислев дека би сакале да го слушнете тоа.

Многумина овде сакаат да ви кажам „здрavo“ и ве покануваат да дојдете да ја посетите Австралија. Затоа, одвојте малку време од вашето пишување и дојдете да се видиме.

Со почит, вашиот пријател Стефче.

П.С. И кажав на жена ми за нашите петочни состаноци и таа исто така сака да ти се заблагодари. Таа вели дека си ми го променил животот и дека сега сум посреќна личност“.